

D. O. M. A.
DISSERTATIO JURIDICA
De
CRIMINE
LÆSÆ MAJESTATIS,

Quam
Consensu
AMPLISSIMI ICTORUM COLLEGII
Sub
PRÆSIDIO
VIRI

Amplissimi, Consultissimi atq; Excellentissimi
Dn. PAULI WAGNERI, J. U. D.
Curiae Supremae Provincialis Elect. &
Duc. Saxon. nec non Facultatis Juridicae
Assessoris Dignissimi,

Patroni, Promotoris atq; Hospitis sui
maximè honorandi, devenerandi,

IN ACROATERIO ICTORUM
Erudite subiciet censura

JOHANNES-GEORGIUS Bôh / Vrat. Sil.
A. R.

Ad d. 29. April:
An. clb lbc. LVIII.

LIPSIAE,
Typis RITZSCHIANIS.

54
H. D. Dy

LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
NEW YORK

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

12345678910111213141516171819202122232425262728293031323334353637383940414243444546474849505152535455565758596061626364656667686970717273747576777879808182838485868788899091929394959697989910010110210310410510610710810911011111211311411511611711811912012112212312412512612712812913013113213313413513613713813914014114214314414514614714814915015115215315415515615715815916016116216316416516616716816917017117217317417517617717817918018118218318418518618718818919019119219319419519619719819920020120220320420520620720820921021121221321421521621721821922022122222322422522622722822923023123223323423523623723823924024124224324424524624724824925025125225325425525625725825926026126226326426526626726826927027127227327427527627727827928028128228328428528628728828929029129229329429529629729829930030130230330430530630730830931031131231331431531631731831932032132232332432532632732832933033133233333433533633733833934034134234334434534634734834935035135235335435535635735835936036136236336436536636736836937037137237337437537637737837938038138238338438538638738838939039139239339439539639739839940040140240340440540640740840941041141241341441541641741841942042142242342442542642742842943043143243343443543643743843944044144244344444544644744844945045145245345445545645745845946046146246346446546646746846947047147247347447547647747847948048148248348448548648748848949049149249349449549649749849950050150250350450550650750850951051151251351451551651751851952052152252352452552652752852953053153253353453553653753853954054154254354454554654754854955055155255355455555655755855956056156256356456556656756856957057157257357457557657757857958058158258358458558658758858959059159259359459559659759859960060160260360460560660760860961061161261361461561661761861962062162262362462562662762862963063163263363463563663763863964064164264364464564664764864965065165265365465565665765865966066166266366466566666766866967067167267367467567667767867968068168268368468568668768868969069169269369469569669769869970070170270370470570670770870971071171271371471571671771871972072172272372472572672772872973073173273373473573673773873974074174274374474574674774874975075175275375475575675775875976076176276376476576676776876977077177277377477577677777877978078178278378478578678778878979079179279379479579679779879980080180280380480580680780880981081181281381481581681781881982082182282382482582682782882983083183283383483583683783883984084184284384484584684784884985085185285385485585685785885986086186286386486586686786886987087187287387487587687787887988088188288388488588688788888989089189289389489589689789889990090190290390490590690790890991091191291391491591691791891992092192292392492592692792892993093193293393493593693793893994094194294394494594694794894995095195295395495595695795895996096196296396496596696796896997097197297397497597697797897998098198298398498598698798898999099199299399499599699799899910001001100210031004100510061007100810091010101110121013101410151016101710181019102010211022102310241025102610271028102910301031103210331034103510361037103810391040104110421043104410451046104710481049105010511052105310541055105610571058105910601061106210631064106510661067106810691070107110721073107410751076107710781079108010811082108310841085108610871088108910901091109210931094109510961097109810991100110111021103110411051106110711081109111011111112111311141115111611171118111911201121112211231124112511261127112811291130113111321133113411351136113711381139114011411142114311441145114611471148114911501151115211531154115511561157115811591160116111621163116411651166116711681169117011711172117311741175117611771178117911801181118211831184118511861187118811891190119111921193119411951196119711981199120012011202120312041205120612071208120912101211121212131214121512161217121812191220122112221223122412251226122712281229123012311232123312341235123612371238123912401241124212431244124512461247124812491250125112521253125412551256125712581259126012611262126312641265126612671268126912701271127212731274127512761277127812791280128112821283128412851286128712881289129012911292129312941295129612971298129913001

ПЯТАЯ

Amplissimus

18

॥ ॐ ॥

INCLUTÆ.
REIPUBLICÆ. VRATISLAVIENSIS.
PATRES. CONSCRIPTI.
ILLUSTRES. EMINENTISSIMI.

Vosq̃;

STNDICI. atq̃; SECRETARII.

V I R I

Magnifici. Strenui. Nobilissimi. Amplissimi.
Consultissimi.

DOMINI. PATRONI.
OPTIMI. MAXIMI.
Vestrarum. Virtutum.

IMMORTALITATI

hecce.

Perpetuæ. devotionis

MONUMENTUM.

Erigit. Dicat. Consecrat.

JOHANNES-GEORGIUS GÖR.

A.R.

I. N. J. C.

THES. I.

Sacra Majestatis Lex unà cum priscis Regibus inter mortales initium habuit. *α*

α) Principio rerum, Gentium Nationumq; Imperium penes reges fuisse, quos ad fastigium hujus majestatis non ambitio popularis, sed spectata inter bonos moderatio provexit, testis est Justinus *l. 1. c. 1. pr.* Hinc Cappadoces, qui libertate à Romanis donati, negarunt vivere gentem sine rege posse, referente Eodem *l. 38. c. 2. n. 8.* Tales omnes ad Orientem populi, unde suetus Regibus Oriens Tacito *Hist. 4. 17. 7.* imò omnibus Gentibus, ut Cicero *pro L. Manilià. c. 9.* ait, Regale nomen magnū & sanctum videtur. Sed omnes ferè Gentes superabant Persæ, quibus nomen Regis pro numine erat, Curt. *l. 8. c. 5. n. 11.* Vid. Briffon: *l. 1. Antiq.* ubi latè leges, quomodo Deorum honoribus colebantur, eos adeuntes humi prosternebantur, aliq; in hunc modum; Longè autem maximum ejus venerationis specimen dederunt in Xerxe; cū enim hic navi in quā erat, ob multitudinem vectorum laborante, de vitā periclitaretur, magnum Persarum numerum spontè se in mare præcipitasse, ut suā mortē vitam regis emerent, refert Herodotus *l. 8. c. 118.* in illis quippè gentibus Regum eximia majestas est Curt. *l. 5. c. 10. n. 2.* Posterioribus quoq; temporibus propè abfuit Imperatoria Majestas à divinā; Unde Imperatoribus effigies, statux, templa, Colosfi erigebantur; Hinc qui alterius effigiem plus, quam Principis coluisse dicebatur, contumaciæ, imò læsæ Majestatis reus fiebat, quod crimen intentatum

A

tum est Marcello, quia ejus statua altius, quam Cæsaris sita erat. Hinc quoque passim se æternos, sanctos, divinos, divina oracula, divinos sermones, vultus, adorandam purpuram ingerunt & ingeminant, *l. 2. C. de Fabricens.* Et propterea, qui per principem pejerabat, fastibus cædebatur. *l. si duo 13. §. f. ff. de jurejur.* & Tiberius ap. Tacit. jusjurandum per Principem perinde æstimandum, ac si Jovem fessisset, putabat. Ex hac visu atque auditu juxta venerabili dignitate summæ ac perpetuæ in subditos potestati conjuncta profluxit simul proculdubio lex Majestatis, quæ cum ipsâ Imperii Majestate nata, non tantum supremæ potestatis validissimum fuit propugnaculum, sed in quâ ampliandâ singuli ferè Principum ingenii vires intenderunt, nec immerito; cum ex mente Curtii *l. 8. c. 5. n. 11.* Majestas Imperii salutis sit tutela, & velut edita arx, quâ imperans se vindicat à rebellionem & contemptu. Lips. *l. 4. pol. c. 9.* Et quod brachium absque dexterâ, corpus absque vigore animi, hoc imperium est sine authoritate & Majestate. Loccen. *in not. polit. ad Curt. l. 8. c. 5. n. 11.* Hinc Lex Romuli de proditione Halicarnass. *l. 2.* Lex Majestatis Atheniensium *l. 3. ff. ad L. Jul. Majest.* Lex Apuleja, quam tulit L. Apulejus Tribunus plebis, quod publicam minuens Majestatem capite puniretur, ut testatur Aym. Rival. *in hist. jur. Canon. & Civ. n. 147.* Cic. *l. 2. de orator.* ubi de causâ Norbani loquitur, quem majestatis Apulejâ lege postulatum defendit Antonius. vid. Hottom. *in Indic. EL. Roman. fol. m. 365.* Lex Valeria de defectione militum, Liv. *l. 7.* Lex Cornelia à L. Cornelio Syllâ dictatore & Cos. lata Ammian. Marcell. *lib. 19.* Gothofr. *ad Rubr. ff. h. t.* quâ cavebatur, ne, qui cum imperio provincias obirent, populi senatusve injussu, exercitum de provinciâ deportarent, bellumque suâ sponte gererent. Cic. *in Pison.* Apud Ictos autem Legem Majestatis Juliam nuncupari videmus, sed nullibi neque in Digestis, neque in Codice, quis ejus Author fuerit, mentio ulla injecta; Equidem Gothofr. *ad Rubr. ff. ad L. Jul. Majest.* eam à Julio Cæsare primum Consule latam esse autumat, quam etiam reliqui Imperatores reduxerint, Tacit. *1. An. c. 72. n. 3. & 2. An. c. 50. 1. & 14. An. c. 48. n. 2.* unde Tiberius, consultante Pompejo Macro Prætore, an judicia Majestatis redderentur? exercendas esse leges respondit. Tacit. *1. an. c. 72. n. 5.* sed nullius authoritate id comprobatur; Nec enim à solâ denominatione firmam ejusmodi consequentiam deduc-

deduci posse arbitraturur; Siquidem Legem Juliam de Adulteriis,
non à Julio Cæsare, sed ab Augusto latam fuisse dilucidè probat *l. 1. ff. ad L. de Adul. & S. Sueton. in Vit. August.* Nihilominus tamē Julia ap-
pellatur, forsan in honorem Julii Cæsaris, à quo hæres in testamen-
to institutus fuerat Augustus. Coras. *Miscell. jur. c. 1. n. 8.* Hinc non-
nulli, Legem hanc Majestatis ab Octavio Augusto fuisse promulga-
tam, Juliamq; appellatam, vel in honorem Julii Cæsaris, utpote pri-
mi Imperatoris, contra quem commissum fuisset hujusmodi cri-
men, vel quia Augustus à patre adoptivo & Julii & Cæsaris nomen
acceperit, teste Dione *l. 53. & Patere. l. 2.* sibi persvasum habent. Ho-
rum tamen castra quò minus sequamur, facit egregius locus Cice-
ronis *Philipp. 1. fol. m. 157.* Altera, inquit, promulgata lex est: ut *de*
vi & de majestate damnati ad populum provocent, si velint. Hæc utrum
lex tandem est? an legum omnium dissolutio? non provocatio ista lege
datur, sed duæ maximè salutares leges, quæstionesq; tolluntur? quid est
igitur aliud? quàm adhortari adolescentes, ut turbulenti, ut seditiosi, ut
perniciosi erues velint esse? quàm autem ad Reip. pestem furor Tribu-
nitius impelli non poterit, his duabus quæstionibus de vi, & de Majesta-
te sublati? quid? quod abrogatur his Legibus Cæsaris, quæ jubent ei,,
qui de vi, itemq; ei, qui Majestatis damnatus sit, aqua & igni inter-,,
dici? quibus cum provocatio datur: nonne acta Cæsaris rescindun-,,
tur? Quæ quidem P. C. ita conservanda concordia causâ arbitratus
sum: ut non modò, quas vivus Cæsar leges tulisset, infirmandas non pu-
tarem; sed ne illas quidam, quas post mortem Cæsaris prolatas esse & fi-
xas videris, &c. Planè studium ampliandæ L. Majestatis interdum
non tam jus dominationis, quàm flagitium referre videbatur, dum
ad minima & ridicula quævis porrexerunt, ut, si quis nummum vel
annulum effigie Principis signatum passus fuisset sibi è manibus in
cloacam decidere: si quis eosdem in lupanar attulisset: item si quis
circa Augusti simulacrum vestem mutasset. *Sveton. in Tiber. c. 58.* &
id genus plura multa; ineptiora. *Tholosan. p. 3. syntagm. lib. 35. cap.*
7. Limnæ. d. jur. public. lib. 2. cap. 7. n. 24. Unde Tacitus crimen Ma-
jestatis vocat vinculum & necessitatem silendi, *3. Ann. c. 67. n. 4.* item
omnium accusationum complementum, *3. An. 33. n. 1.* cujus generis est
illud Curti *lib. 10. c. 1. n. 7.* de Alexandro, coram quo, cùm Cleander
aliq; ob spoliatam provinciam, longeq; graviora facinora accusati es-
sent,

sent, Rex cognita causâ pronuntiavit, *Ab accusatorib. unū & id maximum Crimen esse præteritum, desperationem salutis sue;* (ita appellat læsam Majestatem. vid. Scip. Gentil. l. 1. de conjurat. Loccen. in not. polit. ad Curt. b. l.) *nunquam enim talia ausuros, qui ipsum ex Indiâ sospitem aut optassent reverti, aut sperassent reversurum.* vid. Mercerum ad illa Tacit. 2. Ann. 50. n. 2. *Casariq; connexa adulterio & c. ubi ostendit, familiare Principibus esse, ut omnia perperam facta ad crimen Majestatis trahant.*

THES. II.

Majestatis autē vocabulum (α.) quod à magnitudine (β.) deducitur, inq; variis sese exerit appellationibus, (γ.) sumitur aliquando largè; (δ.) ita, ut non tantum magistratibus aliis extra Principem, populum aut primores accommodari, sed & ad res inanimatas (ε.) transferri possit; Aliquando verò strictè & Propriè (ζ.)

α) Cùm in omnibus disciplinis, imprimis a. in jure nostro *pr. J. quibus mod. re contrah. obl. l. 1. ff. de in jus voc. l. 1. §. 1. ff. de pact. potior quidem rerum arg. l. 6. ff. de reb. credit. l. 19. ff. ad exhibend. prior tamen verborum ratio sit habenda, docente Jcto Ulpian. in l. 1. pr. ff. de J. & J. l. Labeo. 7. in fin. ff. de supell. leg. Cardin. Mantic. de conject. ult. vol. l. 1. tit. 1. n. 1. Theodor. Reink. de Regim. S. & E. l. 1. clasf. 1. c. 1. n. 1. Nec enim decet aliquid determinare, anteqvam termini intelligantur, cùm verborum neglectus pariat rerum incertitudinem. Anton. Hering. tr. de fidejuss. c. 2. n. 4. Operæ pretium & nos facturos esse confidimus, si ipsi rerum tractationi Etymologiam, synonymiam & homonymiam præmittamus.*

β.) Juxta Festum *in verb. Majestas.* Bodin. de Republ. l. 1. c. 8. in pr. Arnise. l. 2. de jur. Maj. c. 1. n. 6. Gothofr. ad Rubr. ff. ad L. J. Majest. aut quod major sit status seu potestas, denotans scil. magnitudinem, decus, imperium, amplitudinem, potestatem & dignitatem status eminentioris, juxta enallagen comparativi pro superlativo, Goldast.

de majorat. l. 2. c. 6. n. 4. seqq. Petr. Greg. Tholos. p. 3. syntagm. l. 33. c. 1. n. 2. Besold. diss. de Maj. c. 1. n. 2. Daniel Otto de jur. publ. c. 9. p. m. 150. Dn. Carpz. de L. R. G. c. 13. Sect. 1. n. 2. Harpr. ad §. public. 3. §. de publ. judic. Alber. Gentil. ad L. Jul. Majest. disp. 2. in pr. Et sic dicitur crimen læsæ Majestatis, quia major stans, seu major status offenditur. Gig. tr. de crim. les. Majest. l. 1. rubr. quotuplex sit Majest. n. 24.

γ.) Quandoq; enim in jure nostro vocatur manus regia. l. 2. §. 1. ff. de Orig. jur. prout manus significat potestatem l. 4. ff. de J. & J. quandoq; Majestas Imperialis l. fin. in pr. C. de LL. Principalis auctoritas l. hereditas 50. in fin. ff. de petit. heredit: Summa rerum, superioritas, supremitas, absoluta potestas Joachim. Stephan. l. 1. de jurisd. c. 7. n. 8. Besold. l. 1. polit. c. 2. §. 1. quam Græci κυρίαν ἀρχήν, κύριον πολίτευμα appellant Bodin. de Republ. l. 1. c. 8. pr.

δ.) Majestatis vox est ἐκ τῶν πολλὰ ὡς λεγομένων, ; ideoq; in varia ejus significata, ex quorum ignorance & confusione plurimæ in hac materiâ enatæ sunt disceptationes, quarum facilis erit earundem non ignaro solutio, hîc nobis inquirendum; Majestatem itaq; ut DEAM, honoris & reverentiæ filiam prisci coluerunt, Hinc Ovid. l. 5. Fastor:

Donec Honos placidoq; decens Reverentia vultu
Corpora legitimis imposuere thoris.
Hinc fata Majestas, quæ mundum temperat omnem,
Quâq; die partu est edita, magna fuit.
Nec mora consedit medio sublimis Olympo
Aurea purpureo conspicienda sinu.
Assidet ipsa Jovi, Jovis est fidissima custos,
Et præstat sine vi sceptrum tenere Jovi.
Venit & in terras, coluerunt Romulus illam
Et Numa: mox alii tempore quisq; suo.

Sic ipsi quoq; DEO hæc vox tribuitur in l. non distingvemus 32. §. 4. ff. de recept. arbitr. unde & Majestatis in Divinam & Humanam profluxit distinctio. Petr. Greg. Tholos. in Syntagm. p. 3. l. 33 c. 1. n. 2. Quamvis & pro humanâ veteribus usurpata legatur, ut Cic. in Pison. & Philipp. 1. Magnum nomen est, magna Majestas Consulis. Majestas Prætoris in l. iuc. 11. ff. de J. & J. l. si familia. 9. ff. de jurisd. cujus, Majestatem

i.e. *authoritatem seu dignitatem non licet contemnere. l. de atate. 12.*
§. qui tacuit. 4. ff. de interrogat. Senatus Majestas. Plin. l. 8. ep. 6.

6.) Hinc Majestas orationis. Cic. 2. *ad Herenn. Loci. Liv. l. 1.*
Carminis. Scalig. l. 2. Poët. c. 29. Gothofr. ad Rubr. ff. h. t.

7.) Et sic Majestatem cum Bodino *l. 1. de Republ. c. 8. pr. Besold.*
l. 1. polit. c. 2. §. 7. Arnise. l. 1. de Majest. c. 1. Dan. Oton. de Majest. Im-
per. & Imperant. c. 2. Cammann. de Regal. seu juribus Majest. Diss. 1. §. 9.
Summam in Republicâ legibusq; solutam potestatem definimus.
Hæc in Rep. Rom. stante adhuc Democratiâ penes populum erat
universum, qui postmodum L. Regiâ eandem Principi communica-
vit, Ulpian. *in l. 1. pr. ff. de Constit. Princip. Giphani. & Rittershus. ad*
§. sed & quod. 6. §. de J. N. G. & C. Eumq; in consortium potestatis ad-
sumpsit; Non enim sentimus cum Wesenb. *b. t. n. 4. Coras. Miscell.*
jur. l. 6. c. 8. Hottomann. in Epit. Pandect. de Constit. Princip. n. 1. Hil-
lig. in not. ad Donell. l. 1. cap. 15. lit g. Pet. Theodoric. in coll. Crim.
Diss. 5. §. 1 lit g. Riemer. quest. illustr. dec. 1. quest. 7. aliosq; privativè h. e.
in totû à se abdicando non verò cumulativè i.e. tantum apud se reti-
nendo, quantum concessit, populû potestatem suam in Principem tran-
stulisse contendentibus; Quin potius contrariam fovere sententiam
cum Bocer. *tr. de crim. les. Majest. c. 1. n. 27. Hordled. diss. sing. ad l. 20.*
ff. de LL. Duaren. ad tit. de Const. Princip. c. 1. Limn. de J. P. l. 1. c. 12. n. 91.
nulli veremur; Cõstat enim LL. populû tulisse & approbasse *l. de quib.*
32. §. 1. verb. nam cum. ff. de LL. habuisse potestatem belli indicendi. l. hostes
sunt. 24. ff. de Captiv. & postlim. revers. Majestate fuisse præditû. l. 7. §. 1.
in fin ff. eod. l. 1. §. 1. ff. b. t. quam legem ut ad suam trahat opinionem
disfentiens Theodoric. *coll. crim. Diss. 5. §. 1. lit g. varias, easq; imbecilles*
affert responsiones; sic quoq; Senatum nomothesian, augustissi-
mam Senatorii juris particulam etiam sub Principibus retinuisse
apertè probant Ulpianus Ictus, qui tempore Alexand. Severi vixit,
in l. non ambigitur. 9. ff. de LL. ipsiq; Impp. Gratian. Valentin. & Theo-
dos. in l. un. C. de Scitis. Hinc pleraq; Seta sub Imperatoribus facta es-
se demonstrat Paurmeist. *de Jurisd. Imp. Rom. lib. 1. c. 29 n. 45. Quid?*
quod à Senatu Rom. ad Principem non licitum fuerit appellare *l. 1. §.*
2. ff. de quib. appell. non licet. ex quo excellens Senatus potestas suffi-
cienter probatur. Interim tamen nos non latet, quantum à Legis
Regiæ tenore Principes recesserint, quantumq; potestatem Senatus
coar-

coarctaverint Paurmeist. *d. l. n. 45.* Abundè id testatum facit *l. 1. § 12. in fin. C. de LL.* ac pròinde tempora Legis Regiæ à temporibus subsequitis Justiniani diligenter sunt discernenda. Theodor. *d. l. lit. g. in fin.* Vid. omninò Limnæ. *d. l. n. 109.*

THES. III.

Est (α.) ergò crimen Majestatis (β.) læsæ (γ.)
das Laster der beleydigten Majest. delictum
publicum, facto vel consilio (δ.) adversus supre-
mæ Reip. statum, (ε.) ejusvè, qvì ei præest, ma-
jestatem (ζ.) à subditis commissum.

α.) Sic definiente Pet. Theodoric. *in coll. crim. D. 5. § 1.* vel est, secundum Cic. Crimen, qvo dignitas vel securitas ejus, qvì jura Majestatis propria habet, læditur. Vid. *l. 3. §. eadem lege. l. 15. qvì reatu. ult. ff. h. r.*

β.) Est Majestas alia divina seu æterna & humana s. temporalis *l. 32. §. 4. ff. de recept. arbit. l. dies festos. 10. C. de Feriis c. vergentis 10. X. de Heretic.* Et hæc quidem, eo qvo dictum est modo, læditur. Illa verò quando quis vel verbis vel factis aliquid in SS. Trinitatem molitur *d. c. vergentis. 10. X. de Heretic. Wesl. in ff. h. t. in fin.* Unde patet, eos, qvì in B. Virginem Mariam cæterosq; Sanctos aliquid committunt, propriè & per se crimen hoc non incurrere. Dn. Carpz. *in pr. cr. p. 1. quest. 45. n. 71. & seqq.* Quamvis enim Clarus *l. 5. sent. §. blasphemia.* Damhoud. *pr. cr. c. 61. n. 11.* cumq; his pleriq; ex Pontificiis id indefinite affirmant; Negare tamen non poterunt, qvod, cum Sancti non sint DEUS, non eodem gradu in eos, atq; in DEUM, delictum hoc committatur; Enimverò in nullum hominem, etiam sanctissimū sive vivum sive mortuum læsæ Majestatis divinæ crimen per se committi potest, sed quatenus per illam maledicentiam simul Christus læditur, eatenus blasphemia erit, quemadmodum ferè pertinacium Judæorum calumniæ comparatæ esse solent, idq; confirmant Reces. Imp. zu Augspurg *An. 1548. tit. von Lasterung der Mutter Christi und Gottes Heiligen.* Bachov. *ad Tr. V. 2. D. 32. §. 1. lit. a.*
Cx-

Cæterum cum, quoties in libris juris nostri Majestatis criminis mentio fit, id de crimine Majestatis humanæ exaudiendum sit *l. 4. §. 4. C. de Heretic. Bocer. de crim. Majest. c. 1. n. 3.* Ideo & nos seposito eo quod divinam lædit majestatem, crimen Majestatis humanæ in præsentiarum dispiciamus.

γ.) Text. in *l. 3. §. 8. ff. l. pen. §. 1. C. h. t. l. 1. C. de priv. carcer.* Aliàs passim simpliciter dicitur crimen Majestatis *l. 1. pr. & §. 1. l. 5. §. 10. ff. l. 1. 2. 3. C. h. t. l. 1. C. de fals. monet.* Et subaudiendum læsæ Vultej. *ad §. 3. 7. de pub. judic. n. 2.* Nec facimus cum iis, qui opinantur, aliam esse appellationem juris Civilis, aliam verò Juris Canonici, ita, ut hoc jure indigitetur crimen læsæ Majestatis *c. felicis. pr. de penit. in 6. clem. Pastoralis. §. præhabitis & §. rursus. de sentent. & re judic. jure v. civili* simpliciter crimen Majestatis; *alleg. l. 1. cum seq. h. t.* Jus enim Canonicum juris Civilis appellationem ratione hujus criminis retinet in *Can. imprimis. §. si verò. n. quæ. 1. & ex diverso læsa Majestas dicitur in l. 8. ff. h. t. Extravag. Constit. Henric. VII. rubr. & text. quomodo in læs. Majest. crim. proced.*

δ.) Text. in *l. 5. pr. ibi cogitaverit. C. h. t. l. 1. §. 1. ff. eod.* Eadem enim se veritate voluntatem sceleris, quæ effectum puniri jura voluerunt. Et licet regulariter affectus sine effectu non puniatur. *l. 1. §. fin. ff. quod quisq. jur. sed secuto de muni actu. l. 225. ff. de V. S.* Tamen illud non procedit in atrocissimo crimine in Principem, quippe cuius poenitentia recipitur nulla, cuius poena remittitur nunquam, cuius infamia durat æviternum, uti loquitur Trajan. Boccalin. *cenr. 2. rel. ex Parnass. n. quem citat Christophor. Forstner. in not. polit. ad Tacit. 3. An. c. 24. p. m. 282.* in quo intentatum scelus rectè vindicatur cruentâ mente, purâ manu. Apulej. in *Florid.* & ubi sola machinatio, conatus & voluntas eadem poenâ quæ effectus ipse puniatur. *d. l. 5. C. h. Mynsing. ad §. 3. 7. de publ. judic. Bocer. de crim. Majest. c. 2. n. 29. Rumelin. ad A. B. p. 3. dis. 4. 6. fin. Gig. de crim. læs. Majest. quæst. 66.* Modò tamen talis sit voluntas, cum quæ conjunctum est initium facti, i. e. factio vel conjuratio, sive quæ ad actum aliquem externum, unde manifestari possit, est progressa. Clapmar. *de arcan. Rerump. l. 4. c. 13. Bosl. tr. cr. tit. de crim. Maj. n. 43.* Est enim quædam cogitatio simplex, & nil nisi cogitatio, & actus quidam mentis internus, quasi seipsam alloquentis, cuius, in his terminis subsistentis
nulla

nulla prorsus in foro fori, pœna. Ea siquidem interior animæ
 cum semetipsâ collocutio, quæ sit sine expressâ voce, nec verbis
 nec factis est detecta, & ira sine ulla exceptione vera manet re-
 gula, quod nemo pœnam patiatur cogitationis! *L. 18. ff. de pœn.*
 Voluntas verò amplius progreditur, & habet assensum mentis;
 Conatus demum est actus externus, tendens ad executionem
 voluntatis, uti rectissimè distinguit Alberic. Gentil. *Disp. 4. ad*
L. 7. Majest. Bachov. ad Tr. V. 2. D. 23. §. 1. lit. b. Neq; dictis refragatur
l. 5. in verb. cogitaverit, & §. emancipationes. ibi: quo primum memora-
ti de inveniendâ factione & societate cogitaverint. C. b. t. Loquitur enim
 de conjuratione, quæ, cum ad minimū duos requirat (secum enim
 quis conspirare nequit) per naturam intra nudos cogitationis limites
 consistere non potest Alb. Gentil. *1. lect. 13. Theodor. coll. crim. Disp.*
5. §. 1. Gothofr. ad L. 18. ff. pœn. & sic cogitatio d. loc. intelligenda erit
de voluntate & hæc procul dubio de conatu, qui opponitur ipsi cri-
minis pœnationi & absolutioni, vid. l. 6. pr. C. de his qui ad Eccles. con-
fug. l. 14. ff. ad L. Corn. de sicar. Ex quibus cum Dd. nunquam puniri
 affectum etiam in atrocissimis, nisi deventum fuerit ad actum ali-
 quem externum ordinatum ad delictum, elicimus. Alber. Gentil.
dict. disp. 4. Clar. §. fin. lib. 5. q. 91. Hæc tamen, quæ de conatu diximus,
 magis in perduellionis, quàm simplicis læsæ Majestatis crimine locū
 habere videntur. Hottom. *ad § 3. J. d. publ. judic.* Sed, quid si aliquis
 juravit, se velle Principem interficere, vel aliquod illi magnum ma-
 lum facere, siue id etiam sine juramento dixerit, an crimen læsæ Ma-
 jestatis, ex solo dicto aliquo, non secuto effectu incurreret? Affirma-
 tivam ut amplectamur, modò dicta nos impellunt; Considerandam
 tamen esse qualitatem personæ sic jurantis aut dicentis, locum, &
 tempus cum Gig. *d. l. quest. 52. n. 6.* arbitramur; quid enim si talia
 verba prolata fuerint ab eo, qui levis, ut ajunt, esset armaturæ? utiq;
 parvi momenti esse deberent apud Principem; Quid item, si quis
 temulentia turbulentus, vel furore correptus scelestam hanc emise-
 rit vocem? Nonne vel contemnendus, vel potius miseratione dignus
 erit? *L. un. C. si quis Imp. maledix:* Lubricum enim lingvæ ad pœ-
 nam facile trahendum non est; Ex quamvis temetarii digni pœnâ
 sint; tamen ut insanis illis parcendum, textus ad hoc optimus in *l. fa-*
mosi 7. §. 3. ff. b. t. Vid. Val. Max. *l. 5. c. 1. n. 3. de Pyrrho.*

4.) Jure quidem Civili contra Populum Rom. *l. 1. §. 1. l. 3. §. eadem*

lege. l. fin. ff. b. i. Hodie verò contra quamlibet Rempubl. superiorem non recognoscentem crimen hoc perpetrari *in f. l. 6.* dicemus.

§.) Pro diversitate formarum Reip. diversa quoq; hujus erit consideratio; Quod si enim status Monarchicus, in Principem, si Aristocraticus, in Optimates, si verò Democraticus, in universum committi populum palam est Arnif. *de jur. Majest. l. i. c. 2.* Bocer. *de regal. c. 3. n. 78.* Vultej. *in J. Rom. l. i. c. 47. n. 3.* Non enim solius Imperatoris, neq; solius Populi Rom. sed aliorum quoq; Regum, aliteriusq; populi Majestas est, ut patet ex *l. 7. §. i. ff. de captiv. & postlim.* Quod equidem impugnat multis Harpr. *ad §. 3. J. de P. I.* sed, quàm improbabilis sit ejus opinio, infra *l. 6.* videbimus.

THESES. IV.

Dispersitur (α.) crimen Majestatis in genere acceptum in Perduellionem (β.) propriè sic dictam, quando scil. quis hostile aliquid in Personam Principis, vel universæ Reipubl. statum ejusvè securitatem (γ.) molitur: Quasi-Perduellionem (δ.) cum quis Consiliario, Senatori, Militivè Cæsareo vitæ periculum (ε.) comparare studet: Et crimen Majestatis in specie sic dictum, (ζ.) quò dignitas vel eminentia ejus, qui jura Majestatis propria habet, malitiosè læditur. (η.)

α.) Fallitur, qui Majestatis crimen cum perduellione unum idemq; apud veteres fuisse sibi persvader; Insignem enim horum esse differentiam exinde constat, quod Perduellionis crimen in eos caderet, qui summam Reipubl. labefactare conabantur; Crimine verò Majestatis teneretur, qui vel partem aliquam Reipubl. læserat, veluti, qui hostium duces acceptâ pecuniâ liberabat; vel Magistratui quippiam pro suâ potestate agenti offecerat, uti C. Cornelius, quem Cicero defendit; Deinde Perduellio primis quidem temporibus,

ribus à Duumviris datâ operâ creatis, post autem à Pop. Romano Centuriatis Comitibus in Campo Martio cognoscebatur, quemadmodum ex Oratione Cicéronis *pro C. Rabirio*. Perduellionis reo, in Campo Martio habitus, satis patet. His suffragatur Valer. Max. l. 6. c. 5. ubi ait: M. Pompilius Tribun. Pleb. C. Claudio Censori ob nimis severe gestam censuram diem perduellionis ad populum dixisse, &c. Clarum hoc etiam est ex Livio lib. 6. de iudicio M. Manlii Capitolini loquente; Majestatis verò crimen in foro apud suum Prætores, pro tribunali, iudicio certâ lege constituto, agebatur, ut ex *Vertin*: 3. & 7. cognoscitur. Tandem Perduellionis damnatum carnifex in crucem Martio in Campo fixam tollebat, quod itidem ex Cic. *pro Rabirio* & *Dion. lib. 37.* videre licet; Majestatis verò crimē non morte, sed exilio multabatur. l. 24. l. 40. ff. de pœn. vid. & l. fin. ff. h. t. Hottom. in comm. verb. jur. verb. perduelles. Hinc manifestò errò ea est opinio Vultej. in 7. R. l. 1. c. 47. promiscuam ante tempora Imperatorum criminis læsæ Majestatis & Perduellionis fuisse appellationem, asserentis, eò, quod quicquid in populum, qui præest, id etiam in ipsum statum commissum censeri debeat; Ex modò enim dictis luculenter apparet, vigente adhuc populari potestate magnum inter hæc duo fuisse discrimen; Nec quicquam stringit Vultej. collectio, nam perduellio non ex eo definitur, quod statum ipsum quovis modo offendat, aliis & hostium receptio & occultatio in hanc referendæ essent classē, quod falsum est. l. 40. ff. de pœn. sed si quis hostili animo ipsum evellere & labefactare nitatur, de quibus mox plura.

6.). Perduellem derivant à duello, quod bellum priscis nuncupatum. Varr. de Ling. Lat. l. 6. Unde duellare erat bellare, Duellona, Bellona, Gœd. d. ad l. 118 ff. de V. S. Et quos nos hostes, eos veteres perduelles appellabant, i. e. quibuscum bellum esset l. 234. ff. de V. S. Vid. Tacit. l. 14. Ann. c. 29. n. 3. Licet enim & peregrini hostes fuerint vocati, Carol. Sigon. de Nomin. Rom. & adversarii, cum quibus nobis in civitate lis est. Hinc Plaut. in *Curculion*: *Status, condictus cum hoste intercescit dies*; *Quid igitur si te capiat hostis tuus?* i. e. cum quo tibilis est; Usus tamen obtinuit, ut quos veteres perduelles vocabant, nunc appellati sint hostes. d. l. 234. de V. S. l. 1. C. de bon. libert. Hostes sunt, inquit Ulpian. in l. hostes. 24. ff. de capt. & postlim. revers. quibus bellum publicè populus Rom. decrevis vel ipsi Populo Romano. Inde factum, ut,

qui hostili animo in Rempubl. aut Imperatorem esset, perduellionis
judicio teneretur, ut ait Ulpian. in l. fin. ff. b. t. Vocatur & crimen Per
duellionatus ab Hottomann. in comm. verb. jur. verb. *Majestatem mi
nuere.* & Wesenb. in w. b. t. n. 7.

γ.) Text: in l. 1. §. 1. ff. b. t. Quid autem nomine Securitatis veni
at, Dd. inter se non conveniant; Nos cum Duaren. l. 2. Diff. anni
vers. c. 22. Menoch. l. 2. de arbitr. judic. cent. 4. cas. 386. n. 3. Bocer. tr.
de crim. l. 1. de Majest. c. 1. n. 49. eam pro tranquillitate seu incolumitate
publica accipimus, quod evincere videtur Græcum Harmonopuli
σώμνηα. Gothofr. ad l. 1. ff. b. t. & Lun. ibi: Imperii appetierit securita
tem C. de Nil. agger. non rumpend. Accursiani verò vocem hanc inter
pretantur de salvo conductu, quem Imperator vel populus alicui tri
buit, quos sequitur Wesenb. in ff. b. t. n. 4. refutatus ab Hahn. in observ.
ad d. l. Et licet ultrò largiamur, violationem salvi Conductus modis,
quibus læditur Majestas, annumerari, quod inf. θ. 6. lit. ε. ipsi statui
mus; Consentaneum tamen non est, Ulpianum suā descriptione
in d. l. 1. §. 1. hunc unicum specialem modum attingere voluisse. Theo
dor. coll. crim. Disp. 5. θ. 2. lit. f.

δ.) Dico Quasi-Perduellionem; tūm, quia Consilarii, Senato
res & Milites Cæsarei dicuntur pars corporis Imperatoris in nostra
l. 5. pr. C. b. tūm, quia sicuti liberi ex bonis patris rei perduellionis
nihil prorsus accipiunt, omniq; hereditate ab extraneis etiam dela
tā ejusdem filii carere coguntur; ita quoq; omnis substantia
liberis rei hujus criminis adimitur l. 5. §. 1. 2. C. b. t. Et sic eadem ferē
pœna his infligitur, quæ perduellionis propriē sic dictis reis infligi
solet. Damnatio tamen memoriæ propria est criminis perduellionis
pœna l. fin. ff. b. t. nec definita est in l. 5. C. b. proinde nec ii, qui cogi
tant de nece Consiliariorum, &c. eādem affici poterunt. Bocer. d. tr.
c. 2. n. 16. infr. θ. 8. lit. γ.

ε.) l. quisquis §. pr. ibi: de nece virorum illustrium & c. C. b. t. Si n
quis alio modo offendat consiliarium, crimen hoc non committit,
pœnalis quippè hæc est constitutio, quæ ad offensam aliam non de
bet extendi. l. pen. ff. de pœn.

ζ.) Et hoc nomen generis retinet l. fin. ff. b. t. Vultei. ad §. 3. Inst.
de public. judic. Sic Adoptionis nomen generale est, & in duas disce
dit species, quarum una dicitur Arrogatio, altera verò generis nomi
ne, ierento vocatur Adoptio, l. 1. §. 1. ff. de Adopt. Cognationis quoq;
nomen

nomen similiter generale in duas scinditur species, quarum altera
agnatio, altera verò cognatio in specie dicitur. *l. Jureconsultus 10. §. 1.*
ff. de Crim. lib. 1. Et quævis crimen hoc aliquoties promiscuè accipiat,
ac modò perduellio, modò Majest. crimen appelletur *l. de minore 10.*
ingr. ff. de Crim. lib. 1. §. 1. *l. de Crim. lib. 1. §. 1.* Et Reus perduellionis dicatur
Reus Majestatis *l. 1. §. 1.* Quod multum tamen interest cognoscere,
quod Perduellionis, quod item Majestatis crimen sit, cum ratione
pœnæ infligendæ multum differant. De quibus infr. *§. pluribus.*
l. 1. §. 1. Facto scilicet Conatus enim, ut *l. precedent. lit. d.* monuimus, in hoc
crimine non sufficit; Neq; Principis salus hostiliter petitur, neq; in
exitum Reipubli contenditur, sed tantum illius dignitati, vel hujus
amplitudini quid derogatur, vel contemptus iisdem creatur. Vid.
Scip. Gentili de Conjur. c. 2.

THES. V.

Facta nunc insigniora, visâ definitione &
divisione trutinanda erunt, quibus læditur Ma-
jestas, pœnaq; committitur: Ad Perduellionem
itaq; referenda Proditio, (a.) Seditio, (b.) Con-
juratio, (c.) Ad Quasi-Perduellionem Virorum
illultrum, qui Consiliis Principis intersunt, se-
natorum item, ducumq; militum interemptio,
vel vitæ eorum insidiarum structura. (d.) Ad
Majestatis deniq; crimen in specie sic dictum
Monetæ formatio aut percussio, (e.) Salvi
Conductus, (f.) & Imaginum Cæsaris jam con-
secratum violatio, (g.) Carceris privati usur-
patio, (h.) Belli injussu Principis gestio, (i.) &
si quæ sunt alia (k.)

a.) Non omnis proditor confestim perduellionis incurrit crimen; Variis enim modis quis talis dicitur; Sic, qui alterius crimen sibi soli notum malisiosè detegit, proditor est *t. si peccaverit 2. q. 1.* item, qui secretum sibi commissum publicat *c. clericus. 3. distinct. 46.* Nonnunquam etiam quis proditor sui ipsius esse potest, ut puta mulier, quæ extrinsecus ostendit, nolle viro consentire & illi resistit aliquantisper, aliud tamen in corde gerit, & se victam dissimulat, de quâ Ovidius:

Quæ cum ita pugnaret, tanquam quod vincere nollet,
Victæ est non ægrè proditione sua.

Sed hæ significationes aliò pertinent, inq; privatis tantum negotiis deprehenduntur; Nos verò de eo proditionis malo agimus, quod tantum incommodi Reip affert, quantum salutis bona fides Valer. Max. *l. 9. c. 6.* Proinde si quis occultè & infidiosè hostiu partes vel ope, vel consilio juvat, nemine id suspicante, proditor erit, *l. 1 in fin. ff. h. t. qui exercitum hosti tradit l. 3. ff. b. aut in infidias deducit l. 4 10. ff. cod. urbem aut fortalitium dolo malo hosti concedit, l. 3. ff. d. t.* Idem obtinet in Transfugis & desertoribus exercitus. *l. 2. ff. b. t. quorum pœnas quoq; exhibet ius nostrum in l. aut damnum. 8. §. hostes. 2. l. si quis. 38. §. Transfuga. 1. ff. de pœn. l. proditores. 7. ff. de re milit.* A gregariis tamen militib9 crimen hoc atrocissimū non sufficienter perfici videtur, nisi infimul ad hostes perfugerint *l. 2. ibi: vel Privatus ad hostes perfugit ff. h. t. & ibi Gothofr. l. 3. §. fin. ff. ad L. Corn. de sicar.* Nam qui ad hostes non transfugiant, cum ignominia missi infamia notantur *l. 3. C. de re milit.* Quod & hodiè fieri solet, quando gladius & arma in conspectu militum confringuntur. Vid. Ordin. Imp. A. 1570. Rubr. Von der Reiterbestallung. art. Item welcher zu den Feinden 62. Prodicionis quoq; incurrit crimen, qui dolosè impedit, quò minus hostes subigantur. *l. 4. ff. b. t. cuiusq; operâ, dolo malo, com meatu, armis, telis, eqvis, pecunia, aliavè quâ re adiuti fuerint, text in d. l. 4. ff. b.* Quod malum tantâ laborat invidia, ut licet quis negotiationis tantum exercendæ gratiâ prædicta hosti communicaverit, pro proditore tamen nihilominus habeatur ab Imper. Marciano in *l. 2. C. quæ res export. non deb.* Ne tamen, in omnibus, qui absq; dolo malo res nonnullas hosti subministrât idē statuentes, incautius fortè impingam9 cum Grot. de J. B. & P. distingvimus inter Res ipsas: sunt enim quæ in bello

bello tantum usum habent, ut arma, & instrumenta militaria, quæ Græcis dicebantur ἀπόρρητα, i. e. exportari prohibita, ut sunt lina, lignum, cera, pix &c. *l. cotem. 11. pr. ff. de Publican.* & de his verè dicitur cum Amalefunthâ Longobardorum Reginâ, in hostium esse partibus, qui hosti subministrat necessaria. Sunt etiam, quæ in bello nullum habent usum, sed voluptati tantum inserviunt, ut sunt vestes pretiosæ, scenicæ, aliæq; luxuriæ instrumenta, & hæ sine perniciæ hosti concedi possunt; feritatem enim ejus emolliunt, animosq; reddunt effœminatos, quod suo, suorumq; exemplo probat Annibal Capuæ hybernans apud Liv. *lib. 23.* Sunt etiam quæ in bello & extrabellum ancipitem usum habent, in quibus distingvendus est belli status, de quibus omnibus vid. Grot. *d. l. lib. 3. c. 1. n. 5.*

β.) Quæ nihil aliud est, quàm publicæ quæietis perturbatio arg. *l. 1. § 2. C. de seditios.* Decianus. *tr. cr. l. 7. c. 7.* seditiosum vocat, qui dissensiones animorum facit, & discordias gignit, seu qui tractat facere novitatem aut mutationem status, faciendo rumorem in populo; Et sic, cum concordia & consensus alicujus multitudinis in varia scinditur, quâ de re eleganter Virgil. *lib. 1. Æneid:*

Ac veluti magno in populo, cum sæpè coorta est

Seditio, sævitq; animis ignobile vulgus,

Jamq; faces, & iaxa volant, furor arma ministrat.

Diximus publicæ quæietis, quia tunc demum læsæ Majestatis crimen est, si concitatur vel ad turbandam Rempubl. vel in ejus exitium populus *l. in fin. ff. h. t. text. in l. si quis. 21. §. 1. ff. de captiv. & postl. revers.* Christinæ. *vol. 4. decis. Belgic. 200. n. 20.* Si enim ob aliam quamlibet causam, non erit crimen læsæ Majestatis, sed vis publica. *l. 5. pr. l. 10. §. 1. ff. ad l. Jul. de vi publ. l. 3. §. l. fin. C. eod.* Habet pro navatâ operâ crimē hoc ultimum supplicium comitem, ita tamen ut si omnium quidem culpa intercesserit, paucorū sit poena. Tacit. *l. 1. Hist. c. 34. n. 4. text. in l. 38. § 2. ff. de pen. l. 1. 2. C. de seditios.* Quippe causa & origo furoris omnis penes Authores est, reliqui contagione infaniunt Liv. *l. 29.* Abundè satis salutis publicæ prospectū, si nefariæ seditionis authores & capita (die Nädlinführer/ qui proverbio originem dederunt, quod olim rustici seditiosi in vexillis depictam haberent rotam, unde principem scelerum notare solemus, das ist der rechte Nädlinführer. Vid. Job. Limnz. *de J. P. l. 1. c. 29. n. 146.*) sanguine luant, quod admiserunt.

Liv.

Liv. l. 28. c. 29. & poena ad paucos, metus ad omnes perveniat. Cic. pro Cluent. c. 46. Vid. Scip. Amirat. l. 2. disc. 9. Vent. de Valent. l. 2. c. 3. m. 26. Versutissimus Tiberius hoc in negotio commendabilis, de quo Tacit. l. 2. An. c. 40. n. 6. & 7. Tiberius, inquit, poenam ejus (Agrippæ scilicet) palam non ausus, in secretâ palatii parte interfici jussit, corpusq; clam aufferri; & quanquam multi è domo Principis, Equitesq; ac senatores, sustentasse opibus, juvisse consiliis dicerentur, haud quæsitum. Vid. pluribus Lips. l. 6. Polit. c. 4. n. 43. & seqq. Clapmar. de Arcan. Rerump. l. 4. c. 14. Piccart. obs. dec. 5. c. 5. per tot. Bodin. l. 4. de Republ. c. 7. Seditio ut plurimum conjuncta est Rebellio, quæ est subditorum, adversus eos qui Reipubl. præsunt, seditiosa contumacia. Br. in Extray. qui sint Rebell. Fab. Anna cons. 67. n. 9. ubi dicit, quod Rebellis fuisse, qui Imperio aut Reipubl. resistit, in pertinentibus ad statum; Germanicè Ein Murremacher / Meitemacher / quasi aliis animum addens. Ventur. de Valent. in parthen. litigios. d. l. c. 6. n. 2. Et sic denotat subtractionem ab obedientia Principis vel Reipubl. quæ aliis defectio dicitur in l. 5. §. 1. ff. de capit. minut. N. A. in Spreyer An. 1542 §. würde sich aber jemand. in fin. Reinking. tr. de R. S. & E. l. 1. c. 1. §. 4. n. 12. Gregor. Tholosan. p. 3. syntagm. jur. l. 35. c. 1. n. 5.

γ.) Text. in l. 4. pr. ff. de i. q. Quæ ἐν πλειῶσι est plurium contra aliquem in unum juratio Gig. tr. crim. lese Majest. l. 2. q. 22. n. 2. Ventur. de Valent. in parthen. litigios. d. l. n. 4. In nostro verò negotio est plurium factorum coitio jurejurando ad Reipubl. vel Principis subversionem facta. Theodor. coll. crim. Diss. 5. §. 3. lit. a. Diximus jurejurando, propter variam apud varias gentes conjurationum inendum rationem, quâ scelerati non tam jurisjurandi interpositâ religionem, quàm scelerum simul patratorum communicatione, fidem inter sese confirmabant. Thuc. l. 3. Ita Sariastrum Armenium, adversus Patrem suum Tigranem Armeniæ regem cum amicis suis consensisse refert Val. Max. l. 9. c. 11. ut omnes dextris manibus sanguinem mittentes, cum invicem sorberent. Additum & à Catilinâ pignus conjurationis, sanguis humanus. Flor. l. 4. c. 1. quem vino permixtum, in pateris circumtulisse refert Sallust. in Catilin. cap. 22. unde cum post execrationem degustassent, simul omnes pariter in excidium urbi Romanæ conspirasse ex allegat. Sallust. loc. luculenter apparet. Deinde ad differentiam conspirationis, quæ fit sine jurejurando; licet hæc

du

duo etiam promiscue accipiantur, & coetus atq; conventus dicantur, in l. 1. §. 1. ff. de f. & sceleris factiones. in l. 5. C. eod. Vid. Scip. Gentil. de perjurat. l. 1. c. 1. Decian. tr. cr. l. 7. §. 7. & 9. Gilhaus. arb. jud. crim. c. 2. tit. 2. p. 1. Gig. de crim. Majest. l. 2. Rubr. quomodo & per quos crimen Majestatis probetur. quest. 22.

De quibus vid. §. seq. lit. 8.

Infuente pessimo more, quo per occasionem contemptus Majestatis innocentissimi quilibet ad supplicium rapiebantur, restandem eo rediit, ut Majestatis crimen penè unicum esset eorum, qui crimine vacabant, & aliarum omnium accusationum complementum, quod de re sup. §. 1. in fin. quædam delibavimus. Ab eo tamen posterioribus temporibus fuisse recessum, haud obscure innuit L. 1. c. 4. Hinc Cuius in l. famosi. 7. §. 3. ff. de crim. hoc à Judicibus non in occasione principalis Majestatis venerationem habendum esse, sed in specie de maledicentia in Principem ex l. un. C. si quis Imper. maledix. abunde patet, quam clementer Impp. Theodos. Arcad. & Honor. cum hujusmodi maledicis agere voluerint, secus facturi Majestatem suam procacibus dictis tam valde lædi credidissent. Indulgentiæ hujus causam luculenter apud Xiphilinum ex Dion. in Tit. exprimit Titus Imperat. Refert enim eum de crimine injuriarum in se nullum occidi iussisse, nec alios cognoscere permisisse, quia nemo, inquit, me injuriâ afficere, aut insequi contumeliâ potest, propterea, quod nihil ago, quod reprehendi mereatur: Ea v. quæ falsè de me dicuntur, prorsus negligo. Equidem Principem conviciis proficiendum graviter ad exemplum aliorum esse puniendum utroque loco largimur. d. l. un. in fin. C. si quis Imper. maledix. c. 1. X. de maledic. Nontamen statim poenâ hujus sceleris. Dn. Carpz. pr. cr. p. leg. quest. 41. n. 109. & p. 4. §. F. C. l. Def. 13. Gig. tr. de crim. Majest. Rubr. quod & de quibus & c. quest. 40. Gilhaus. in arb. judic. cr. c. 2. tit. 3. Harpr. ad publicæ 3. §. de p. judic. n. 37. Cujac. ad Jul. Paul. sentent. l. 5. tit. 29. Nec quicquam movet, quod Bocet. tr. de crim. Majest. c. 2. n. 4. pro contrariâ opinione stabilien dâ adducat d. l. un. C. si quis Imper. maled. Nam, etsi ibi expressè tradatur, si quis Imperatori maledixerit, referendum id esse ad scientiam ipsius Imperatoris; Haud tamen ibid: exprimitur, aut verbo ullo attingitur, quod ille, qui impiis & injuriis verbis adversus Imperatorem utitur, Majestatis incurrat crimen;

quā fronte ergo id affirmari potest? maxime cum poenales constitu-
tiones restringendæ potius, quàm ampliandæ, per jura vulgata in
c. odia. 15. de R. I. in 6. Dn. Carpz. d. l. Planè si verba per se sint sedi-
tiosa l. i. ff. b. vel turbulentæ acclamationes, quibus salus Principis aut
Reipubl. periclitatur l. 28. §. 3. ff. de pœn. poenam criminis Majestatis
locum habere innuunt verba finalia d. §. 3. l. famosi. 7. ibi: si non sit ca-
le delictum, quod ex scripturâ legis descendit. ff. b. t. Bl. in l. data operâ
11. C. de his qui accus. non poss.

§.) Ex probæ materiæ & justî ponderis monetâ de diuturnita-
te & incremento Imperii, insimulq; Imperantis dignitate judican-
dum; præsagium quippè est magnarum mutationum in Republ. si
moneta mutetur & depravetur. Unde etiâ Philippus Hassiæ Landgra-
vius dicere solebat: Man soll einê Fürstê erkennê bey reinen Strasse/gu-
ter Münze/und haltung geschehener Zusage. Warem. ab Erenb. c. 5. de
regn. subsid. Soner. subdit. n. 37. Quid ergo mirum? si adulterantes mo-
netam, crimen læsæ committant Majestatis, text. in l. si quis num-
mos. 2. Cod. de fals. monet. Cum hoc jus principale sit, de q; summis rega-
libus c. un. quæ sint Regalia. 2. F. 56. Dn. Carpz. ad L. R. G. c. 8. §. 7. n.
5. Mart. Rumelin ad A. B. p. 3. disfert. 3. §. 19. Bocer. de Regal. c. 12. n. 226.
Maximil. Faust. in Consil. pro Aerario, class. 6. Const. 10. Ordin. 552 & non
nisi autoritate publ. & sub imagine supremi Principis moneta e-
jusq; valor in Rep. determinari debeat. arg. l. i. ff. de contrab. empt.
Bodin. de Republ. l. i. c. 10. Wesenb. consil. 60. n. 31. Et hinc Imper. Se-
verus, ut fidem faceret Albino, quod in consortium Imperii adsci-
tus esset, sub imagine ejus nummos cudi jussit, ut ex Herodian. l. 2. re-
fert Bachov. ad Tr. V. 2. D. 32. §. 1. lit. d. Nihil itaq; interest, si ve quis ju-
sti ponderis & valoris monetam cudat, an non, si ve nummos suâ
imagine, si ve Principis vultu insigniri curet. arg. l. 3. in fin. ff. b. Nam
& qui probam monetam cudunt, incidere videntur in crimen læsæ
Majestatis, quoniam sibi usurpant jus regale; Quin immo in hoc
casu videtur majus esse præjudicium Principis, cujus jus alter sibi
atrogat; Hi enim qui minoris valoris monetam cudunt, non aliquod
Principis jus, sed tantum lucrum affectare videntur. Nec dictis ob-
stat l. i. ibi: adulterinam monetam. & l. e. ibi: solidorum adulter. C. de fals.
monet. Quoniam omnis is lædit majestatem, quisquis non jure mo-
netam cudat, Bachov. ad Tr. d. l. §. 8. lit. e. Et quoniam gravissimum
hoc

hoc est crimen, severissimam quoque meretur poenam, flammarum
scil. exustionem l. 2. ibi: *flammarum exustionibus mancipetur. C. de
fals. monet. P. H. D. Carol. V. art. iii. ibi: die sollen nach Gewohnheit
nach Satzung der Rechte mit dem Feuer vom Leben zum Tode gestraffet
werden. Bocer. de cr. Majest. c. 2. n. 65. Paul. Christinæ. vol. 4. decis. Belgic.
199. n. 22. Nequaquam tamen putandum est, ex constitutione Im-
perat. Constantini in d. l. 2. C. de fals. mon. omnes indifferenter mone-
tarum falsarios æquali ignis supplicio puniendos esse, cum nec crimē
falsæ monetæ uniforme sit, nec ab omnibus æqualiter committatur.
Distingvimus ergo cum Dn. Carpz. pr. cr. p. 1. quest. 42. n. 20. inter
crimen falsæ monetæ vel ratione materiæ, vel ratione formæ com-
missum, ita, ut priori casu (quando scil. quis privatus ex materiā vi-
tiosā falsam monetam format, eamque simul fallendi animo exponit
& spargit) talis flammarum exustionibus mancipari debeat, idque in-
nuunt verba in l. 2. ibi: *Si quis nummos falsā fusione formaverit. C. de
fals. monet: quæ* proprie de vitiosā materiā intelligenda sunt Matth.
Stephan. in Ordin. crim. art. iii. vers. *qui nummos falsā fusione &c.* Po-
steriori vero casu (quando videlicet quis lucri faciendi causa fabri-
cat monetam absque privilegio & concessione Imperatoris, vel impo-
sitione alieni signi, vel aliis modis, quos ap. Dn. Carpz. pr. cr. p. 1. quest.
43. n. 2. invenire licebit) mitior poena irroganda erit arg. d. l. 2. C. d.
i. Ordin. Carol. V. art. iii. vers. *welcher aber ibi: nach Rechte an Leib
und gut nach gestalt der Sache gestraffet werden.* Cum autem ignis
pœna sit atrocissima, benè nobis sentire videntur, qui simul requirunt,
ut crimen sit perfectum; Nam qui falsam monetam percusserint, si
in totum formare noluerint, suffragio iustæ poenitentiae absolvun-
tur, Ictus Paulus in l. qui falsam. 19. ff. ad L. Corn. de fals. P. H. D. art.
iii. Vid. Dan. Moller. 2. semest. 35. Neque verò cum Bachov. ad Tr.
V. 2. D. 32. §. 8. lit. l. necessarium esse putamus, ut violata sit moneta
summi Principis, non verò inferioris, cum hodiè in Imperio Ro-
man. omnis moneta, licet non Cæsaris, sed alius Principis inferioris
subscriptione excusa sit, nihilominus pro monetâ S. Romani Impe-
rii, adeoque Imperatoris reputari debeat; Siquidem non à Principe
vel Civitate, quæ istam cudit, sed ab Imperatore, qui potestatem
cudendi concedit, auctoritatem habet. Recess. Imper. de A. 1551. §.
So haben wir uns &c. & de A. 1570. §. Als denn auch die Münz-Ge-
rechtigkeit &c.*

omn. Quod tamen ad violationem securitatis à Cæsare concessæ, (seu salvi conductûs à Cæsare præstiti) cum Francisc. Hercul. *in tract. de cautione non offendendi c. 10. n. 2.* Domin. Arumæ. *Disc. Acad. ad A. B. 1. 8. 15.* Dn. Carpz. *pr. er. quæst. 12. n. 26.* restringo, cum certissimum sit, & totâ die videamus, etiam Principes recognoscentes Cæsarem, immò Comites, Barones, Civitates, & Nobiles merum imperium habentes, salvi conductum concedere; si igitur talis inferior securitatem concesserit, quia nullam Majestatem habet, delinquens pro arbitrio Judicis mitiori poenâ plecti debet. Farinac. *An. 1. tit. 24. quæst. 29. n. 14.* Coler. *p. 4. de Process. Executiv. c. 1. n. 191.* Deinde cum Bos. *de crim. Majest. n. 10.* requirimus, ut fides publica violetur in contemptum Principis, eoq; animo, ut Principi injuria inferatur; alias, qui offendit eum, qui publicâ fide tutus est, non offendit Principis Majestatem, sed hominem privatum: facit contra Principis voluntatem ejusq; mandatum, sed læsæ Majestatis reus non est, alioqui omnes, qui leges Principum, eorumq; mandata violant, statim erunt læsæ Majestatis rei, quod per absurdum.

8.) Statuas initio meritissimis positas fuisse patet ex *l. fin. ff. de loc. publ. fruend.* Gothofr. *ad l. un. C. de his, qui ad statuas confug.* Excepta deinde res à toto ferè terrarum orbe, ipsisq; Imperatoribus certatim statuar fuerunt positæ, quæ post consecrationem instar Numinis religiosissimè colebantur. *§. fin. ff. de his qui sunt sui vel alien. jur. l. un. C. de his qui ad stat.* &c. inerat enim his religio asyli. Immo si quis vim illaturo objecerat Principis imaginem, inviolabilis quodammodo habebatur, sic, ut lædens talem, criminis læsæ Majestatis reus fieret; Hinc factum, ut Imperatoris effigies haud rarò ad invidiam aliorum fuerit portata, incedebat deterrimo cuiq; licentia, impune probra, & invidiam in bonos excitandi, arrepta imagine Cæsaris, libertiq; etiam & servi, patrono vel domino, cum voces, cum manus intenterent, ultro metuebantur, inquit Tacitus *l. 3. Ann. c. 36. n. 2.* Quæ malitia postmodum ab Imperat. sublata in *l. 1. un. C. de his qui ad stat. &c. l. 28. §. 7. ff. de pan.* Quod si ergò quis simulachra Imperatoria violaverit, dejecerit, aut sune injecto per plateas raptaverit, Majestatis committit crimen, ex responso Juri Venuleji in *l. qui statuas. 6. ff. h. t.* Quo tamen crimine liberatur, qui vetustate confectas reficit, juxta *l. Non comparat. §. ff. eod. aut reprobata conflat. l. 4. in fin. ff. eod. aut lapid.*

[illegible]

turiatis, i. e. maximis; Nam, ut ait Plato l. 2. de LL. si quis pacem vel bellum fecerit privatus, sine publico scito, capitale esto. Quod jus postmodum, mutatâ Reip. formâ, Imperatoribus fuit concessum Bodin. de Republ. l. 6. 10. Clapmar. de Arcanis Rerump. l. 6. 30. Gail. de P. P. c. 4. n. 4. Privati enim cum jus suum apud superiorem persequi possint, ad iudicium Martis decurrere non debent. Pet. Heig. p. 1. quest. 12. n. 13. & seqq. Danæ. Polit. Christian. l. 7. c. 3. Zoanetti. tr. de Imp. Rom. n. 110. Cur ad arma & rixam procedere patiatur Prætor, quos suâ componere potest jurisdictione? unde laesæ Majestatis reus dicitur, qui injussu Principis bellum geserit, & exercitum comparaverit. text. in l. 3. §. 1. ff. h. t. facit l. 17. C. de re milit. nec ulli, Imperatore in scio ac in consulto, quorumlibet armorum movendorum copia tributa est. l. un. C. ut arm. usus in sc. Princip. & c. lib. 11. gravissimè siquidem læditur Majestas, quando jus vindicandi aut puniendi, quod ipsi soli debetur, privatus sibi sumit, quasi superiorem non habeat, cui injuriam suam exponere possit. Arnif. de jur. Majest. major. c. 5. Nostrâ tempestate jus Belli indicendi Imperatori cum Ordinibus simul meritò adscribimus cum Waremund. ab Ehrenberg p. 1. de Fœderibus c. 2. n. 31. in fin. id quod confirmat Pacificatio Osnabrugens. §. ut autem §. vers. gaudeant, ibi: Status Imperii gaudeant sine contradictione jure suffragii in omnibus deliberationibus super negotiis Imperii, præsertim ubi bellum decernendum. & c. Ita quidem, ut Imperatoris nomine bellum proponatur, decernatur, indicatur, ipsa verò decernendi vis penes Ordines simul consistat. Heig. l. 1. quest. 12. Schrad. in delineat. jur. bellic. concl. 2. Et quemadmodum nullus Ordinum privatâ authoritate bellum movere potest aut debet, ita Imperatori absq; communi Ordinum consensu id facere prohibitum est, d. Pacificat. Osnabrug. alleg. §. 8. quamvis antea Electorum tantum consensus necessarius videbatur, Capitulat. Carol. V. ap. Sleidan. l. 1. de stat. Relig. Capitular. Ferd. II. §. Wir sollen und wollen 9. Vice versa, ut Imperatori, ita etiam Ordinibus Imperii ad defensionem & tutelam suam arma & tormenta bellica fabricare Recess. Imper. de An. 1555. §. Und demnach ein Kriegeres Vols. Armamentaria Zeug- und Rüsthäuser haben Reink. de R. S. & E. cl. 5. l. 1. c. 6. n. 18. Fortalitia exstruere ibid. n. 19. & delectum e subditis suis agere, eosq; armis exercere licet, Recess. Imp. de An. 1564. §. Ferner dieneil. quamvis non negemus etiam hoc casu, status Imperii, ad de-
fens-

ensionem scil. paratos, id Imperatori significare debere. Recesf.
Imp. August. de An. 1555. §. Und sollen in oberzehlen. Carpz. de L. R.
G. c. 4. n. 10. Et quod magis est, si subditi alicujus Principis inobedien-
tes, contumaces, refractarii ac rebelles sint, non cogitur is Impera-
tor, auxilium implorare, sed potest vi ac manu armata eos subi-
gere. Recesf. Imp. August. 1556. §. Desgleichen soll. Recesf. Spirens.
de An. 1528. §. darauß haben wir uns. Gail. de P. P. i. c. 4. n. 4. Adeo, ut
hoc casu superioris seu Imperatoris avocatio locum non habeat.
Reink. d. l. l. 2. cl. 3. c. 1. n. 23. 24. vid. Limnz. de J. P. l. 4. c. 8. n. 247. &
seqq. Cum ergo jus belligerandi Majestaticum haud parum hodie in
impetio sit limitatum Carpz. de L. R. G. c. 4. n. 16. & seq. optimè de hoc
ipso, qui noviter scripsit Nobiliss. à Seckendorff in Teutscher Fürsten
Stat. 2. 2. §. putaverim, crimen læsæ Majestatis committi tunc, si
scil. non servato eo, quem Constitutiones Imperii præscripserunt,
modo, quilibet Imperii Status jus belli indicendi sibi arrogare velit.
Limnz. d. l. n. 252.

λ.) Sic incidit in hoc crimen Majestatis is quoq; qui confesum
reum in judicio, inq; vincula conjectum emiserit l. 4. vers. item. ff. de vi-
detur namq; socius sceleris, & qui mavult impunitum evadere re-
um, quam Reipubl. poenas exsolvi. Potest huc quoq; referri is, qui
violat muros civitatis, dolo malo eos transcendendo vel si aliunde
civitatem, quam per portam ingrediatur, quod & hostile & abomi-
nandum ducitur, capiteq; punitur l. fin. ff. de rer. divis. De quibus
Dd. passim consulendi pluribus.

THESES. VI.

Sic fuerunt facta: Ordo nunc poscit, ut vi-
deamus à quibus & in quos grande hoc com-
mittatur nefas: A subditis (α.) non tamen Vasa-
lis (β.) perpetrari certi juris est: Proprie autem
sic dicta Perduellio in Imperatorem (γ.) Electo-
res S. R. Imp. (δ.) adversus Pontificem Roman:
(ε.) Re-

(6.) Reges (?) & Respublicas liberas. (7.) Quasi-Perduellio contra Consiliarios, Senatores & Duces militiae (8.) Simplex deniq; Majestatis crimen in alios Principes inferiores. (9.)

a.) In quocunq; Majestas est, in eo ab omnibus veneranda est, ac proinde extraneus quoq; non subditus Crimen L. Majest. committere posset, uti opinatur Alb. Gentil. *Disp. 5. ad L. 7. Majest.* motus propriis tum verbo Quisquis in *l. 5. C. b. 1.* quod generale est, adeoq; & generaliter intelligendum, secundum jura vulgata, tum *l. c. 3. ff. de offic. Praesid.* Verum enim vero quemadmodum constitutio dura & aspera, quam maximè fieri potest, restringenda est; Ita crimen hoc relationem quandam subditi & magistratus desiderare videtur, quæ omnino cessat in extraneo, maximè sub consideratione Majestatis, quæ sententia quoq; probatur ex *Clem. Pastoralis. 2. §. deniq; de sentent. & re judic. Jul. Clar. in pr. cr. §. lese. n. 6. Gomez. de delict. c. 2. n. 10.* In extraneum procul dubio animadvertetur, sed non eadem poenæ atrocitate; Qualitas scil. criminis facit, ut eo extraneus non teneatur. *Gail. 2. de P. P. c. 13. n. 19. Farinac. quest. 51. n. 80. Bocer. tr. de cr. Maj. c. 1. n. 15.* Subditum verò generaliter vocamus eum, qui summæ alterius potestati obligatur; Et ab hoc tantum crimen Majestatis committi dicitur in *d. Clem. Pastoralis. §. deniq; de sentent. & re jud. Vultej. l. 1. §. R. c. 47. n. 1.* Hinc perspicuum, immerito taxatum esse Bodin. *l. 1. c. 9. apud Paurmeist. lib. 1. de jurisdict. c. 3. n. 22.* quod ille definierit Majestatem tantum respectu subditorum, eò, quod vim quoq; habeat in peregrinos, qui vel delinquant vel contrahunt in Rep. alienâ; Quia licet ratione delicti vel contractus quis forum sortiatur illius Principis, sub quo delinquit vel contrahit, non tamen propterea efficitur ejus subditus *gloss. in clem. un. verb. subditus. Gig. de crim. Majest. l. 1. quest. 68. n. 3. Jul. Clar. §. lese Majestatis n. 6.* ubi dicit, hanc communem Dd. esse opinionem. Nec verò ullam sexus differentiam crimen hoc agnoscit; unde Mulieres æq; eodem teneri constat ex *l. 3. ff. de bon. dam. exemplum vid. ap. Sveton. in Tib. c. 2.* Multominus Dignitas aliquam supplicii remissionem meretur; Hinc Clerici in Magistratum Laicum crimen hoc committere possunt. *Gothofr. ad L. 5. C. b. Treutl. p. 2. D. 32. §. 1. lit. b.*

Theo-

in coll. crim. d. l. lit. a. Quamvis enim secundum ius Canonici. ex-
emptione à jurisdictione seculari gaudeant *c. si diligenti 17. de Foro*
competent. c. de ob. subditos sese laici Magistratus non esse conten-
dant: Attamen impudenter fuerint Clerici, si prorsus omnē negave-
rint subjectionem, aut illi si & hanc detrectare amsint, in Republica,
cuius caput nullo modo agnoscunt, non sunt ferendi; Absurdum
esset ex eius Principis potestate Clericum subduci, in cuius territorio
& districtu degeret Bachov. ad Treut. d. loc. Bocet. de crim. les. Ma-
jor. c. 4. n. 18. Et ab hac sententiā nec ipsi Canones abhorrent, text. in
ult. vers. nec aliquis. de offic. & potestat. jud. delegat. in 6. Can. si quis la-
icus vers. episcopus 22. quest. 5. Exemptio enim seu privilegiū fori non
facit, ut delinquant esse de provinciā, ditione & districtu Principis *c.*
ult. §. d. off. delegat. in 6. Licet ergo non ratione fori, propter domi-
ciliū tamen Clericus manet subditus *l. 16. ff. ad municip. l. 7. C. d. in-*
col. Alv. Valasc. tom. 1. cons. 100. n. 2. De Universitatibus & Cunctis mi-
litaribus seu Legionibus an & illi more singulorum criminis huius
nocentes esse possint, restat, ut disquiramus; & affirmativæ calcu-
lum nostrum adiciamus, arg. *l. 9. §. 1. ff. quod met. causa. l. 4. ff. de vi &*
vi arm. Tholosan. p. 3. synagm. l. 35. c. 1. n. 18. & seqq. Licet enim Uni-
versitas animo & capite, uti Dd. loquuntur, caret, eò, quod sit no-
men juris, animo & intellectu destitutum ac proinde neq; delin-
quere neq; puniri possit text. in *l. 1. §. 3. ff. si quadrup. pauper: fecis. dic.*
Videm tamen personæ repræsentat, fictione quādam, per Rectores
& Gubernatores *l. 1. §. quibus ff. quod cuiusq; universitat. nom. si con-*
sulto, deliberato & communicato consilio à coadunatis civibus de-
lictum hoc fuerit perpetratum, id quod ad condemnationem suffi-
cit. text. in l. 1. §. quibus. l. 2. ff. quod cuiusq; universitat. nom. Quod
verò Decian. *tr. cr. l. 8. n. 8. Gail. 2. de P. P. c. 9. n. 4. Clar. §. fin. quest. 16.*
n. 7. quos allegat & sequitur Theodoric. *d. l. lit. a.* & conventionem Ci-
vium solennem per sonum Campanæ, tubæ & similia signa requirat,
ad hoc, ut ab universitate crimen comitti queat, id equidem verissi-
mum esse arbitramur in delictis tractum successivum non habenti-
bus, uti est homicidium; si verò delictum sit actu permanens, uti Re-
bellio, Majestatis læsio, crimen hoc ipsā approbatione & voluntariā
comparatione, sine ullā solenni convocatione perpetrari, quis non
videt? Boët. in *tr. de sedis in 7. presuppos. n. 9. Bart. in l. ant. facta. §. non*
numquam ff. de pen. n. 4.

(B.) Vasallos equidem non indifferenter omnes crimine hoc exemptos esse opinamur, sed eos saltem, qui neq; ratione originis neq; domicilii Principi sunt subiecti; Hi certè à verè subditis multis distant parasangis; Nam qualitas Vasallatica ex non subdito haud facit subditum, nec subjectionem aut superioritatem infert. *d. Clem. Pastoralis S. denig. & S. rursus. de sent. & re jud.* ubi disertè habetur, Imperatorem Rom. in Personâ exteri Regis Vasalli sui nullam habere superioritatem, nec à Rege isto crimen læsæ Majest. in Imperatorem committi posse. *Wesemb. consil. 1. n. 57. Rosenth. de Feud. c. u. concl. 14. Harpr. ad S. public. 3. n. 34. J. de publ. indic. Bocer. de crim. Majest. c. 1. n. 20.* Diversa quippè sunt juramenta, subjectionis & Feudale, cum concessio feudi sit quidam contractus, in quo quis alteri obligatur, non a, imperium concedit *Gig. de crim. Majest. l. 1. qvæst. 68. n. 2. Lud. Schrader. de Feud. p. 6. c. 4. Matth. Steph. l. 2. de juris d. p. 1. c. 7. n. 226.* Unde relicto feudo, obligatione quoq; quâ hactenus seniori erant obstricti Vasallia, sese liberant; ergò nec pœnam personas eorum concernentem incurrunt, ita, ut criminis hujus se polluant reatu, quamvis impune delictum tale non ferant, sed feudi privatione puniantur. *Theodoric. D. 5. § 5. Rosenth. de Feud. c. 10. concl. 35. n. 37.*

7.) Cum enim Imperator Romanus omniû potentissimus & invictissimus Majestate ac splendore fulgeat, & de Ejus potestate saltem dubitare sacrilegii instar habeatur *l. 3. C. de crim. sacrileg. Carpz. de L. R. G. c. 13. S. 6. n. 1. & seqq.* nemo facile erit, qui negare audeat, in Ipsum hoc committi crimen, text. in § 2. *J. de pub. jud. l. 5. C. b. Bocer. de crim. Majest. c. 2. n. 9.* Cum autem modernus Imperii nostri status à pristino illo multis modis differat, Imperatorisq; potestas haud parum sit limitata atq; restricta; hinc personatus ille Hippolytus à Lapide in *disfert. de Ratione status. p. 1. c. 3. sect. 1. & 2. cum seqq.* Imperatori nostro Romano Germanico Majestatem detrahere nullus veretur; Ad firmandam tamen thesin nostram cum *Limnz. de J. P. l. 1. c. 12. n. 36.* dicimus, Majestatem Capitulationibus vel Legibus fundamentalibus non tolli, sed respectivè coarctari. Non enim desinit esse summum Imperium, etiamsi is, qui imperaturus est, promittat aliqua subditis, aut DEO, etiam talia, quæ ad Imperii rationem pertineant; Idq; apparet ex similitudine patrisfamilias, qui, si quid familiæ se facturum promiserit, quod ad familiæ gubernationem pertineat, non

non defunct in suâ familiâ jus summum, quantum fert familia, habere.
Grot. de jur. Bell. & Pac. l. 1. c. 3. n. 16. Neq; concedimus iminui Majestatem
per observationem legum fundamentalium, quibus quidem pote-
statis ejus, qui imperat, seu Majestatis moderamen certavè imperan-
ditatio, non verò ipsa Majestas comprehenditur. Sluter *in animad-*
version. ad Hippolyt. & Lapide p. 1. c. 1. n. 10. An idem de Imperatrice s.
Augustâ dicemus? Equidem nunquam non Imperatores variis ho-
norum generibus Eam sunt profecuti, in tantum, ut Imperat. Justi-
nianus Theodoram suam, Venerabilem *in §. ult. f. de. Usuc.* ac Reve-
rendissimam appellaverit *in Nov. 8. c. 1.* ex quo etiam Imperatrix vul-
go Augustâ h.e. reverenda & veneranda audit. Quam insignem Au-
gustæ dignitatem egregia quoq; comitantur privilegia, nempe quod
donatio ab Eâ procedens, vel in eam collata insinuatione haud egeat.
l. 34. C. de donat. & sic ratione solennium juris quoq; legibus soluta vi-
detur *l. 31. ff. de LL.* ibi: *Augusta licet legibus soluta non sit; Principes ta-*
men eadem illi privilegia tribuunt, quæ ipsi habent. vid. *l. 7. C. de bon. quæ*
liber. l. 26. C. de donat. int. vir. & ux. quod habeat Cancellarium Ab-
batem Fuldensem *Recess. Imp. de an. 1566.* Jus Præcedentiæ, de quo
v. de A. B. tit. 26. §. Es soll eine Kayserin. Unde non vulgatæ autori-
tatis Juri nonnulli æquè contra Eam ac Imperatorem læsæ Majesta-
tis crimen committi acriter contendunt, quorū assertum præcipuè
hoc nititur fulcro: Quod Imperatoris Majestas quæ lædatur in Au-
gustâ, si ergo in Augustam non committatur, committeretur tamen
in Augustâ, scil: adversus Imperatorem *arg. §. 2. f. de Injur.* Et non
ne Imperatrix pars corporis Principis meliori jure, quàm Consilarii,
vel potius cum ipso una caro? quam solam rationem crimen læsæ Ma-
jestatis probare ajunt. Tandem LL. solutam eam esse ex *l. 31. ff. de LL.*
quid aliud, quàm Majestatem communicatam indigaret? Magna
certè & egregia dignitatis principalis hæc sunt *κατασκευαστα*; An verò
talis, ut exinde contra Imperatricem læsæ Majestatis crimen commit-
ti posse statuendum sit, meritò dubitamus. Quin potius cum Hæ-
non. *Diff. 24. §. 2. & Limn. de f. P. l. 2. c. 14 n. 29.* Negantium sequimur
castra; Et rubescimus quippè sine lege loqui. *Nov. 18. c. 5.* At nullâ le-
ge neq; in Digestis neq; in Codice ad L. J. Majestat: nec aliâ quâplam
expressum reperitur in Augustam committi crimen læsæ Majestat.
quod unq; omisum non esset, si & in Eam, quatenus talis, grande

Hoc committeretur delictum; Generale quidem fundamentum hoc
vocat dissentientes rationemq; juris legi & vi pollere, immo legem
esse asserunt; sed firmam juris rationem hactenus non vidimus; Uti
enim ex *d. l. 31. ff. de LL.* Imperatorem Augustum eadem tribuisse privi-
legia facile concedimus; Ita eadem ad reverentiam, immunitates,
vacationes & si quæ sunt similia spectare fatetur Dn. Carpz. in *D. R.*
G. c. n. S. II. n. 14. Dieter. *de Majest. l. 72.* Nec quicquam facit, habet
Cancellarium, E. simul legum ferendarum potestatem, tanquam
necessarium Majestatis consequens, quia & Regina Polonia suam
habet Cancellarium Kirchner. *de offic. & dignitat. Cancell. l. 4. c. 2. n. 19.*
tantum vero abest, ut ullam ferat legem, ut potius ne Ipsi quidem Re-
gi (cujus auctoritatem Umbratilem Monarchiæ vocabat Christiana
Uladislai I. Regis uxor. Camerar. *lib. 6.*) illud absq; consensu Odi-
num sit integrum Linna. *d. l. n. 37.* Vid. Rimer. *dec. ult. q. 1.* An vero in
Regem Romanorum crimen hoc committatur, non inconcinne for-
san hic simul quaeritur? Et oppido ambiguitatem appellationis Regis
Romanorum evolvendam censemus: Quandoq; enim ipsum denotat
Imperatorem, quandoq; vivo Imperatore electum in Imperio suc-
cessorem. Linna. *de J. P. l. 2. c. 19. n. 1.* Dan. Ott. in *disfert. de J. P. c. 15. pr. p.*
m. 369. Quin ergo contra Regem Rom. primo modo consideratum
crimen perduellionis perpetretur, non est, ut quicquam dubitemus,
cum post electionem Imperatorem se gerat, ac ipso statim jure ple-
nam & absolutam habeat potestatem, immo vi electionis Imperator
dicatur, Domin. Arum. ad *A. B. c. 2. disc. 2. l. 25. p. m. 113.* Unde Vice-
cancellarius Georg. Selden in *Bedencke an Kaysers Ferdinands liber*
J. Kays. Maj. Wahl un Hohen: Es ist auff dem Reichstage zu Franck-
furt durch gemeine Stände und andere erkennen worden/dass ein Ke-
mischer Kaysers und Koenig eben ein Ding sey. Dan. Ott. in *disf. de J. P.*
c. 15. p. 372. Contra illum autem qui superstiti adhuc & consentiente
Imperatore eligitur, ita ut ei defuncto succedat in Imperio, quomo-
do vivis antecessoribus multi designati fuere, Arum. *de jur. publ. dis-*
curs. 4. l. 5. crimen læsæ Majestatis committi negamus; quia vivente Im-
peratore omni destitutus est Majestate ac plenitudine potestatis Rex
Rom. sic eventualiter electus, per tradita Miller. in *addit. ad Rümelin.*
Disf. ad A. B. p. 3. Disf. 2. l. 6. Quamdiu enim vivit Imperator, non potest
in ejus gradum & locum intrare, alioquin duo essent Imperato-

res, quod fieri neq. vir. Rümel. ad A. B. d. l. I. quidem Comititia nonnun-
quam à Rege Romanorum indicta fuisse probat Reces. Imper. Spi-
ren. de 1147. Unde dant. nuncupatum quoq. fuisse Eum Caput Im-
perii, ex incir. R. A. de An. 1555. Unde im. Fall. Kaysers. Majest. Tribu-
tum Eidem titulu. Majestatis R. A. de An. 1555. in Inscriptione. & si quæ
alia habet præminentia signa, præcongescit Linz. de J. P. L. 1. c. 15. n.
34. Et scilicet ea omnia ad casum absentia Imperatoris referenda sunt
Arum. v. el. Dis. 1. J. P. 4. 7. Reink. de Regimin. secul. & Ecclesiast. lib.
1. claus. 2. c. 14. n. 48. Linz. d. l. n. 43. Præsentem enim aut non impedito
Imperatore, Regis Rom. dignitas obnubilatur, ac potestas ejus sub
oneribus sepulta dulcescit, ne quod superiori commissum, inferior
gradus sumipiat. Arum. ad A. B. disc. 2. q. 21. Ordinariam proinde pro-
prio jure competere. Ei potestatem tantum habet, ut etiam huic ju-
ræ renuciare cogatur, de quo Capitulat. Imper. Rudolphi II. in vi-
ta Patentis Maximilian. II. electi. §. Wt. sollen und wollen uns auch
seiner Regierung noch Administration im H. Römischen Reich wei-
ter oder anders unterwinden/ denn so viel uns dessen von Ihrer Rö-
mischen Kaysers. Majest. verordnet und zugelassen wird. Vid. & Ca-
pitulat. Ferdinandi III. gloriosissimi. memorie art. 49. Sleidan. de stat.
relig. l. 8. p. m. 221. W. u. in ser. exercit. 3. quest. 3. Dis. Mynsing. dec. 5.
resp. 44. n. 14. Mauch. Stephan. d. 2. de jurid. c. 2. Gig. tr. de crim. Majest.
l. 1. quest. 11. Schönborn l. 5. pal. c. 19. Planè si quis intuitu Imperatoris
vel in perniciem Reipubl. contra Regem Rom. quicquam molia-
tur, ex quo ruina Imperii metuenda, vix crimine hoc censebitur ex-
emptus. De. Carpz. in Dis. Feud. 9. quest. ad A. B. 2. n. fin.

¶ Eius reliquis Imperii Statibus Electores variis gaudent non
tantum privilegiis, quæ nulli non, in jure publico mediocriter ver-
sato, sunt cognita; verum etiam egregiis condecorantur encomiis;
hic columnæ & Latera Imperii Sculen und Grundfeste A. B. c. ult. &
c. 24. Palmires Imperiales dec. H. Reichs Zweige A. B. pr. in quibus
consistit Imperatorie glorie celsitudo, indignantur. Sigismund.
in Const. de jur. & success. Elect. Palat. §. 1. Et licet Reges non sint, ni-
hilominus tamē Regibus equiparantur. Heig. p. 1. quest. 4. n. 5. Schra-
der. de orig. Elect. in proam. Unde & His non alium, quam titulum
Regis Dignitatis conferunt, Reink. de R. S. & E. l. cl. 4. c. 3. n. 7. de quâ
inscriptionis usitatâ formulâ immeritò Svecorum Rex Gustavus A-
dolphus

dolphus conqueſtus fuit in literis 13. Aug. A. 1630. Qvippe Electores
in replicâ modeſtè reſponderunt: Id non animi alienatione, aut mi-
nuendi honoris ſtudio, ſed & more & uſu, quo erga alios etiam Reges
utantur, factum eſſe, Reink. *d. l. n. 7. Schuk. coll. jur. publ. Diſp. 7. §. 19.*
lit. e. Proinde, quin contra Electorum tam Eccleſiaſticorum, quam
ſeculariū vitam quicquam nefariè machinando, Majeſtatis commit-
tatur crimen, non eſt ut dubitemus; Tum quia Electores ſunt pars
Corporis Cæſarei A. B. *tit. 24. in pr. ibi*: und ſie denn ein theil unſers
Leibes ſind! imò Oberſte Väter und Rathgeber der Teutſchen Nation
Hortleder. de cauſ. bell. Germ. l. 1. c. 37. Rubr. Erinnerung fol 292. n. 511.
Denn der Churfürſten Hoheit und *Authoritat* alſo mit eines Römi-
ſchen Kaysers Hoheit verbunden/ daß eine ohne die andere nicht ge-
ſchmählet werden kan. *Brunning. de jur. Univerſitat. §. 10. l. 4. Beſold.*
in theſ. pract. verb. Churfürſten. Limn. l. 3. de J. P. c. 2. n. 1. Carpz. in L. R.
G. c. 10. S. 5. n. 15. Tum publicâ Lege ſic conſtituente A. B. *tit. 24. Cam-*
man. de Regal. Diſp. 10. §. 11. Mynſing. 8. obf. 41. n. 2. Dn. Carpz. in pr. cr.
p. 1. quæſt. 41. n. 60.

8.) Non tantum in Imperatorem, ſed etiam in alios Reges &
Principes poteſtatē & imperium planè Phaëthontæ a ſibi ſumſiſſe
audaciâ Pontifices, abundè teſtatū facit Innocentius III. *in c. venerabi-*
lem. de Elect. & gloſſ. in c. in apibus. 7. quæſt. 1. ibi: qui dicit Imperatorē
jurisdictionem habere ſine Papa, dicit nos Imperatore carere. Nec eru-
buit Alexander IV. Imperatorium Friderici I. caput ſcleratis ſuis pe-
dibus ad volutum conculcare; & Bonifacius VIII. enſe accinctus &
coronâ imperiali ornatus, ubi Albertus Aultriacus Rudolphi Habſpur-
genſis I. filius coronam ab eo peteret Imperatoriam, in publicum
prodiens, exclamare non dubitavit: *Ego ſum Caſar & Pontifex.* *Ru-*
melin. ad A. B. p. 3. Diſp. 2. §. 12. Ex malo iſto more monſtroſæ non-
nullorum ex Pontificiis Doctorum prodierunt aſſertiones, Pontifi-
cem ſcil. non ſolum in ſpiritualibus ſed etiam in temporalibus ſum-
mam obtinere poteſtatem. *Hoſtienſ. in c. per venerabilem 13. qui filii*
ſint legitimi. *Alf. Alvarez. de jure ac poteſtat: Rom. Pontific. c. 15. n. 1.*
Nec habere ſuperiorem, ſed omnes ſibi ſubjectos: Habere Eum in fi-
nitam poteſtatem, & eſſe ſupra omnia. *Socin. conſil. 164. n. 4.* Nec eſſe,
qui dicat ei, cur id facis? *Pet. Ant. de Petrà tr. de jur. quæſ. per Princip*
non tollend. c. 3. quæſt. 4. n. 8. Quod ſi de cauſis & principiis tanta

potentia & iurisdictione instituat politica, metaphysicam planè ac ab
omni ratione alienam esse deprehendemus; Quid ergo est, inquires,
quod crimen læsæ Majestatis contra Ipsum committi posse asseris?
Non equidem nos fugit, multos ex JCtis & Politicis nostris Pontifi-
ci Majestatem suam ire detractum, inter quos est Joachim. Cluten. in
*sylog. rer. quotid. concl. 6. Bocer. de regal. c. 1. n. 9. Wolff. ap. Arumæ vol. 1.
disc. 30. Reink. de R. S. & E. 1. clas. 2. c. 6. Theodor. in coll. crim. Diss. 5. §.
5. lit. b. Sed ex mente Dn. Carpz. in L. R. G. c. 13. §. 4. n. 19. nec suffi-
cienter ratione utuntur, nec verà collectione nituntur; Papa enim Ro-
manus non tantum est Pontifex spiritualis, sed etiam Princeps Po-
tentissimus in S. Petri Patrimonio, s. Statu Ecclesiæ; Licet ergò in
spiritualibus non agnoscatur à nostratibus pro Ecclesiæ Monarchâ, in
temporalibus tamen Eidem Majestatem denegare haud possumus;
scilicet quia in ditionibus ipsi subjectis (nam extra easdem Pontificis Ma-
jestatem extendere nolumus) summam & absolutam tenet potesta-
tem, neminemquè recognoscit superiorem; quidni ergò Majestatem
supremam istius potestatis effectum eidem attribueremus? cum Pe-
gryn. in l. de jur. Fisc. c. 2. n. 2. Goldast. in Bohem. l. 3. c. 13. n. 2. Mancin. de
jur. Princip. l. 3. c. 3. nec diversa est ab hac nostrâ opinione Augusta-
na Confessio, modò summa illa potestas cum Ecclesiasticâ non con-
fundatur. *Art. ult. §. dieser gestalt cum seqq.**

§) Jam olim à JCto Procuro traditum est, liberos Reges idem
jus habere, quod Romanorum Princeps sibi asserit in l. non dubito. 7. ff.
de Captiv. & postl. Nec inmerito: cum & hi Majestatem, i. e. supre-
mum summam & perpetuum imperium in suis territoriis jure sibi
vinditent, quod nulli propriè comperit, nisi qui præter DEUM &
Gladium in suis terris superiorem neminem recognoscit, Reinh. Kö-
nig in diss. de Majest. §. 4. ap. Arum. Diss. 17. vol. 2. Kirchn. de Republ.
Diss. 2. §. 3. Carpz. de L. R. G. c. 13. Sect. 2. Ex quo manifestum, Galliarum,
Hispaniarum, Ungariarum, Daniarum, Sveciarum regibus veram competere Maje-
statem, adeoque in eos quoque crimen L. Majestatis committi. Bocer.
tr. de Regalib. c. 3. n. 107. Böer. tr. de seditios. quest. 6. n. 17. Schrader.
de Feud. part. 10. Sect. 1. n. 35. Carpz. in prax. crim. p. 1. quest. 41. n. 37. Con-
tradicit equidem bis Harpr. in §. publica 3. J. de publ. jud. n. 19. & mult.
segg. sed quàm erronea sit ejus opinio, ex modo dictis luculenter pa-
tet. Nec hinc quicquam derogat asserito, quod Galliarum Reges & Hi-
spa-

Spaniæ multis in rebus Pontificem Roman. Besold. in *Disf. de Majest. Sect. 2. c. 1. n. 3.* Reges quoq; Daniæ, ratione Holsatiæ, & Sveciæ ratione Pomeraniæ Imperium Roman. & Imperatorem recognoscant superiorem; Persona enim istorum Regum duplici ac diverso jure censetur, quemadmodum & quis diverso respectu in libertate & servitute simul existere potest. Gail. de *Arrest. c. 6. n. 17.* Carpz. de *L. R. G. Sect. 3. c. 4. n. 4.* Hinc Daniæ rex Imperatoris Vassallus in literis suis ad Imperatorem datis hiscè utitur formulis: *E. Kaysersl. Maj und Liebden/ed*, quod diverso jure eum recognoscat. Math. Stephan. de *jurisd. l. 2. p. 1. c. 2. n. 14.* Arum. vol. 2. *Disf. 17. §. 18.* latè Arniseus de *Majest. l. 1. c. 4. n. 8.* Certarum itaq; provinciarum respectu vel Imperatori vel Pontifici prædicti reges subjectionem debent, in suis verò Regnis & Principatibus absolutam tenent potestatem, nec quicquam vel Imperatori vel Pontifici acceptum referunt. Bodin. *l. 1. de rep. c. 8.* Unde cum Philippus II. Rex Hispaniarum Theologos de successione regni Lusitaniæ consuleret, responderunt ii; *Nullas esse in eo partes Pontificis, cum res merè soli sit, neq; quicquam admixtum habeat, cujus respectu sacrifori debeat intercedere autoritas: nam electis regibus, in eos & eorum successores omne jus translatum intelligi, ut penes ipsos omnis sit jurisdictio, neq; ab aliis judicari possint.* Levin. Nicol. Moltken. in *vita Innocent. X. Pontific. Conclavi Fabii Chisii nunc Alexandri VII. Pontificis præmissa. fol. 33.* Et de Regibus Gall. certum est, quod Romanam sedem saltem observent, ut Principes liberos decet Lev. Nic. Moltken. p. 35. d. 1.

n.) Majestas non soli competit Monarchiæ, sed unicuiq; perfectæ Reipubl. tribuenda est. Johan. Camman. *Disf. 1. de jur. Majest. §. 71.* Arniseus. *1. polit. II. pr.* In omni enim imperio, licet aristocraticè vel democraticè regatur, aliquid Summum reperire licet, Herm. Conring: *Disf. de Majestate Imperantium. §. 36.* quod Majestatem appellare solemus; Et nihilominus hæc summa potestas una semper est, quamvis hujus potestatis plures in republ. existant administratores, qui junctim sumpti repræsentant personam quandam fictam. Althus. *pol. c. 9. n. 19.* Hœnon. *Polit. disf. 3. §. 42 lit. b.* Hinc Respublicæ liberæ jura Majestatis usurpant, Besold. *l. 1. polit. c. 2.* Vultej. de *Feud. l. 1. c. 5. n. 7.* & quamvis provincias suas, suaq; territoria alterius forsan potentioris Principis Clientelæ commiserint, ejusq; impetraverint patrocinium; illo

illo ipso tamen summam & absolutam potestatem in subditos suos
haud abdicasse censentur. Joh. Bodin. *de Republ.* l. 5 c. 6. Vent. de Valent.
in Parrhen. litigios. l. 1. c. 16. n. 12. Vid. Carpz. *de L. R. G.* c. 13. f. 3. Per sub-
missionem enim protectioni extranei Principis non tollitur juris-
dictio, juxta vulgaram theoricam: *Schutz und Schirms-Berechtigung*
gibet keine Obrigkeit. Waremund. *ab Ehrenberg. de fæder.* 1. c.
ult. n. 13. Besold. *de fæder.* c. 5. n. 12. Gail. 2. *obs.* 54. Et hinc quoq; crimen
læse Majestatis adversus Eas committitur, non quidem ex L. Juliâ, sed
ex communi gentium jure, quod cujusvis regni Majestatem factam
testamq; esse jubet. Sixtin. *de regal.* 1. c. 4. n. 19. Bocer. *de crim. Majest.*
c. 1. n. 13. Besold. *de Majest.* c. 4. n. 8.

8.) Equidem in d. l. 5. C. b. non statuitur, crimen læsæ Majesta-
tis in Consiliarios committi, sed illud, *ineuntem factionem de nece*
Consiliariorum, Majestatis reum fieri; unde & crimen hoc in specie
quasi perduellionis crimen vocatur. Henr. Bocer. *de crim. Majest.* c.
2. n. 24. Cum enim ipsis in Consiliariis nulla resideat Majestas, in iis
utpote non ens, nec tangi nec lædi potest; Benè tamen in illis læsæ
Majest. crimen poterit committi contra Principem, si (1.) fiat in
Odium Principis; hanc enim restrictionem omninò admittendam
censemus, ne contra rationem idem statuatur in Consiliariis & in
Principe, cujus utiq; ius potius, potentius & fortius est, & in cujus
personâ læsâ magis Reipubl. status periclitatur: Neq; Consilarii ab-
solutè, sed tantum quâ tales, partem corporis Principis constituunt.
Menoch. *consil.* 99. n. 9. Wesenb. *consil.* 57. n. 6. Hackelm. *Disp.* 24. §. 15. *lit. d.*
Bichov. *ad Tr. V.* 2. D. 32. §. 1. *lit. c.* Voluntas quoq; & propositum
delinquentis distinguunt maleficia l. 53. ff. *de furt.* l. 15. ff. *ad L. Corn.*
de sicar. Pet. Theodor. *in coll. crim. d. l. lit. c.* Disf. Clarus in §. *læse*
Majest. n. 5. quem sequitur Bocer. *in tr. de cr. læs. Majest.* c. 2. n. 19. Harpr.
ad §. publica autem. J. de p. jud. n. 15. Carpz. *in pr. cr. p. 1. quest.* 41 n. 57.
idem committi crimen, licet ex odio in Principem non proficiscatur,
contententes; moti præcipuè generalitate l. *quisquis* 5. C. b. 1. quæ
simpliciter loquitur de eo, qui nefariè de nece Consiliariorum cogi-
tat, unde conjectura sumi posset, quasi nec sententia Imperatoris sit,
ut insidiz illæ fiant odio in ipsum Cæsarem suscepto arg. l. 8. ff. *de Pu-*
blic. in rem act. Quibus reponimus, quod constitutio dura & aspera,
quæ maxime fieri potest, restringenda sit, & verba strictè & cautè

interpretanda; Aliàs & verba illa in d. l. 5. cujuslibet, qui nobis militat, etiam de unoquoque gregario milite intelligenda essent, quia & generaliter loquuntur Impp. Arcadius & Honorius; quod tamen absurdum immò ridiculum foret. Vel si (2.) lædantur ratione officii, uti expressè sancivit Henricus VII. in extravag. qui sint Rebelles. ibi.: *Illi omnes & singuli sunt rebelles & infideles nostri Imperii, qui contra nostri Imperii prosperitatem aliquid machinantur, contra Nos, seu Officiales nostros, in iis, quæ ad commissum eis officium pertinent, rebellando.* Perduellis sanè dici nequit, nisi, qui hostili animo in ipsum Principem animatur. l. final. C. b. t. Treutl. V. 2. D. 32. §. 1. lit. d. Hakelman. illust. quest. Diss. 24. §. 15. Offensio autem Principis intuitu facta vel exinde arguitur, si, dum commissa à Principe negotia exequuntur, adeoque Principis vicem sustinent, offendantur. Theod. d. l. Ut autem Consilarii & senatores, in quorum necem conspiratur, apud Principem in ejus Aulâ commorentur, arg. d. l. 5. C. b. in verb. & Consistorio nostro intersunt. & c. non necessarium esse opinamur; Consiliis enim suis juvare Imperatorem quilibet Consiliarius potest, etiam qui in aulâ Cæsareâ non degit; vocatus enim suo satisfacere valet officio. Ita An. 1625. ad requisitionem Sereniss. Principis, Ducis Lignicensis Dn. Georg. Rudolphi S. Cæs. Majest. Consilarii & Vicarii Silesiæ Superioris & Inferioris p. m. in Scabinatu pronunciatum fuisse refert Dn. Carpz. in pr. cr. d. l. n. 58. in casu, quo Nobilis quidam, cujus nomen consultò silentio hic involvimus, etiam si prædictus Princeps in Aulâ Cæsareâ non commorabatur, ad mortem tamen condemnatus est.

1.) Electorum Principum præminentiam, & quod in ipsos committatur læsæ Majestatis crimen, diximus sup. b. §. lit. d. Eo ipso tamē cæteros Imperii Principes, qui præter Cæsarem nullum recognoscunt superiorem, non volumus esse exclusos, sed, si læsio eorum tendat in perniciem Imperii, cui unâ cum Imperatore præsunt, propriè crimen læsæ Majestatis in illos committi asserimus arg. l. is qui reatu fin. ff. b. t. Besold. Diss. de crim. Majest. §. 12. Bocer. de regal. c. 3. Arnif. de jur. Maj. l. 1. c. 1. n. 7. & Carpz. ad tit. 24. & 26. A. B. quest. 3. si nverò eo lædantur respectu, quo suis præsunt ducatibus, & superioritate territoriali gaudent, non verum, sed analogum crimen læsæ Majest. erit. Bocer. de cr. Maj. c. 2. n. 91. Mart. Laudens. de cr. Maj. qua. 1. Tiber. Decian.

cr. cr. l. 7. c. 4. n. 8. Nec quicquā nostræ refragatur opinioni *tit. 24. A. B. ex*
quo sequi videtur, in alios Principes Imperii præter Electores crimen
Majestatis nequaquā committi: cum unius inclusio sit alterius exclusio;
Nam specialitas istius dispositionis non versatur circa ipsum crimen,
sed potius circa ejusdem pœnam, dum contra Electores committens
hoc nefas non modò gladio, sed simul confiscatione bonorum & da-
mnatione memoriæ punitur; quæ pœna in inferioribus Principibus
non obtinet. *Nic. Bœer. de sedit. quest. 6. Dn. Carpz. pr. crim. p. 1. quest.*
41. n. 66. Longè aliter judicandum est de Principibus inferioribus
Galliæ, Hispaniæ, aliorumq; regnorum, de quibus facile concedere
possumus, quæ Dd. rationabiliter disputant, contra eos scil. peccan-
tes graviter puniri, sed reos Majestatis dici non posse. *Wesenb. in π.*
ad L. 7. Majest. ibiq; Hahn. in not. Mynsing. resp. 44. n. 12. dec. 5. quam-
vis & hodiè ex Galliæ consuetudine indistinctè contra hos crimen
hoc committi asserat *Tholosan. p. 3. syntagm. l. 35. c. 3. n. 1.* Pla-
cet ultimo loco quærere, An Rector Academiæ tantā polleat
præminentia, ut crimen hoc contra Ipsum possit perpetrari? A-
cademiarum Rectores in magnā dignatione etiam apud summos
Principes fuisse, in propatulo est; quis enim nescit, Carolum V. Im-
perat. cum Lovanii degeret, amplissimam & serè Majestaticam di-
gnitatem Rectori ejusdem Academiæ attribuisse, dum Eidem loco
cessit & latus exit. *Lans. in orat. pro Germ. p. 37. Lips. in Lovan. l. 3. c. 4.*
Quis nescit Ludovic. XII. Gall. R. de Liguribus triumphantem in
Academia Ticinensi, cum ad collegium perventum esset, Jasoni fini-
tum adæquitate, his additis verbis: *Nunc, Jason, incipit regnum tuum.*
Piccart. obs. hist. polit. Dec. 7. c. 1 Scilicet Principem repræsentat per-
sonam, *Limnæ. de J. P. l. 8. c. 5. n. 21.* Atq; ex eâ repræsentatione dedu-
cunt alii, Rectorem si quis injuriâ afficiat, pœnâ capitis plecti. *Coth-*
man. resp. Acad. 50. n. 90. Quod quidem suo relinquimus loco; hanc
tamen pœnam ex læsâ ejus Majestate descendere negamus: Licet
enim habeat jus vitæ ac necis, quod supremæ potestatis proprium
asserit *Cujac. ad L. Imperium. ff. de jurisd.* jus quoq; sceptrorum; At-
tamen non omnes, sed saltem nonnullæ Academiæ, ut Tubingensis
in Ducatu Würtembergico, Heidelbergensis in Palatinatu, Ingol-
stadiensis in Bavariâ, Gryphiswaldensis in Pomeraniâ, inter quas
& nostra Lipsiensis, *Arumæ. Disc. Academ. de J. P. 33. fol. 1008. Limn.*

l. 3. de J. P. c. 9. n. 37. habent jus gladii, idq; non ex Auth. Habita. C. ne filius pro patre. & sic jure proprio; sed ex speciali Principis concessione. Dn. Richter add. Auth. Habita. p. 3. memb. 3. p. 142. & seqq. Jus quoq; sceptrorum singulare tantum honoris insigne est, nec ullam importat Majestatem, quod ipsum ex illustri loco Alvari Gomezii l. 4. de reb. gest. Francisc. Ximenii ArchiEpisc. Toletani, videre licet: Anno, inquit, cIs Io XIII. venit Ferdinandus Rex Complutum, & Ximeno laus elaudente, magna totius populi litterarii letitia exceptus, singulas scholas diligenter perlustravit, & Professores studiosè audivit. Interea Rector Patribus Academia stipatus, cum è collegio in Regis occursum progressus esset, praeuntes ejus Sceptrigeros, quos vulgò Pedellos dicimus, Rabduchi Regii, qui & ipsi sceptragerebant, conspicati, voce intentiori, ut sceptrasubmittant, aut deponant, inclamant: neq; enim fas esse, ut presente Rege cuiquam subditorum ejusmodi insignia preferrentur. At humanissimus Rex, nihil eà re Majestatem suam imminui sentiens, ut solito more procedant, jubet; Musarum, inquam, illas ades esse, in quibus fas posceret, ut Musarum sacris initiati, regnarent. Proinde Majestas, quæ penes Rectorem non residet, lædi quoq; nequit.

THES. VII.

Ad pœnas, crimini huic nefandissimo, impositas, nunc properandum, de quibus generaliter ex generalibus juris præmittimus, quod judex eas strictè interpretari, & mitiorem in iis sententiam sequi debeat. (α.) Utriusq; autem criminis pœna non est uniusmodi: Nam vel extra bona, vel in bonis delinquentis consistit: Extra bona est 1. Pœna Gladii. (β.) 2. Damnatio memoriae. (γ.) 3. Infamia (δ.) filiorum (ε.)

α.) Sixtia l. 2. de Regalib. c. 20. n. 112. In pœnalibus quippè semper beni-

benignior facienda interpretatio. l. 19. in fin. ff. de lib. & postb. c. odia.
15. & c. in pœnis. 49. de R. J. in 6. Hatpr. de publ. iud. §. publica. n. 39. Equi-
dem ista læsæ Majestatis species, quæ contra rempubl. tendit &
Principem quæ caput Imperii est, semper severè exercenda est: Cæ-
teras species boni Principes quàm parcissimè, sed Tyranni acerrimè
exerceri voluerunt & exercuerunt, uti videre est ap. Dion. l. 58.
Plin. in Epist. & Panegy. ad Trajan. & Tacit. passim. Sveton. in Tiber.
c. 58. & argumentum præbent l. 5. 6. ff. h. t. Judices quoq; non quod-
cumq; factum adversus Principem ipsum vel statum Reipubl. fa-
ctum esse temerè interpretari, nec ex eâ re occasionē captare debent
diligentiæ, quasi in factis adversus Principem vindicandis diligen-
tes & curiosi fuerint; non enim istâ diligentia vel occasione studere
debent placere Principi vel Reipubl. ext. in l. 7. §. 3. ibiq; Gothofr. b. c.
l. 33. ff. de usur.

§. 5.) Hæc autem mortis pœna variis modis à Majestatis reis fu-
it exacta; Modò enim à saxo Tarpejo præcipites dati: M. Manlius,
unde Gallos depulerat, inde ipse præcipitatus est; quia fortiter defen-
sam libertatem nefariè opprimere conatus fuerat. Val. Max. l. 6. c. 3.
n. 1. Liv. l. 6. & aliis loc. passim. Dio. lib. 57. modò quadrigis distra-
cti, ut Metius Suffetius. Liv. l. 1. Val. Max. l. 2. c. 12. modò laqueo suf-
focati, ut Catilinarii, Sallust. c. 55. prop. fin. & si qui alii in atrocissimū
hoc crimen fuerunt animadvertendi modi, quos passim apud Histo-
ricos invenire licebit. Communissima tamen & antiquissima in per-
duelles fuit pœna, quæ more majorum supplicium de iis sumebatur.
Sveton. in Nerone. c. 49. & Claudio. c. 34. Sallust. in Catilin. c. 52. in fin.
Idq; primitus statutū à Tullo Hostilio Rom. Rege, M. Horatio Ma-
jestatis postulato, ut reus capite velato infelici arbori recte suspen-
datur, nudatusq; virgis cæsus securi feriat. Liv. l. 1. cujus supplicii
exactor rigi dissimulus pater Brutus in liberis suis perduellionis reis fu-
it, de quo vid. Liv. l. 2. c. 5. Val. Max. l. 5. c. 8. Olim veteri Francorum
& Svevorum consuetudine præter alias pœnas, etiam hæc rebellibus
irrogata ignominia, ut Nobilis canem, ministerialis sellam, Rusticus
rotam de Comitatu in Comitatum proximum gestaret. Lans. in Con-
sultat. orat. contra Germ. p. m. 891. Eo de more Ligurinus l. 5. de gest.
Erindric. testis est.

Quippè vetus mos est, ut si quis Rege remoto
Sanguine, vel flammâ, vel seditionis apertæ
Turbine, seu crebris regnum vexare rapinis
Audeat, ante gravem quam fuso sanguine poenam
Excipiat, si liber erit, de more vetusto
Impositum scapulis ad contigui comitatus
Cogatur per rura canem confinia ferre.

Exemplum suggerit Otto Frisingens. l. 2. c. 28. quando memorat à
Friderico Barbarossâ Imperatore Hermannum, Comitem Palati-
num Rheni, & decem socios comites alios, quod se in Italiâ absente
prædationibus & incendiis pacem publ. turbassent, per integrum
milliare Germanicum canem portare coactos fuisse. Cæterum varia-
runt tempora & Principum, & locorum leges, & quemadmodum
pœnas exasperare potuerunt reorum pernicles & criminis περιστά-
σεις, eâdem ratione aliquando & alicubi à nomothetis & Regibus
temperatæ sunt legum vindictæ; De Alphonso Hispaniar: Rege re-
fert Ant. Panormit. l. 2. de dict. Alphons. c. 19. quod, cum quendam
illustri prosapiâ Majestatis reum haberet convictum, iudicio tacito
in eum animadvertit, ne scil. generosa reliqua domus unius noxâ no-
taretur infamiâ. Parem ferè clementiam experti sunt Lydii in Cy-
rum iterum rebellantes; pro sævisimâ quippè poenâ victis tantum
arma & equi adempti, iusq; cauponas, & ludicras artes, & lenoci-
nia exercere, Justin. l. 1. c. 7. n. 12. & seqq. Quod si vitæ animalis respi-
cias voluptatem, simul legum circa hoc delictum ponderes severi-
tatem, levis & potius grata erit poena; sed, si consideres virtutis an-
tiquæ interitum, sævior qualibet morte; sic enim posteris via ad vir-
tutem præclusa, tantum latè propagato otio; Hinc & Historicus d. l.
subjicit: *Et sic gens industria quondam potens, & manu strenua, effæ-
minata mollitie luxuriaq; virtutem pristinam perdidit.* Nec jure Ci-
vili omne crimen Majestatis severâ mortis poenâ vindicatur, sed in-
terdum deportatione, interdum relegatione cum infamiâ. l. 24. l. 40.
ff. de pœn. Bocer. class. 3. Disp. 11. §. 42. seqq. Dn. Carpz. pr. cr. p. 1. quest.
41. n. 97. ut & hodiè poena privati carceris arbitraria. Carpz. d. l. n. 129.
dum juris rigorem in l. un. verb. nam illud perspicuum est & c. C. de pri-
vat. carcer. communis observantia temperavit. Sed hoc in leviori-
bus

his quibusdam huius criminis speciebus locum habet; jure enim
communi moribusque nostris nefandissimum hoc crimen gladium
habet ultorem. § 3. *J. de publ. jud. l. quisquis. 5.* ibi: *ipse quidem utpo-*
te Majestatis reus gladio feriatur C. b. t. A. B. tit. 24. Nec miramur cum
Scip. Gent. *l. 1. de conjurat. 2.* tam simplex & ignobile mortis genus
esse statutum, cum tamen pleraque in *d. l. 5. C. b.* ad acerbitatem sint con-
quisita; Quippe per gladium non capitis amputationem tantum,
sed omne genus ultimi supplicii denotari docet *l. 3. ff. de jurisd. sicu-*
ti & alijs capitis poenā quodvis supplicii genus indigitatur, uti appa-
ret ex l. 6. §. 4. l. 7. ff. de re milit. l. 38. §. 1. 2 ff. de poen. Hinc rei hujus
execrabilis delicti quandoque igne, quandoque gladio. immo Constat.
Carolin. *art. 124. in pr.* (quam consuetudo omnium ferè locorum
observat) Rei in 4. partes dissecantur, eaque in locis eminentioribus
ejus territorii, in quo deliquerunt, appenduntur. Damhouder. *in*
pr. cr. c. 62. n. 61. Bocer. *de crim. Majest. c. 3. n. 9.* Gilhaus. *in arb. jud.*
crim. c. 2. tit. 2 n. 7. Arum. *vol. 2. disc. 40. §. 17.* Carpz. *ap. Arum. vol.*
3. disc. 15. §. 86. & plenius *in pr. cr. p. 1. quest. 41. n. 92.* Tunc demum
vero poenam dissectionis hujus in terris locum habere ait Dn. Carpz.
d. l. n. 96. quando hoc crimen adversus ipsum Imperatorem, aut Ele-
ctores Imperii fuerit perpetratum; Secus verò si reus in necem Con-
siliarium Cæsaris aut Principum ac Sratuum Imperii conspirave-
rit. Quibus casibus, ut & in simplici Majestatis crimine, reum se vero-
ri supplicio, quam poenā gladii (addito nonnunquam pro ratione
circumstantiarum hoc, ut reus vel forcipibus candentibus aduratur,
vel traxe injectus ad supplicium rapiatur, vel cadaver rotæ affigatur,
juxta Ordinam. Carolin. cum. *art. 137.*) afficiendum non esse existimat.

7.) Proprie ejus, qui in reatu defunctus post mortem demum
de hoc crimine convictus est, inque eum effectum, ut bona ejus pos-
sint publicari. text. express. in § 5. *J. de hereditat. quæ ab intestat. l. ex*
judiciorum. 20. ff. de accusat. l. cum filius. 76. §. fin. ff. de legat. 2. l. 4. §. 4.
C. de Heret. & Manicha. l. 2. C. de test. manumiss. l. Majestatis. 6. l. post
de vi. 8. C. b. t. A. B. tit. 24. §. 2. Bir wollen auch. Perez *in C. b. t. n. 13.* Alias
quoque memoria defuncti damnari dicitur, cum facinoroso nomina-
um perpetuæ infamiae nota inuritur, adeo, ut infamia ejus perennis
conservetur. Menoch. *consil. 99. n. 53.* Harpr. §. *publica. 3. J. de publ. jud.*
n. 41. Idque accidisse M. Manlio scribit Liv. 6, c. 20. postquam enim il-

le regnum affectasset, gentis Manliæ decreto cautum est, ne quis im-
 posterum M. Manlius vocaretur. Hiq; sunt, quorum cadavera inhu-
 mata relinquuntur *l. 1. C. de cadav. punit. mortui non lugentur l. 35.*
ff. de religios. & c. l. 11. §. 3. ff. de his qui not. infam. Scip. Gent. de conj.
l. 1. p. 83. nomina è fastis & monumentis eq; Magistratum albo era-
 dicantur. Tacit. *l. 3. An. c. 17. n. 8.* Statuæ & imagines in honorem
 eorum erectæ evertuntur *l. 24. ff. de pæn. insignia gentilitia adimun-*
tur. Höpping. de jur. Insign. c. 16. §. 2. n. 26. Gail. 2. de P. P. c. 9. n. 34. Clap-
mar. de arcan. rerump. 2. c. 14. Ita in sententiâ, quâ Carolus Borbo-
 niæ Dux, tanquam reus criminis Majestatis à Francisco I. Rege Gal-
 liæ damnatus, comprehensum fuit: ut insignia & arma, propria per-
 sonæ Borbonii, quæ affixa fuerunt in locis publicis regni, in ejus ho-
 norem, aboleantur & confringantur, ex Stephan. Pasquier. *Limn.*
de J. P. l. 6. c. 6. n. fin. Ædes quoq; eorum aratro exarantur, postmo-
 dum sale adsparguntur. *c. felicis 5. ibi: dentur cuncta ipsius ædificia in*
ruinam, & ut perpetua notam infamiae perpetua ruina testetur, nullo
tempore reparentur. de pæn. in 6. Gothofr. ad l. 24. ff. de pæn. Parlad.
rexer. quotid. 21. Paul. Christinæ. vol. 4. decis. Belgic. 196. n. 8. An verò
 hæc ædium demolitio pœna sit antiqua an nova? item quæ sit causa
 cur ista salis seminatio facta fuerit, vid. Stephan. Gratian. *in discept.*
forens. Tom. 1. c. 179. n. 7. & 36. Quæ omnia egregiè illustrat horrenda
 contra innocentissimum Heroëm Casparū Colinium Thalassiararcham
 Galliæ magnū sententia, quâ tanquā Majestatis reus, pacis & tranquill-
 itatis publ. hostis, & initæ adversus regem conspirationis auctor & instiga-
 tor condemnatur, bonis omnibus Fisco addictis, ejus memoria infamatur,
 nomen in perpetuum aboletur, decerniturq; ut corpus illius, si uspiam in-
 veniri posset, aut si minus, imago crati imposita (id quod factum, dum
 cum aliis conjurationis consciis effigies Colinii straminea producta est.
 Thuan. *l. 53. hist. p. m. 1091.*) à carnifice per urbis vias raptetur, & in
 Ripensi foro ad patibulum suspendatur, atq; inde ad Monfalconias furcas
 editiore loco transferatur, ut insignia ad caudas equorum alligata, iti-
 dem in sempiternæ ignominie testimoniū, per urbes raptentur, & quæ ubi-
 cunq; locorum toto regno in ejus honorem erecta, & ad decus affixa com-
 perientur, à carnifice publicè confringantur, ac lacerentur, statuæ item
 ejusdem & imagines ubiq; concerpantur & aboleantur, ædes illius pri-
 marie solo æquentur, nec ibi fas sit unquam ædificium instaurare, arbo-
 res

An. 1577.
 6. Cal.
 Nov.

res in illius septe ad mediam altitudinem cadantur, solum sale conspergatur & in mediâ areâ columna statuatur cum laminâ areâ, cuius Scutum hoc inscribatur. An autem damnare rei memoriam idem sit, quod bona publicare post ejus mortem, an verò duæ distinctæ sint poenæ? videri possunt Fachinæ. lib. 9. controvers. cap. 34. Bocer. de cr. Maj. c. 3. n. 49. Menoch. conf. 99. n. 52. lib. 1. Cæterum atrocissimam hanc damnandæ memoriæ poenam tantum in perduellione propriè sic dictâ, i.e. cum quis contra Principem summum vel Rempubl. hostili animo fuerit animatus, locum sibi vindicare probat l. ult. ibi: si quis ex aliâ causâ L. Julia Majestatis reus sit, morte crimine liberatur. ff. b. t. Non ergo obtinet in Principe inferiori, uti voluit Cæpoll. conf. 17. aliiq; relati à Peregrin. de jur. Fisc. l. 4. tit. 5. n. 26. cum nulla lex id probet, jurisq; regula: odia non oportere extendi, sed restringi, refragetur; Neq; Cæsaris Consiliarios offendens hanc sustinebit poenam, uti sentit Harpr. ad §. publica. 3. §. de P. §. n. 42. cum deficiat lex; Nam ex L. quisquis. §. C. b. non rectè inferitur: alias & graviores poenas statuit, E. & defuncti memoria damnari potest. Potius contrarium evincit l. 7. C. eod. tit. ibi: meminisse oportebit, si quid contra Majestatem Imperatoris commissum dicatur, etiam post rei mortem id crimen instaurari solere. vid. & l. fin. ff. & C. b. t. in quibus ne verbum quidem de offendentibus Consiliarios vel Officiales. Gail. l. 1. de P. P. c. 20. n. 10. Decian. tr. cr. l. 7. c. 39. n. 38. Clar. §. lesæ Majest. n. 16. Perez. in C. b. t. n. 119.

δ.) Hoc demum est, quod cum summâ iniquitate conjunctum videri possit, redundare poenam ad reorum læsæ Majestatis sobolem etiam innocentissimam, cum, ut ait Demosthen. epist. 3. ad Senat. omnibus omnium delictorum quasi meta sit obitus, & ideo nec filii puniendi pro parentibus defuncti; cui respondet Senecæ illud 2. de Irâ. c. 34. nihil iniquius esse, quàm aliquem fieri heredem paterni odii: unde & inter Sullanæ crudelitatis exempla refert, quod liberos proscriptorum è republ. submoverit. Sunt & in Jure Civili duo illa axiomata decantatissima: Mortereatum extingui. l. 1. 2. pen. & fin. C. si reus vel accus. mort. fuer. & Filium pro patre puniendū non esse, l. 26. ff. de poen. & t. t. C. ne fil. pro patre. Quâ de causâ satis iniquè ab Arcadio & Honorio in l. 5. C. b. dictum censet Covarr. 2. variar. Resolut. c. 8. ex Imperatoriâ lenitate se vitam concedere filiis eorum, qui perduellionis sunt damnati, cum nullo jure vita iis adimenda sit. Ast,

quemadmodum hæc in criminibus vulgaribus sunt verissima, ita in atrocioribus non recipiuntur omninò; Tholosan. *syntagm. jur. part. 3. l. 35. c. 1. n. 25.* Perez. in *C. b. t. n. 18.* propter publ. enim utilitatem, quoque magis homines à delictis compescantur, potest lex humana indicare publicationem bonorum, & statuere infamiam, inhabilitatem ad officia & bona acquirendi aut similem pœnam in liberos eorum, licet innocentes. Zœs. *ad L. Jul. Majest. n. 20.* Et ita constitutum est à Canonibus in causa hæreseos *X. de hæretic.* qui inducunt inhabilitatem ad ordines etiam in nepotibus eorum, qui rei læsæ majestatis divinæ defuncti sunt in hæresi; Nequeunt ergò reprehendi leges, quòd in causa læsæ majestatis humanæ filios perduellium abominabiles ac perpetuò egentes esse jubeant, quos infamia paterna semper comiteatur, ad honores prorsus nullos pervenire possint, ipsisque mors sit solatium & vita supplicium. *l. quisquis. 5. §. filii. C. b. Nov. 134. c. f. A. B. tit. 24. §. 1.* ibi: *Sondern in der väterlichen Verleumdung allweg ersihen.* Nec desunt rationes, quibus Impp. commoti pœnam in filiis tam rigorosè exasperarunt; *In istis quippe hereditarii criminis exempla metuuntur,* Impp. in *d. l. 5. §. 1. C. b.* idque ob præsumptionem malitiæ à parentibus innatæ, Gothof. *ad d. §. 1.* Pauci enim filii patribus meliores sunt, plures peiores inventi. Val. Max. *l. 3. c. 5.* Gail. 2 *de P. P. c. 13 n. 22.* Harpr. *ad §. publica. 3. J. de pub. jud. n. 66.* cui convenit Germanicū illud: *Der Apffel fällt nicht weit vom Stamme.* Sic Justinus *l. 21. c. 4.* narrans de pœnâ Hannonis, qui opes suas, quibus reip. vires superabat, ad flagitiosam dominationem intenderat, in fine addit: *Filii quoque etiam innoxii, supplicio traduntur, ne quisquam, aut ad imitandum scelus, aut ad mortem ulciscendam ex tam nefariâ domo superesset.* Et aliàs constat, ut eo ipso in loco Bernegg. in *notis,* & Forstn. in *not. ad Tacit. lib. 1. c. 12. verb. Pollionisque Asinii & c.* observarunt, in historiis diversas familias, veluti Cassiorum, Brutorum, Corneliorum, quasi peculiari conspiracy notâ insignitas occurrere. Altera ratio est, ut Charitas liberorum parentes Reipubl. amiciores redderet, eosque ab hoc nefando crimine deterreret. Cic. *ep. 12. ad Brut.* Menoch. *conf. 99. n. 219.* Harpr. *d. l. n. 66.* Paul. *Christinæ. vol. 4. decis. Belgic. 196. n. 6.* Hinc Politici Principibus adversus magnos ministros arcum hoc suggerunt, ut hos ad matrimonium adigant; quod incautè Henricus IV. Gall. rex in Bironio neglexit; non enim ita temerarii

rarii sunt, qui sibi liberisque metuere necesse habent. Besold. cita-
 tus à Forstner. in notis ad Tacit. 2. Ann. cap. verb. Caterum Tiberio
 Postremo, cum in aliis quoque delictis nonnunquam in exemplum
 à regula discedamus, cur non multò magis in hoc delicti genere
 istud admittere velimus, quod patratum gravissima in republ. mala
 consequuntur, ut hic usurpare liceat illud Tacit. l. 14. An. c. 44. n. 7.
*habet aliquid ex iniquo omne magnum exemplum, quod adversus singu-
 los utilitate publica rependitur.* Romanis imprimis Imperatoribus
 poenam istam exasperantibus specialis parata est excusatio: quippe,
 quod ibi frequentiores seditiones & rebelliones occurrebant, post-
 quam vulgatum inter milites imperii arcanum, posse Principem alibi,
 quam Roma fieri. Tacit. Hist. 1. c. 4. n. 2. Verum enim verò an hæc
 rationes tanti sint ponderis, ut ex verà justitiæ, præsertim ex ratione
 juris gentiū & naturæ consideratæ lege defendi possint, meritò am-
 bigit æquus rerum arbiter; Exempla quippe Principum plus æquo
 ut plurimum suspicionibus & vindictæ doloris sui indulgentium ad
 tam atrox liberis supplicium irrogandum (nam qui ignominiâ notati
 abominabiles vivunt, longiori poenâ, quam ipsi delicti autores tor-
 queri videntur) sufficere vix possunt, Bachov. ad Tr. V. 2. D. 32. §. 1. lit.
 K. maxime, cum lex Dei Deut. 24. expressè liberos puniri ob paren-
 rum delicta veter; Proinde non adeò ridiculus habendus est Budæus
 (ut malè Alber. Gentil. disp. 7. ad L. quisquis 5. C. b. putat, quem
 tamen potiori jure ridiculum dixeris, dum ad d. Deut. 24. respondet,
 legem Mosaicam cum ipsa republ. mortuam esse) qui in annotationi-
 bus ad Tit. ff. ad L. Jul. Majest. hanc poenam dispositione l. sancimus.
 22. C. de pænis. saluberrimâ abrogatam esse censet, motus præcipuè eo,
 quod d. l. sancimus anno posterior sit L. quisquis 5. C. b. ejusque
 verba, maxime quoad propinquos planè generalia sint; Quas etiam
 Budæi rationes non usque adeò refellit Bocer. tr. de crim. Majest. c. 3.
 n. 54. dum scribit: Licet posteriori l. sancimus illam priorem l. 5. C. b.
 sublatam esse concedamus: attamen in usum revocata videtur disposi-
 tio prioris illius legis, vel per Impp. Theodos. & Valent. in l. quando.
 10. in fin. ibi: *exceptâ solâ majestatis questione, quam si quis sacrilego ani-
 mo assumpserit, justam poenam, etiam ad suos posteros transmittet.* C. de
 bon. proscript. vel per text. in A. B. c. 24. §. 1. Quicquid sit, cum d. l. 5.
 C. b. remissâ poenâ capitali, non nisi infamiæ & paupertatis poenam

Irroget liberis, poterit quodammodo ista constitutio, habitâ præsertim ratione statûs, tolerari, *Zæf. ad L. Jul. Majest. d. l. cum & non patrici jus successionis & legitimæ & testamentariæ ad jus civile referant. Bachov. ad Tr. 2. D. 16. §. 1. lit. b. & infamia ex levioribus sæpè causis irrogetur; Princeps quoque non immeritò honores & dignitates denegare possit iis, quorum parentes pessimè de ipso meriti fuerunt. Alb. Gentil. d. disp. 7. in fin. ad hanc l. 5. C. b. Covarruv. 2. variar. resolut. 8.*

ε.) d. l. quisquis. §. filii. 1. C. b. Nec distingvimus cum Sixtin. tr. de regal. l. 2. c. 20. n. 76. Harpr. ad §. publica 3. §. de P. §. n. 52. Gail. 2. de P. P. c. 23. n. 27. Theodoric. in coll. crim. Disp. 5. §. 6. lit. f. aliisq; an filii ante delictum perpetratum nati sint, an verò post; nam in liberis etiam antea natis, in quibus æq; militant rationes, locum habeant pœnæ d. l. 5. C. b. necesse est, non tantùm quia text. in l. quisquis. §. generaliter & simpliciter de filiis loquitur, nec distingvit, an ante vel post contractum hoc crimen nati sint; sed etiam, quia in d. §. filii. Impp. utuntur numero plurali, & loquuntur de filiis, non de filio, & cum intra tempus sceleris admisi & pœnæ irrogatæ patri plures filii vix poterunt nasci, exiguus hâc in re constitutionis hujus esset effectus. Bachov. ad Tr. 2. D. 32. §. 1. lit. k. Bocet. d. tr. c. 3. n. 61. Adhæc §. filii in l. 5. C. b. loquitur de filiis ejus, qui hoc crimen admisit; vel maximè igitur de filiis jam natis tempore criminis admisi, ille enim propriè liberos habere dicitur, qui jam actu habet, quàm ille, cui in futurum nascentur. Deniq; ratio nostræ l. quisquis. C. b. præcipuè in eo fundata esse videtur, quod parens fuerit perduellionis reus probatus, cujus factum etiam in liberis punitum voluit, ut saltem hoc metu absterrentur parentes à tam impio facinore, nam eum, quem nullus dicitur vincere, l. 7. C. de curat. furios. maximè movet metus mali in liberis. l. 8. in fin. ff. quod met. caus. Zæf. sup. alleg. loc. n. 25. Et hanc sententiam plerique amplectuntur Covarruv. 2. var. resol. c. 8. n. 5. Menoch. §. presumpt. c. 33. Bachov. d. l. lit. K. Arumæ. V. 4. disc. 40. §. 18. Negotium tamen facessere videtur c. non imputantur. I. quest. 4. ibi: non imputantur filiis peccata parentum, quæ post eorum nativitatem committuntur. Verùm minus rectè quis ex isto can. distinctionem inter natum ante & post crimen eliceret, nam non ita eo in loco distinguitur, nec est mens Augustini in c. si habes. 24. q. 3. unde ille Canon desum-

sumptus, postea natos tanquā ex sanguine infecto participos esse pec-
 cati, cum istam quæstionē non attingat, sed tantum neget, spirituale
 pœnam contingere filios, ratione peccati postea à patre commissi, si
 participes ejus non extiterint, Covarruv. 2. *Variar. Resolut. c. 8.* Perez.
in C. b. t. n. 24. Cætera, quæ obstant, tanti non sunt momenti; vi-
 dentur enim fundari in aliquā qualitate, quæ per generationem trans-
 mittitur, quæ non potest transmitti à non habente eam, aut ab eo, qui,
 quam ante habuit, delicto suo amisit; Unde facilis erit responsio ad
l. 2. C. de libert. & eor. liber. quam Cynus in l. quisquis. n. 7. C. b. movet.
 Quinam verò in nostrā *l. quisquis §. filii 1. C. b.* filiorum appellatione
 veniant, sollicitè nunc dispiciendum est. Et licet ex *l. 84. de V. S.* filii
 appellatione omnes liberos comprehendi constet, cui etiam subscri-
 bit Julianus in *l. 201. de V. S. & l. 14. ff. ad Sct. Macedon.* unde & Clau-
 l. 5. sent. §. *lase majestatis n. 13.* prædictum §. *filii ex l. quisquis.* etiam in
 nepote locum habere sibi persuasum habet; Attamen constitutio
l. 5. C. b. nominatim loquitur de filiis, & aliàs notum est, proprietate
 sermonis, appellatione filiorum non contineri nepotes. §. *fin. J. qui*
est tut. l. 8. ff. de excus. tut. Nam si idem essent filii & nepotes, di-
 versa nomina non haberent arg. *l. si idem. 7. C. de Codicill.* Aliquando
 tamen ex identitatis æquivalitisque ratione vel loquentium mente ad
 ultiores per extensivam & justam interpretationem trahitur filii
 appellatio, per *d. l. 201. de V. S.* in qua Jctus non ait: *absolutè continetur,*
sed videtur comprehendi nepos, ut arguat interpretationis diversita-
 tem. Per absurdum igitur fuerit, sequi interpretationem extensi-
 vam in constitutione summè odiosā. Bachov. *ad Tr. V. 2. D. 32. θ. 1.*
lit. K. Sixtin. tr. de Regal. l. 2. c. 20 n. 77. Bocer. *de cr. Maj. c. 3. n. 68.*
Arum. vol. 4. disc. 40. θ. 29. qu. 2. Nec obstat *c. Statutum. 15. & c. qui-*
cunque. 2. §. heretici. de heretic. in 6. partim quia à negato jure capi-
 endi beneficium, ineptè infertur ad tam atroces pœnas *l. 5. C. b.* par-
 tim quia decisio in *d. c. 2. & 15.* continet pœnam, ideoque extendi ad
 nostrum jus nequit, cum in pœnalibus non admittatur extensio *l. fa-*
rum. 155. §. 1. de R. I. Gigas de crim. Majest. l. 3. quæst. 8. Perez. *in C. b.*
n. 23. Hoc tamen non admodum impugnamus, jure Canon. pœnas
lase Majestatis, si scil. in Papam sit commissum crimen, etiam in ne-
 potes transire, per text. in *c. felicis. de pœn. in 6.* Theodoric. *in coll. cr.*
d. l. lit. f. An verò & Filix ab illā infamix pœnā libera dicendæ sunt?

Sexus quidem imbecillitas, quæ semper minus ausura præsumitur, l. 5. §. 3. C. b. plerumque poenam mitigat. l. 6. ff. ad L. Jul. pecul. Gail. de P. P. l. 1. c. 1. n. 37. Bocet. de crim. Majest. c. 3. n. 59. ejus tamen favor tantus non est, ut filias, quas nec in hoc casu Impp. excipiunt, ab infamiae eximamus poenâ; Nam filiorum voce filia quoque propriâ significatione comprehenditur, l. 16. ff. de testamentar. tut. sermo enim masculinus ad utrumque sexum regulariter pertinet, per text. in l. 1. ff. de V. S. l. mater. §. 1. ff. ad L. Jul. de Adult. in causis & decisionibus etiam poenalibus; Neque enim propter rigorem legis cessat verborum proprietas arg. l. prospexit 53. ff. qui & à quibus manumiss. Gædd. ad l. 1. ff. de V. S. n. 53. cujus tamen n. 59. specialitatis rationem, pro sententiâ contrariâ defendendâ in damnatione memoriæ paternæ positam, meritò repudiamus, quod scil. per filias, quæ nubendo familiam amittunt, nomen patris non conservetur; quia non ideò memoria damnari dicitur, quasi nomen ipsius omnimodâ oblivione delendum, ita, ut nulla impofterum neque dedecorosa sit rei recordatio, siquidem è re vel maximè reipublicæ est, improborum probra non minus ac bonorum præconia manere immortalia, ex Sidon. Theodoric. coll. crim. d. l. 6. lit. K. Sed quid de Emancipatis dicemus? Illos non comprehendere per l. quin etiam. 55. in fin. ibi: quia post emancipationem extraneus intelligor, ff. de rit. nupt. cum nomen filii per emancipationem amittatur. l. 6. pr. ff. de senator: statuit Prosp. Farinac. part. 5. op. crim. de crim. Majest. quæst. 116. n. 84. Gigastr. de crim. les. Majest. tit. de poen. quas filii. quæst. 6. Sed contra est dispositio nostræ l. 5. C. b. quæ indistinctè filios omnes comprehendit: Omnes quoque rationes, præsertim à natura & sanguine ductæ, quæ maximè & ferè solæ hic, non autem isti imaginarii juris civilis actus considerantur, æquè in emancipatis locum habent atque in liberis in familiâ retentis. Perez. in C. b. t. n. 21. Zæf. in Comment. ad ff. b. t. n. 22. Quam opinionem quoque plures ante annos defendit Magnificus atque Amplissimus Vir Dn Georg. Tob. Schwendendorffer Jætus celeberrimus, Facultat. Juridic. Ordinarius &c. Patronus atque Præceptor meus devenerandus in Disputat singular. de crim. les. Majest. concl. 39. Quid a. de Spuriis & Naturalibus? Ad illos poenas nostræ L. quisquis non esse extendendas, communis Dd. schola affirmat, cum patrem incertum habere dicantur. Palæot. de spur. c. 32. Baro Enenckel.

tr. de

*tr. de privil. parent. & liber. priv. 3. c. 6. n. 32. Farinac. p. 5. op. crim. de crim. Majest. quest. 116. n. 86. Hos similiter modò allegati Dd. eximunt, à quibus meritò cum Cyno in l. quisquis C. h. n. 9. Scip. Gentil. tr. de conjurat. l. 1. c. 3. verb. filii. & Zælio ad L. Jul. Majest. n. 22. divortium facimus; ratio quippe l. quisquis. fundata præcipuè est in affectu, quo liberi sequi solent paterna facta, qui non minus obtinet in naturalibus quàm in suis & legitimis, unde & idem jus ponendum. Facit quoque, quod non plus favoris mereatur luxuria, quàm castitas. Covarruv. l. 2. var. c. 8. n. 3. Adoptivos ipsa L. quisquis. videtur à prædictâ liberare pœnâ, ibi enim: *Paterno debebant perire supplicio, in quibus paterni, h. e. hereditarii criminis metuuntur exempla.* Quæ ratio, cum in Adoptivis cesseret, & aliàs Adoptivi liberorum nomine propriè non continerentur, sed tantùm per fictionem, Tiraqvell. de jur. primogenit. quest. 84. Gail. 2. obs. 136. n. 16. non est, ut diutius his inhærentes, nodum in scirpo quæramus.*

THES. VIII.

Pœnam, quæ extra bona est, hætenus consideravimus. Sequitur nunc, quæ in bonis delinquentis potissimùm consistit, & est (1.) Confiscatio, & Amissio bonorum (α.) 2. Annulatio omnis ejus, quicquid ejusmodi delinquens contrahendo, donando, vel quovis modo alienando à tempore admisi sceleris egit. (β.)

α.) *L. ult. ibi: hereditas fisco vindicatur. ff. h. l. 5. ibi: bonis ejus omnibus Fisco nostro addictis l. 6. 7. ult. C. h. A. B. c. 24. Von der Erk. Bischoffe Segen & c. §. 1. ibi: Auch alle seine Güter dem Fisco verfallen. E-* quidem jure Novellarum damnatorum bona liberis relinquantur. *Nov. 134. c. ult. ex quâ desumpta Auth. Bona damnatorum. C. de bon. Proscript. quoad tamen bona perduellium jus vetus nominatim lege novâ Justinian. Imp. approbavit in d. Nov. 134. c. ult. Hinc expedita est responsio ad l. eorum. 9. ff. h. ubi* *Ctus tunc demum bona ex crimine hoc*
Fisco

Fisco vindicari docet, si nemo liberorum existat; Scil. loquitur text. expressè de crimine Majestatis, non a. perduellionis; quin enim in hac distinctione, ratione infligendæ pœnæ, multum momenti sit positum, patet ex text. l. fin. ff. b. Gail. 1. de P. P. c. 19. n. 15. Clar. in §. læsa Majest. n. 16. Bachov. ad Tr. d. l. 1. 1. l. 1. G. Frantzk. exercit. 14. qv. 7. Hinc Sichard. in l. un. C. de lit. contest. n. 11. plurimum errare Principes Inferiores dicit, putantes, si quid contra ipsos commissum, confiscationi esse locum. Illud non referre arbitramur, bona futura sint, i. e. post scelus commissum acquisita, an præsentia, per tex. in A. B. c. 24. §. Wir wollen auch. Cammann. de Regal. Diss. 10. §. 71. Gvazzin. de confisc. bon. Concl. 13. lim. 24. n. 10. talis enim nullum heredem habere potest, sed ei Fiscus succedit solus, text. in l. 76. §. fin. ff. de legat. 2. l. 2. C. de bon. proscript. Harpr. ad §. publica 3. §. de P. §. n. 100. Similiter non refert, bona allodialia sint, an feudalia, modò hæc à Principe, in quem commissum est crimen, agnoscantur. Theodor. coll. crim. diss. 5. §. 6. lit. d. Clem. Pastoralis. §. rursus. de sentent. & rejud. c. felicis. de pœn. in 6. Peregrin. de jur. Fisc. l. 3. c. 9. n. 2. & seqq. Quod si ab alio v. g. à Barone agnoscantur, & Vasallus contra Regem delinquat, hoc casu feudum regis fisco non applicabitur, sed ad dominum, vel agnatos pro naturâ feudi revertetur. per text. in c. un. si Vasallus feud. privet. cui def. 2. F. 31. Sixtin. de Regal. l. 2. c. 20 n. 63. Delictum enim Vasalli domino nocere non debet. c. felicis. de pœn. in 6. publicatis quoq; bonis alicujus, ad Fiscum tantum ea pertinent, quæ singulari jure ad aliquem spectant, & ita transmissibilia sunt l. 9. ff. b. l. 48. §. fin. ff. de jur. fisc. idq; expressè traditum extat, de eo, qui perduellionis est condemnatus in l. 4. ff. de jur. patron. Harpr. §. publica 3. §. de P. §. n. 83. Hartm. Pist. l. 2. quest. 15. n. 7. & seqq. Gvazzin. de confisc. bon. Concl. 27. n. 57. Nisi forte feuda instar hereditatum patrimonialium judicentur, ut in Galliâ, Angliâ, Hispaniâ, Rusdorf. in Vindic. caus. Palatin. c. 1. n. 4. vel sub hæc clausulâ concessa sint, ut ad heredes etiam extraneos transeant; his enim casibus diversum obtinebit. Bocer. de crim. Majest. c. 3 n. 47. Confiscationem autem hanc & bonorum amissionem etiam bona extra territorium sita afficere plerisq; ex Dd. placet, non quidem in eum effectum, ut bona ista in alterius ditione sita in Principis, cujus majestas læsa est, fisco redigantur; sed ut pœnam pecuniariam ex bonis istis repetat; cum pœnæ irrogatio omnia bona sic afficiat, ut ex

lis,

his, ubicunq; etiam terrarum sita sint, deduci hæc possit poena jure
crediti; Ant. Fab. 9. Cod. 6. def. 2. n. 5. Reliqua verò perduellis bona ali-
bi sita territorii dominus occupet, cujus jurisdictio, ratione rei sitæ,
satis fundata esset, cum confiscatio in uno territorio facta ex causâ,
faciat jus quoad omnia bona etiam alibi sita. Petr. Peck. de jur. sistend.
c. 8. n. 27. Gvazzin. de confisc. bonor. concl. 13. lim. 16. Ant. Fab. d. l. quos se-
quitur Rümelin. ad A. B. p. 3. disert. 4. c. 4. §. 4. Horum tamen opinio-
nem non omni carere scrupulo meritò dixeris; cum bona alibi sita
non possunt dici publicata, lege non extendente se ultra territorium
legislatoris. c. 2. de constitut. in 6. Nec possunt dici domino territorii,
in quo sita sunt, vindicari, quia contra eum non est peccatum. Zoesl. in
comment. ff. ad L. 7. Maj. n. 18. Perez. in C. b. t. n. 14. in fin. Nisi fortè delicti
atrocitas, & defectus heredis in crimē hoc perpetrante priori senten-
tiæ patrociniū aliquod asserre videatur. Quid ergo? An, cum pleraq;
in hoc delicto ad asperitatem composita appareant, etiam hoc in loco
ipso jure bona Rei Fisco inferuntur, non expectatā sententiā con-
demnatoriā? Mirum in modum contentionis serram trahunt inter se
Dd. circa hanc quæstionem, quibusdam affirmativam, aliis negati-
vam amplectentibus sententiā, uti videre est ap. Paul. Christinæ. vol. 3.
decis. Belgic. 196. tit. 8. n. 15. Rümelin. ad A. B. d. l. §. 5. Nos Bartolum
in l. Imperator 43. ff. de jur. fisc. secuti, arbitramur, hunc, qui Majestatis
crimē contraxit, non confestim à tempore delicti commissi amisio-
nem bonorum suorum sustinere, sed declaratoriā demum sententiā
latā, per text. inevitabilem in l. quasitum. 15. ff. qui & à quib. manumiss.
ibi: is, qui Majestatis reus est, ante damnationem dominus est rerum
suarum, & l. ult. C. ad L. 7. Majest. ubi dicitur, quod bona successoribus
tunc demum eripiantur, ubi reus fuerit convictus; convictum verò es-
se præsupponit sententiam condemnatoriā, arg. A. B. in fin. tit. 24. ibi:
ob man beweisen mag/das dieselb Person in solcher Mißthat begriffen.
Bocer. de crim. Majest. c. 3. n. 25. Quid? quod nullus reus factus & po-
stulatus statim nocens sit, nisi per sententiam prius talis declaretur,
l. fin. C. de accusat. aliās reo absoluto efficietur confiscatio, quæ antea
ipso jure erat valida, iterum retrò ipso jure nulla, quod absurdum.
Bachov. ad Tr. 2. Disp. 32. §. 1. lit. G. Neq; etiam solet jus ita operari, nisi
in notoriis & liquidis, quomodo ex edicto Prætoris ex causis quibus-
dam ipso jure citra sententiam irrogatur infamia. Gail. 2. de P. P. c. 3.

n. 16. Cammann. *de regal. Diss.* 10. §. 69. quod etiam refero cum Bachov. *d. l. Nov. 12. c. 1. & c. cum secundum leges. 19. de Hæretic. in 6.* Denique per-
duellis in reatu mortuus suum habet heredem tempore mortis, qui
per condemnationem demum definit. text. in §. 5. *f. de hereditat. quæ-*
ab intestat. Ergo cum filius perduellionis rei, sit ejus heres ipso jure,
utique dominiū ipso jure ademptū esse dici nequit. Non contemnēdis
quidē contrariæ sententiæ auctores nituntur fundamentis, sed ad ista
expedita erit responsio, si cum Bocer. *d. l. n. 31. & Fachin. controvers. jur.*
l. 9. c. 35. distinguamus (1.) inter ademptum jus alienandi bona & inter
ablatū ipsum rerum dominium; Administrationē certē reus amittit,
quia bona sua nec alienare, nec donare, nec servis libertatem dare po-
test. *l. 31. §. fin. ff. de donat. l. 5. §. emancipationes. l. fin. C. h. t.* ratio datur in
d. l. quæsitū. 15. ff. qui & à quib. manumiss. quia jam conscientia delinquen-
tis eum certum facit, fore, ut condemnetur, nec morte condemnatio-
nem evadere possit; Ergo in fraudem Fisci alienare nequit, text. in
l. 5. §. emancipationes. C. h. Dominium verò rerum suarum amittere
perduellem si asserimus, stultitiæ simul arguamus. Item Paulum
in *d. l. quæsitum. 15* necesse est; Domitiana enim esset quæstio, an, qui
amissit rerum suarum dominium, possit alienare vel manumittere;
at illud expressè quæritur in *d. l. 15.* (2.) Si cum Bachov. *ad Tr. 2. d. 32.*
§. 1. lit. G. consideremus, in quibus propriè crimen hoc cum cæteris
publicis delictis conveniat, in quib. discrepet. Convenit scil. in hoc,
quod, cum certum semper non sit, an quis perduellionis crimen
commiserit, nec ne, opus eodem modo sit sententiâ judicis, ut in
cæteris, per quam reus convictus condemnatur, & pœnis præstitu-
tis, quarum una est confiscatio, afficiatur. Differt autem à cæteris de-
lictis, quod post illud admissum alienatio omnis bonorum ipso jure
nulla sit, in cæteris ab initio subsistat, & effectum suum quandoq; con-
sequatur; Rationē diversitatis suppeditat Paulus in *d. l. 15. qui & à quib.*
manum: quod in crimine perduellionis reus ab initio statim de pœnâ
suâ certus esse possit, sive enim accusatione motâ, sive nondum in-
choatâ decedit, semper in eâ causâ est, ut reus peragi & condemna-
ri possit. Ergo facile scire potest, se pœnas non evitaturum, nec quid-
quam ad heredes transmissurum esse. Unde si quando alienet, quia
semper in fraudem fisci alienare videtur, alienatio ipso jure annulla-
tur, quod non obscurè innuit Papinianus in *l. 31. §. fin. ff. de donation.*
In

In cæteris verò criminibus alienatio subsistit, quia non ita de poenâ futurâ reus certus, sed eam præmoriendo vel ante iudicium institutum, vel postea quidem, sed ante condemnationem evitare potest. *l. 20. ff. de accusat.* Unde si fortè bona sua alienet, non in fraudem Fisci, sed in commodum hæredum facere præsumitur. Mirum ergò non est, si ista alienatio subsistat.

β.) *l. 5. §. emancipationes. C. h. l. 32. §. fin. ff. de donat. A. B. c. 24. §. Entsedigung der Eigenschafft. Regner. Sixtin. de Regal. l. 2. c. 20. n. 57.* Et hæc bonorum omnium alienatio non tantum à die institutæ accusationis, sed jam inde à die commissi, adeoq; cogitati criminis prohibita est, si quandocunq; postea sequatur condemnatio. *l. 20. ff. de pub. judic.* Unde nec vendendo, nec donando, nec testando, nec quovis alio titulo bona sua diminuere potest. *Farin. quæ. cr. 116. §. 2. Ant. Fab. §. C. 6. def. 8. n. 1. Arum. vol. 4. Disc. 40. §. 14. q. 4.* Sed quoniam hæc uberior lit. præcedenti insinuavimus, ideoq; ad alia festinantes cramben bis coctam non apponimus.

THES. IX.

Nec hujus poenæ atrocitas in ipso perduellionis Reo sistitur; sed filii quoq; bonorum profectitiorum amissionem experiuntur. (α.) Quin & à maternâ, avitâ, omniumq; propinquorum hereditate alieni esse jubentur. (β.) Testamenti factione activâ & passivâ (γ.) iisdem ademptâ; Filiæ tamen legitimam salvam habent. (δ.)

α.) Ut aliàs regulariter fit, quando delictum patris filio nocet *l. 3. ff. de interdict. & relegat. Decian. tr. cr. c. 41. n. 7. Bosl. pr. cr. tit. de publ. bon. n. 68. 71.*

β.) *l. 5. §. 1. C. h. A. B. c. 24. §. 1. ibi:* sollen von Mütterliche/so wol aller ihrer nechsten Freundschaft Erbtheil ausgeschlossen/ und derer beraubet seyn/ *zc.* Non equidem adeò mirandum, ab hereditate paternâ nil

quicquam capere posse filium, sed à maternâ omniumq; propinquo-
rum arceri, simulq; infamiae incurrere notam, hoc duritiæ præ se ferre
videtur non exiguam. *arg. l. 34. §. f. ff. de rit. nupt. l. 26. ff. de pæn.* Hinc
Ictus Alphenus in *l. 3. ff. interdict. & relegat.* Eum, inquit, qui civita-
tem amitteret, nihil aliud juris adimere liberis, nisi quod ab ipso per-
venturum esset ad eos, si intestatus in civitate moreretur, hoc est, here-
ditatem ejus, & liberos, & si quid aliud in hoc genere reperiri potest:
quæ verò non à patre, sed à genere, à civitate, à rerum naturâ tribueren-
tur, ea manere iis incolumia. Itaque & fratres fratribus fore legitimos
heredes, & agnatorum tutelas & hereditates habituros: non enim
hæc patrē, sed majores ejus eis dedisse. Verum, ut in hoc execrabili crimi-
ne multa specialia introducta sunt, *infr. θ. fin.* ita & hæc durities non
suo caret fundamento; Alia enim consistit in persona filiorum, quod
nim. in iis paterni criminis metuantur exempla, ac præsumantur insi-
stere vestigiis paternâ pravitatis. *l. 5. C. b. vid. sup. θ. 7. lit. d.* Quare cum
illis principali clementiæ vitæ & lucis usura relinqvatur, opes adi-
muntur & existimatio imminuitur, ut si ad res novas moliendas &
parentum ultionem suscipiendam eis animus sit, vires tamen geren-
darum rerum nervi defint. Alia item ratio odium respicit parentum,
ut hoc ipsi in filiis luant. *Nov. 74. c. fin.* Ad injuriam enim & contu-
meliam defuncti spectat, si successore careat *§. 1. in fin. f. quibus ex-
caus. manum: non lic.* Theodor. *coll. crim. d. l. θ. 6. lit. K.* Proinde lex
hæc dura magis, quàm odiosa odio irrationabili censeri debet, ut malè
sentit Cont. *1. lect. 7.* Quid crudelius dici potest, quid incivilius?
Quasi verò delicti atrocitas & reipubl. periculum sufficiens ratio non
sit, cur tam scelerati hominis memoria condemnetur, bona quoque
liberis adimantur, ut hi perpetuâ egestate sordescant. Dura quidem
lex est, irrationabilis non est; alioquin non lex, sed tyrannus, non
viva justitiæ imago, sed ejus corruptio turpissima foret. Scip. Gentil.
l. 1. de conjur. c. 1. Goedd. *ad l. 1. de V. S.* Durities tamen hæc hodiè non
observatur, unde Dd. communiter pro regulâ tradunt: Dispositio-
nem *l. quisquis* respectu filiorum hodiè in praxi non observari. Angel.
in *l. fallaciter. C. de abolition. n. 4.* quod Angeli judicium multum
ponderandum esse dicit Socin. *consil. 275. n. 3. l. 2.* Jul. Clar. *§. læsæ
Majest. l. 5. sentent.* Camman. *de regal. disp. 10. θ. 67.* Wesenb. *in sup-
plem. ad Schneidewin. in §. publica. n. 5. f. de publ. jud.* Hinc Alciat.
conf.

*conj. 497. n. 15. ait, sibi videri d. l. quisquis. magis factā ad terrorem, quā ad futuram observantiam, nec repertum iri aliquem, qui eam unquam viderit observari. Ab eādē tamen per consuetudinem & communem observantiam, non verò jure scripto & expressā l. 22. C. de pæn. uti opinatur Budæus in annotat. ad L. Jul. Majest. & Balduin. in Prolegom. ad tit. 7. de publ. Jud. n. 9. recessum esse cum Duaren. 2. disp. 24. Theodoric. coll. crim. d. l. 6. lit. fin. in fin. statuimus; Tum, quod lex anterior specialis per posteriorem generalem non abrogetur; tum, quod in d. l. 22. nulla liberorum, sed tantum propinquorum & affinium mentio fiat, quos olim sæpè ad idem supplicium tractos, & inmerentissimā morte affectos fuisse, constat ex traditis Greg. Tholosan. p. 3. l. 35. syntagm. 1. n. 15. cum seqq. Cæterum quantam asperitatem & duritiem constitutio hæc l. quisquis. præ se ferre videtur, tanto majori studio cavendum, ne ejus fiat extensio ad alia, quæ non expressis verbis comprehensa sunt, sed potius danda opera, ut, quantum fieri potest, restringatur, l. 14. ff. de LL. dummodo illa restrictio salvis LL. verbis sustineri queat; Hinc si mulier tale facinus animo masculo moliatur, ipsa procul dubio pœnas hujus criminis incurret, cum & aliàs verbum *quisquis* etiam fœminas comprehendat, *arg. l. 1. d. 195. ff. de V. S. ibiq̃ue* Goedd. Bachov. *ad Tr. vol. 2. Disp. 32. §. 1. Licet enim fœminæ propter infirmitatem sexus rarius audeant hoc crimen contrahere quā masculi, d. l. 5. §. ad filias. ibi: mitior circa eas debet esse sententia, quas pro infirmitate sexus minus ausuras esse confidimus. C. h. t. Attamen, si quo casu eveniret, (exemplum refert Ærodius 7. Rer. judic. tit. 2. c. 18.) quidni meritum luerent supplicium? maxime cum jura etiam ad ea, quæ rarò accidunt, accommodentur. arg. l. 3. §. quid est ergò. ff. si pars heredit. petat. non obstante l. 3. 4. 5. ff. de LL. Mater tamen si fuerit, filios ejus prædictis teneri pœnis contra Bocet. *tr. de crim. Majest. c. 3. n. 66. constanter negamus; Lex quippè quisquis. & inde desumptum c. 24. A. B. expressè duntaxat in filios tantam exercent severitatem, si scil. pater eorum scelus hoc perpetraverit: ibi: paterno deberent perire supplicio, In iherer Väter Straffe / väterlichen Easter &c. Nec posse l. 5. §. ad filios sanè eorum. 3. §. emancipationes 4. §. uxores sanè. 5. C. h. t. de matre exaudiri cuilibet facilè constabit; Ergò cum dict. ll. de filiis puniendis nostro in casu nil quicquam dicant, nostrum utiq̃; non erit hanc pœnam***

ad casum nominatim non comprehensum, extendere *c. odia. & c. in pœnis. de. R. J. in 6.* cum pœnalis dispositio ne quidem per identitatem rationis extendi debeat. Panorm. *in c. fin. X. de jure Patronat.* Et hæc opinio communis & de jure verior videtur. Sixtin. *de Regal. l. 2. c. 20. n. 82. Gig. de crim. les. Majest. l. 3. quæ. 17. n. 12. Scip. Gentil. de conjurat. l. 1. c. 5.*

γ.) Hæc *l. quisquis. §. 1. ibi: Testamentis extraneorum nihil capiant. C. h. t. A. B. c. 24. ibi: Wie imgleichen aus andern Testamenten und letzten Willen nichts empfangen.* Cæterum cum juxta *l. 5. §. 1. filii perduellium nullam hereditatem aut ex testamento aut ab intestato capere possint, quæritur, an hereditates, quas vel ex institutione, vel jure cognationis acquisivissent, à fisco vindicentur, an verò in casu successione ab intest. gradui sequenti, testamento autem ab extraneo facti, ad proximos testatoris hæredes pertineant & deferantur? Anceps certè & à Dd. mirum in modum agitata est controversia; cujus decisio ex ratione juris in eo potissimum posita nobis videtur, an filii perduellium sint tantum simpliciter indigni, an prorsus incapaces per *d. l. 5. C. h. t. effecti.* Illi sunt, quibus quidem ipso jure deferatur hereditas, ob malefium tamen aliquod commissum privantur emolumento, quod sperabant, text. in *l. 8. §. 14. ff. de inoff. testam. & cum hereditatem capere nequeant, fiscus eam sibi vindicat, t. t. ff. & C. de his, quæ ut indign. aufer.* Hi verò sequenti gradui non obstant & in testamento instituti pro non scriptis habentur, adeoq; ea portio, in quâ instituti sunt, haud fisco, sed vel ad coheredes, vel si soli instituti sunt, ad successores ab intestato pertinet, *l. 1. ubi Sichard. C. de hered. instit. tt. ff. de his, quæ pro non script. hab.* Et pro talibus filii perduellium habendi omnino sunt; Ait enim *l. quisquis §. 1. filii. 1. ab hereditate & successione habeantur alieni.* Et rursus: *Testamentis extraneorum nihil capiant. C. h.* Harpr. *ad §. 3. J. d. publ. jud. n. 52. Bocer. de crim. Majest. cap. 3. n. 72. Gomez. tom. 3. comment. jur. cap. 2. de crim. Majest. n. 14.* Ad hæc cum nulla lex adsit, quæ fisco hereditates filiis perduellium delatas applicet; Cur fisco ita favere volumus, ut etiam aliis legitimis heredibus injuriam faciamus? *l. non puto. 10. ff. de jur. fisc. l. illum. 19. ibi: Eò quod nulla constitutio. C. de collat. Perez. in C. h. t. n. 25.* Conturbat tamen hæc aliquo modo *l. 5. §. uxores sanè. C. h.* ubi fiscus aufert à filiis, quod à matre habituri sint, Sed*

Sed speciale est in illis lucris, quæ proveniunt à patre damnato, & merito ad fiscum pertinent, non autem ad filios rebellium: Et licet ea bona uxoribus donata fuerint, vel relicta, tamen non fuerunt iis pleno jure, & ut Dd. loquuntur, irrevocabiliter acquisita, sed revocabiliter, scil. si ad secundas nuptias convolaverint; tunc enim tenentur ea filiis primi matrimonii reservare, juxta *l. femina. C. de secund. nupt.* hoc igitur Jus filiorum occupat fiscus, sicut jura & bona patris perduellis. Bachov. *ad Tr. 2. D. 32. §. 1. lit. K. in fin.* Perez. *d. l. n. fin.* Sed an aliis quoque modis, & juribus acquirendi, puta venditionibus aliisque contractibus filii perduellium privabuntur? Ita quidem primo intuitu verba hujus legis, *perpetuò pauperes atque egentes* eos esse jubentia, suadere videntur; Sed illa ipsa ad eos acquirendi modos sunt restringenda, de quibus lex specialiter cavet, i. e. ultimas voluntates & successiones mortuorum; Nec admodum opus videtur miseros hos reliquis commerciorum juribus spoliare, cum non facile tantâ calamitate pressi erigant cristas atque emergant, cum quibus nemo tutò versari aut colloqui audet, tantum abest, ut cum ipso contrahat, aut aliquid in eos beneficium conferat, ut potius tanquam sacris & piacularibus hominibus de viâ quisque decedat, ne contaminetur, aut saltem tangatur incommodâ suspitione. Scip. Gentil. *l. 1. de conjurat. c. 3. verb. testamentis extraneorum.*

δ.) *L. 5. §. ad filias sanè 3. C. h. t. A. B. c. 24. §.* über das soll den Töchtern. Mitior quippè circa eas debet esse sententia, quas pro infirmitate sexus minus ausuras esse confidunt Imperatores *in d. l. 5. §. 3.* Ac proinde habeant mediocrem potius vitæ alimoniâ, quàm ut integrum emolumentum aut nomen heredis consequantur. *d. §. 3.* Exinde tamen ad avitam, propinquorum, vel extraneorum hereditates capiendas eas esse idoneas non asserimus; Etenim cum Imperatores nominatim de filiis (quorum appellatione & filias propriâ vocis significatione, non verò per extensivam interpretationem venire *sup. §. 7. lit. E.* demonstravimus) dixissent, in eosque prædictam illam acerbam pœnam statuissent, postea eam quoad filias mitigant; sed quomodo & in quibus? Scilicet ne similiter ab hereditate maternâ excludantur, quoad reliqua verò, infamiam scil. & alias successiones nulla facta mitigatio, nulla adjecta exceptio; Igitur in non exceptis eandem pœnam filias sustinere debere verisimile

mile est Imperatores voluisse, idq; comprobatur *A. B. cap. 24. §. i. hre Rinder & c. Decian. tr. cr. l. 7. c. 41. n. 12. & seqq. Claud. Seyfell. in l. si quis id quod. ff. de jurisd.* Non equidem ignoramus, contrariam opinionem Dd. communiter fovere, uti videre est ap. *Bocer. tr. de crim. Majest. c. 3. n. 58. Prosp. Farinac. p. 3. op. crim. de crim. Majest. c. 3. n. 58. Gig. tr. crim. les. Majest. l. 3. tit. de pæn. quas filii. quest. 14. eamq; & benigniorem & favorabiliorem esse haud inviti largimur; Hoc tamen contendimus, eam à textu nostræ *l. quisquis.* esse alienam. Sed quid de filiis, salvamne & ii habebunt Legitimam? Ita quidem primâ fronte videtur, præsertim cum Dd. ferè *ὁμοθυμαδὼς* placeat, eam esse juris naturalis; Jam verò talia quæ sunt, lege civili corrumpi nequeunt, *§. fin. f. de legit. agnat. tutel.* Contrarium tamen nobis aridet; vivo quippè parente liberis nulla debetur ex ejus bonis legitima *l. 1. §. 21. ff. de collat. bonor.* Claud. de Bartandier. *tr. de parentib. & fratrib. c. 8. n. 11. Myning. cent. 4. obs. 25.* Quando ergò pater, dum moritur, nulla habet bona, nulla quoq; liberis assignari potest legitima; Sed vivo adhuc patre reo perduellionis bona ejus omnia ita fisco sunt obligata, ut nihil inde alienare possit, latâ item sententiâ condemnatoriâ dominium confestim totius substantiæ fisco cedit, etiamsi ipse parens adhuc vivat, & nondum mors fuerit insegura; Qui ergò parentis rei perduellionis liberis legitima competet? Ea verò ut sit debitum naturale tantum abest, ut etiam sit debiti naturalis imminutio, & majoris partis detractio, vel ipso fatente Imperat. in *Nov. 18. Bachov. ad Tr. V. 1. D. 13. §. 11. lit. C.* Deinde licet legitima dicatur debitum naturale in *l. scimus. 36. §. illud. 2. C. de inoff. testam. Nov. 1. pr. §. 2.* Id tamen non eo accipi debet sensu, quasi ipsa natura sit causa legitimæ, sed quod ratio naturalis syvadeat, ut ex parentum bonis liberi quid capiant. *l. cum ratio. 7. pr. ff. de bon. damnat.* Aliud autem est ipsa natura, aliud ratio naturalis ut arguit text. in *pr. & §. quod verò naturalis ratio f. de f. N. G. & C.* Et licet naturali ratione parentum hereditas liberis debeat, lege tamen civili effici potest, ne liberis ea obveniat, uti videre licet in hoc perduellionis crimine, ex *l. quisquis. §. C. b. Prosper. Farinac. oper. crim. lib. 4. q. 116. n. 77.**

THES. X.

Sic fuit poena Reorum hujus criminis, liberorumq;

rumq; eorum, restat nunc, ut de Satellitibus, (a.)
Consciis, (b.) & Ministris, (c.) filiisq; eorum pau-
cis dispiciamus, in quos omnes uti Imperatores
eâdem, quâ in ipsos Reos, severitate animad-
vertunt; (d.) Ita poenâ non solum hâc eximunt
eos, qui factione quidem usi fuerunt, sed tamen
incognita adhuc consiliorum arcana patefece-
runt, verum etiam honore & præmio dignos ju-
dicant. (e.)

a.) *L. quisquis §. 6. C. h. tit.* Sed qui sunt isti? Non videtur tan-
tum ad Magistratum & similium stipatores & Statores, sed etiam
ad privatorum & potentium imprimis hominum hos esse referen-
dos. Socrates *l. 1. Hist. Ecclesiast. c. 13.* Satellitum vocabulo, ait, Impera-
torem vocare domesticos ministros. Similes his sunt Armigeri, non
illidem, præsertim ap. Reges & Principes, uti patet ex *Curt. l. 6. c. 8.*
n. 19. & 29. Huic, inquit, decem satellites traduntur, quorum singulos
deni armigeri sequebantur. *Id ad alios conjuratos comprehendendos di-*
tributi sunt. Quod ne ita capias, quasi armigeri dignitate aut loco in-
fra satellites; Erant enim potentium virorum honoratissimi proximiq;
stipatores, qui ex fidelissimis, fortissimisq; clientium, ut Perdiccas
& Leonatus ap. Alexandrum M. eligebantur, vid. *Curt. d. l. c. 8. n. 17.*
Germanis veteribus *Edelfnechte*. Vid. *Freinshem. in indice ad Curt.*
vocab. Armigeri.

b.) Bisariam autem hoc vocabulum accipi potest, uti appositè
ad hunc locum notat Salycetus; Nam & is, qui tantum scit conjura-
tionem, ipse ejus immunis, conscius dicitur, & is, qui simul ejus est
particeps, quo sensu *Curt. l. 8. c. 6. n. 27.* conscios participes facinoris vo-
cat, & authores scelesti consilii; Hinc celebris illa juris controversia,
Utrum sciens conjurationem contra Principem vel Rempublicam,
nec eam revelans, propter solam reticentiam morte puniendus sit?

olim inter Bartol. & Bald. nata, uti videre est ap. Jul. Clarum *l. 5. sentent. §. fin. quæst. 87.* & paucos ante annos, referente Nicolao Möllero in *addition. ad Rumel. part. 3. dis. 4. ad A. B. 9. 19.* in Galliâ agitata in causâ Thuani, filii magai illius Thuani Præfidis in supremo Parlamento, qui tempore conspirationis Mareschalli le Grand (Fili du Marquis de Fiat) ipsius Amicus & Consiliarius erat, nec ope, nec operâ, nec consilio in hanc conspirationem consenserat, noluit tamen denunciare id, quod amicus suo intimo unice revelaverat. Actiter in Parlamento supremo Parisiensi quæsitum fuit de pœna, ac tamen Bartoli sententia capitalis ipsi fuit dictata; Bartolus verò docuit, scientem & non revelantem crimen committendum contra Principem puniri debere eadem mortis pœnâ quâ ipse reus, in *l. utrum. 6. ff. ad L. Pompej. de Parricid.* Baldus autem in *consil. quod incipit: Quamquã allegata sint multa*, quem allegat Bajard. in *addit. ad Clar. §. l. 5. Maj. vers. quadragesimo* respondit, tunc puniendum fore conscium, cum probare posset, quod sciret; quem sequuntur Dd. catervatim, quos vide apud Clarum *d. §. fin. q. 87.* Et licet opinio Bartoli primâ facie videatur ex unâ parte multû rigorosa, ut propterea, eum esse in inferno, ibiq; ejus animâ cruciari cum sectatoribus suis, exclamet Baldus; tamen ex aliâ habet in se magnam æquitatem; Quomodo enim Princeps de subditis suis poterit confidere, nisi pro certo teneat, quod, cum sciverint aliquem contra ejus vitam aut statum quid moliri, id statim ipsi sint notificaturi. Certè nemo negabit, quod si famuli, aliquos decrevisse de nocte ingredi domum & dominum suum trucidare, scirent, idq; ei non notificarent, dicerentur rei ejus mortis, *arg. text. in l. 1. §. si quis. 18. & §. quid ergò si dominus. 21. ff. ad Sct. Syllian.* Jam verò omnes subditi respectum quendam servorum ad Principem habent, idq; tantò magis, cum à tali delicto omnium & singulorum etiam innocentissimorum salus pendeat; Nam ex vitâ & salute Principis & ejus status quiete dependet salus & quies subditorum. Ammian. *l. 24.* Igitur ejus concussionem evitare cum possis & negligis, in te culpa residet lethalis; Nam cætera maleficia tûm persequare, ubi facta sunt; hoc nisi provideris, ne accidat, ubi evenierit, judicia frustra implores, ut ap. Sallust. disceptat contra Catilinarios Cato. *c. 52.* Et si in parricidio æqualiter puniuntur conscii *l. utrum. 6. ff. ad L. Pompej. de Parricid.* etiam & magis obtinebit in ist crimine, quod

quod parricidio gravius est, quia fortiori obligatione quisque obstri-
ctus est patrie, pro qua defendenda etiam patrem occidere licet *l. mi-
nimè. 35. ff. de Religios.* Cautionem tamen & hic adhibendam esse
censem, ut ne quisvis qualitercunque, scientes pro consociis, quos coër-
cet *l. 5. §. penult. C. b. habeantur*; Etenim in illis, qui simpliciter ex fama
& relatione sciunt, nec revelant, durissima capitis poena tunc locum
habebit, si fortassis per eorum delationem periculum evitari posse
appareat, & illi culpæ alicujus & per taciturnitatem approbationis ar-
gui possint; Nam sicut in incendio communi, ita & hic magis omnes
cives obligati sunt operam dare, ne quid respublica capiat detrimen-
ti, & pro virili avertere periculum imminens. Bachov. *ad Tr. 2. D. 32. §. 1.
lit. F.* Nec quicquam movet *Clem. 2. ibi: Ut ea probare valeant. de He-
retic. l. nostris 8. C. de Calumniat. l. 3. ibi: si aliis manifestis indicis accu-
sationem suam non poterit probare, illum quoque tormentis subdi oportet,*
C. b. t. Distingvimus enim cum *Alciat. ad l. 4. §. Cato. 1. ff. de V. O. &
Cagnolo in l. culpa caret. n. 21. de R. 7. Alphonso de Azevedo in Com-
ment. ad Hispan. Reg. Constitut. l. 8. tit. 18. n. 72. inter accusationem &
simplicem denunciationem. Neminem teneri accusare de crimine
læse Majestatis alium, licet sciat illum reum esse, nisi id probare pos-
sit, concedimus, & ita Gomezii sententia, qui *lib. 3. resolut. 2. n. 8.* non
aliter, sed prorsus ita distingvit, an crimen probari possit, nec ne, re-
stringenda erit ad casum accusationis, in quo procedit *l. 8. C. de Calum-
niat. l. 3. C. b. t. clem. 2. de Heretic.* Denunciare verò simpliciter Prin-
cipi vel Reipubl. ut caveat, nec se ad probandum adstringere, omnes,
qui sciunt, tenentur, idque aperte probant jura nullam distinctionem
facientiam *l. quisquis. §. §. pen. C. b. l. si fortè. 6. in fin. pr. ibi: magisque esse
puniendos, qui tamdiu contricuerunt, quod pro salute Principis habere
se dicere jactant ff. de pen. l. utrum. ff. ad L. Pompej. de parricid.* Et
quamvis ex altera parte periculum sit, ne ita temerariis & calumnio-
sis dilationibus anfa præbeatur, attamen ratio hujus criminis exorbi-
tat à regulis juris communibus, & cum in consocios pariter capitis poe-
na statuta sit, periculum est, ne quis tacens & dissimulans pro con-
socio habeatur. Bachov. *d. l. Mynsing. §. obs. 40. Scip. Gentil. de conjur.
l. 1. §. verb. Consocios.* vide pluribus Alphonsum de Azevedo *all. loc. n. 58.
& multis seqq.* Neque ratione denunciationis excipimus Sacerdotem
cui delictum committendum seu futurum in confessione auricular*

fuit manifestatum; Neq; Myusingero. *obs. 4. n. 4.* simpliciter cre-
dimus, qui revelationem faciendam putat suo modo, h. e. ut personā
& nomen ejus non aperiat; Non enim video, verba sunt Bachovii ad
Tr. V. D. 3. tit. 1. lit. f. quomodo aliud confessionis objectum esse pos-
sit, nisi commissa delicta & præterita, quorum poenitentiam sese age-
re, eoq; facta nolle confitens ostendit. Et sicut scelera & delicta com-
mittenda, & ubi adhuc propositū malignum perseverat, remitti nul-
lo modo possunt, & ad ista potestatem sacerdotibus à Christo con-
cessam extendere, ridiculum, immò impium esset, ita ad arcanum
confessionis ea delicta pertinere non possunt, & qui sub prætextu
figilli confessionis atrocissima etiam crimina Majestatis ad se relata,
& mox perpetranda secreta habent, nihil aliud, nisi se ista non pro de-
lictis, sed pro benè & rectè factis habere ostendunt. Nec obstat gene-
ralitas textuum in *c. si sacerdos. 2. X. de offic. jud. ordin. c. dilectus. 13. X. de
excess. prelat. c. omnis. 12. vers. caveat. X. de poenitent.* Hanc enim tunc de-
mum locum habere censemus, si per istam personæ reticentiam,
imminens periculū æq; ac per propalationem evitari queat; Deinde
distingvimus inter delicta levia & atrocissima, ita, ut in illis prædi-
cta jura locum sibi meritò vindicent, in his verò nullo modo; Quid
enim cum eo sacerdote faciendum putares, qui, si patriam à præ-
sentissimo interitu, puta incendii, prodicionis &c. nominando per-
sonam liberare posset, suo tamen confessionis sigillo fretus, perditæ
nequitie hominem manifestare dubitaret? Angel. de Clavasio in
summā. verb. Confessio. Planè delictum commissum sacerdoti re-
velatum, tantum abest, ut propalare teneatur, ut potius, si id vel igno-
rantia juris sibi competentis vel affectibus ductus faciat, invalidum
sit ejus testimonium, nihilq; prorsus operetur, quia non ut homo scit,
sed ut DEUS. *d. c. si sacerdos. e. X. de offic. judic. ordin.* Gomez. *3. R. R.*
c. 13. Gail. 1. obs. 100. n. 8. Anton. Faber. in C. lib. 4. tit. 15. def. 38. Paul.
Christinæ. decis. Belgic. vol. 4. decis. 196. n. 24. Dn. Carpz. J. F. p. 1. C. 16.
def. 70. *Generalis est hoc vocabulum & superiores etiam comple-*
ditur, aliosq; omnes, qui aliquid opis aut ministerii conjuratis præ-
buere; Ideoq; adjutores quicumq; conjuratorum eodem loco, quo
*conjurati, habentur, iisdemq; poenis & ipsi & filii eorum subji-
ciuntur, utpote & ipsi læsæ Majestatis rei. l. 1. ibi; Cujusve operâ. &c. Ma-*
jestas

...*receptis. penib. n. 1. ff. de h. e.* Et quamvis aliis. Dd. mirum in mo-
-*do* dum circa arduam istam juris questionem: an auxiliator sit punien-
-*da* dus eadem poenâ, quâ principalis delinquens? variant, uti patet
-*eo* ex traditis Menecho de arbit. jud. in cas. 349. & Mascard. de probat.
-*39* et c. 159. Nobis tamen arridet distinctio Juli Clar. l. 5. sentent. §. fin. q. 4.
-*in* 90. Aut enim, inquit, delictum commissum est praevid tractatu vel delibe-
-*ratione*, accedente consensu, vel saltem scientia ipsius auxiliatoris, &
-*tunc* indistincte eadem poenâ, quâ Principalis afficiendus. Nec interest hoc
-*in* casu, quocumque tempore auxilium praestiterit, siue ante delictum, siue in
-*delicto*, siue post. Nam licet corpore ipse delicto non intervenerit, animo ta-
-*men* censetur intervenisse. Aut vero non praecessit aliquis tractatus vel
-*deliberatio*, & tunc si quidem auxiliator causam praebuit delicto, puniatur
-*eadem* poenâ, si vero non praebuit causam, mitiori afficiatur, praesertim
-*si* praestiterit auxilium post commissum delictum; nam propriè loquendo
-*praestans* auxilium post commissum delictum non dicitur verè auxiliator,
-*ut* dicit Bart. in l. 3. §. quisquam. ff. ad Scl. Sylliam. Unde & facile colli-
-*getur*, quid juris in eos, qui receperat hujus criminis reum? Scilicet ean-
-*dem* subire poenam cogitur; *Pessimum*, inquit Martianus, in l. ff. de
-*receptis* genus receptorum, siue quibus diu nemo latere potest; ideo pre-
-*cipue*, ne perinde puniantur atq; Latrones. Quod & Celsus proba-
-*torum* in l. de iis qui latrones & alios crimin. reos occultant. l. eos. C. de
-*receptis* arg. t. felicit. §. in prelibi: aut postea receptaverit. de poen. in 6. Dam-
-*num* pro crim. 134. Quod tunc demum obtinebit, si sciant delictum
-*per* crim. 9. C. ad L. Jul. de vi publ. Hinc hospites hunc vel illum es-
-*se* reum laesae Majestatis ignorantes non tenentur de receptione, si de-
-*derint* cibum & potum recepto pleriq; Bart. in l. omnes. C. de agric. An
-*ibi*dem juris rigor extendendus quoq; ad eos, qui receperant consan-
-*guineos*? Non putamus, dummodo non hostili animo, sed pietatis
-*causa* gratia haec receptio fuerit facta. Decian. tr. cr. l. 7. c. 34. n. 10.
-*Bartol.* op. cr. part. 5. de crim. Majest. q. 113. n. 260. Qui enim affe-
-*ctione* ob consanguinitatem vel affinitatem ductus hujus criminis
-*reum* occultat, non est in pari crimine ac ii, qui occultant nihil ad se
-*pertinentes*, neq; tamen omnino absolvendi, neq; etiam severe pu-
-*niendi* textus in l. ff. de receptis. Bart. ad Clar. §. fin. q. 10. n. 51.

(d.) L. 5. §. pen. ibi. idem de satellitibus, consiliis ac ministris filijsq; eorum
-*si* sciverint et consenserint. C. l. 1. B. c. 24. §. was von obgedachten. C. c.

Nullum enim dubium est, quin hæc verba eandem severitatem adhibendam significant in dictas personas, earumq; filios, quam ante anxerunt in conjuratos ipsos, liberosq; eorum. Scip. Gentil. *l. 1. de conjur. c. 9. in fin.*

(e.) *L. quisquis. §. §. fin. C. b.* ubi Impp. validissimam injiciunt securim conjurationibus, non solum præmiis propositis ei, qui indicasset, sed mutuo metu inter ipsos excitato, dum alter alterum timet, ne ab eo prodatur, vel ob impunitatem vel ob præmium atq; laudem, præsertim si non duo tresve, sed plures conjuraverint. Verba a. *l. quisquis. §. §. fin. C. b.* non intelligimus de eo, qui in effectum deduxit, vel solum conatus est, & ad aliquem effectui proximum actum devenit; huic enim non putamus ignoscendum, quantumvis conjurationis arcana omnia patefaciat. *arg. l. 6. ff. de pæn.* sed de eo, qui conjuravit, qui socius & particeps conjurationis fuit, re tamen adhuc integrâ poenitet. Scip. Gentil. *de conjur. l. 1. c. fin. verb. qui usus fuerit.* Nam ob gravitatem sceleris, obq; reipubl. periculum ac pestem in hoc crimine præcipuū est fortassis, quod etiam prima tentamenta ac colloquia pro crimine ipso & habenda sint & punienda; Quamvis non negemus, quod & supra *l. 3. l. d.* probavimus, nudam voluntatem simplicemq; cogitationem jure civili etiam in hoc delicto per se atrocissimo esse impunibilem *l. cogitationis. ff. de pæn.* Neq; enim Jæti probant illud Poëtarum:

Et scelus intra se tacitum qui cogitat ullum
Facti crimen habet.

Nec Philosophorum tenues illas & enucleatas voluntatum in rebus illicitis reprehensiones, & disputationes, ut Gellii verbis utar; cum affectus etiam in gravissimis delictis absq; actu ad consummationem ordinato nunquam puniatur, ac semper oporteat mente quid esse deductum. *Gædd. ad l. 225. d. V. S. Alber. Gentil. ad l. quisquis §. Diss. 4. verb. cogitaverit. C. b. t.* Ideoq; liquido injustum fuit, ut is, qui deliberavit secum de nece Francisci I. Galliarum Regis, & de eadem deliberatione retulit sacerdoti in confessione auriculari, proditus tandē regi, supplicio ex istâ lege nostrâ *quisquis* affectus fuerit, recedente factum Bodino *l. 2. de Republ. c. 5. §. l. 4. c. 7.* Conjuratio n. per re-tum naturam stare intra fines cogitationis non potest, cum requirat ad minimum duos; neq; enim secum quisquam dici potest conjurare, nisi,

nisi, ut in fabulis ille ap. Plautum, *qui suum cor, suum animum sibi consiliarium & senatum esse dicit*. Scip. Gentil. d. l. c. 1. verb. *eadem se-
veritate*. Sed, an Pater quoque tenebitur deferre filium, & contra? Ita
omnino sentimus, per l. *minimè 35. ff. de religios.* ubi pater filium vel
contra filius patrem, qui ad patriam delendam venerat, occidens, non
tantum extra scelus esse dicitur, sed & premio dignus. Interim non
negamus, patrem filium & contra filium patrem prius à tam turpi fa-
cinoze privata monitione abducere debere. Nam si monitus pater
vel filius noluit desistere & magnum hocce immineat periculum,
non proficiet filio allegare pietatem erga patrem; pietas enim foret,
si in perniciem reipub. vel Regis celaret patris consilia; Hinc. Cic. l. 3.
*de offic. fol. m. 70. quid si, inquit, tyrannidē occupare, si patriam prodere
conabitur pater, silerenē debet filius? immò verò obsecrabit patrem, ne
id faciat; si nihil proficiet, accusabit, minabitur etiam ad extremum, si ad
perniciem patriæ res spectabit, patriæ salutem anteponat saluti patris.*
Ido; videtur probari posse ex l. 2. ff. ad L. Pompej. de Parricid. Alphons.
de Azeyedo in comment. ad Hispan. Reg. Constitut. l. 8. tit. 18. n. 66.

THES. XI.

Gravitas tandem hujus criminis vel exinde
arguitur, quod in eo contra & præter commu-
nes juris regulas plura specialia ac singularia sint
recepta; postquam enim commissum est tale
delictum, delinquens non potest quicquam de
bonis suis alienare. (a.) Accusationis quoque so-
lennitas remittitur. (b.) Inhabilitas personarum
respectu accusationis (c.) ut & testimonii (d.) non
attenditur. Nec ulla accusati dignitas eum tortu-
ræ subducit. (e.) Nec appellatio conceditur. (f.)
Accusatio post mortem rei institui potest. (g.) Et si
quæ sunt similia. (h.)

(a.) L.

(a.) *L. 31. in fin. ff. de donat. l. 5. §. 4. l. 6. in fin. C. ad L. Jul. Majest. l. 20. ff. de accusat. vid. fusè de his supr. §. 8. lit. a. & b. quod secus est in aliis criminibus, l. 46. §. 6 ff. de jur. fisc. nisi & in his suspicione poenæ l. 7. ff. de mort. causa donat. l. 15. ff. de donat. vel in fraudem Fisci l. 46. §. 1. ff. de jur. Fisc. alienatio sit suscepta. Ad solutionem quoq; specialitas hæc sese extendit, quæ reo Majestatis tutò fieri nequit, text in l. 6. in fin. & l. fin. C. h. t. Quod itidem rationi juris communis repugnat. l. Reo criminis. 41. ff. de solut. l. 46. §. 6. ff. de Jur. Fisc.*

(b.) Proceditur enim hic summarie, siue per accusationem, siue inquisitionem, siue deniq; per denunciationem delictum hoc in judicium sit deductum, uti patet in *Extravag. ad Reprimendū. rubr. Quomodo in lese Maj. cr. proced. ibi: summarie & de plano sine strepitu & figurâ judicii.* Tiber. Decian. in tr. cr. l. 7. c. 37. n. 21. Damhoud. in pr. cr. c. 62. n. 16. Dn. Carpz. pr. cr. p. 1. quæst. 41. n. 8. Seditio enim prærupta factioq; cruenta moram non recipit, l. 6. §. 9. ff. de injust. rupt. & in gravibus hisce affectibus nihil discriminis, si venæ sectio ante vel post meridiem instituatur, Pet. Marth. in hist. Henr. IV. Gall. Regis. Tholosan. syntagm. l. 38. c. 2. n. 3. Ita Parmenionem sine ullo judiciario processu Alexander occidendum curavit, quâ de re videatur Curtius l. 7. c. 2. n. 27. & l. 8. c. 7. n. 5. Pariter processu Galliarum Regem Henricum III. adversus Gvisium fratremq; ejus Cardinalem An. 1588. usum legimus apud Thuan. l. 93. hist. p. m. 571. & 576. & quidem jure optimo; cum primis in turbulentâ ac leditiosâ republicâ, quo tempore non solum necessitas, verum etiam æquitas postulat, ut manu potius & imperio militari respubl. componatur, quàm jure & processu ordinario. l. 16. ff. de appell. In crimine enim manifesto ac notorio, secundum Interpretes, ordinem observare non est necesse, in quo velox debet esse supplicium. l. 2. C. quando lic. unic. absq; judic. ac convenit huc illud rectè acceptum: οἱ τεθνηκότες ὁ δάκνυσσι, mortui non mordent, & ut ait l. 1. C. quando lic. unic. & c. melius est occurrere in tempore, quàm post exitum & sic vulneratam causam frustra de remedio cogitare. Parùm quoq; interesse putamus cum Arn. Clapmario de arcan. Rerump. l. 4. c. 12. fitnè accusatus quisquam in hoc crimine, an non; cum etiam Tutor suspectus repelli possit sine accusatione in favorem pupilli, si Prætori liqveat ex apertissimis rerum argumentis; l. 3. ff. de suspect. tut. neq; enim hic locum habere pu-

ramus illud Marci apud Volcat: *Non possumus reum facere, quem nullus accusat*; Aut præclarum illud Tiberii ap. Tacit. *l. 3. An. c. 69. n. 3.* *Non utendum esse imperio ubi legibus agi possit*; Est enim hoc privilegium tale, quod derogat juri communi, quodque meritò indulgetur Principi tanquam personæ publicæ, tum ipsius Principis, tum etiam Reipubl. causa. Libellum verò cum Decian *tr. cr. l. 7. cap. 44. b. n. 1.* tunc demum requirimus, si iudex ordinariâ juris viâ in hoc procedere velit crimine *cl. m. sepè. d. V. S.* summarius enim & plenus tunc demum erit hic processus, si iudici ita visum fuerit. *Extravag. ad Reprimendum. tit. 1. ibi: prout ei, qui jurisdictioni præest, videbitur expedire.* Quod si ergò processum summarium iudex desideret, & ut levato quasi velo procedatur, necessarius non est libellus *d. cl. m. sepè de V. S. Bocet. tr. cr. c. 4. n. 20.* Processum tamen hunc ad eò esse tumultuarium, ut etiam ea, quæ ex rei naturâ aliàs requiruntur, omitti queant, negamus; Gudelin. *d. jur. novissim. lib. 5. c. 16.* Perez. *in C. b. t. n. 9.* Hinc Deciano ad stipulâri non possumus, qui *lib. 1. cons. 18. n. 154.* sine ullis etiam indicis ad torturam in hoc iudicio perveniri posse contendit; id enim valdè inhumanum foret, & apertissimè refellitur ex *l. 3. C. b. t.* Quemadmodum & doctrinam Cyni in *l. 1. C. de fals. mon.* quem Dd. communiter sequuntur, calumniâtes ad vindictam non poscere similitudinem supplicii asserentis, sequi nobis religio est; si enim absq; Turpiliani metu accusare licebit, quis innocens erit? *arg. can. sciscitantibus. 15. quæst. fin.* Sanè inquiri in nocentes, nemo, qui quidem rectè sapiat, reprehendet; nec enim abnuimus salutem legitimi Principis, propugnatoris bonorum & defensoris, unde salus quæritur aliis, consociato cunctorum studio muniri debere. Sed illud lugubre esset & deplorandum, si in atrocissimo hoc crimine datâ calumniæ indulgentiâ accusatori cum malis bonos, cum nocentibus innoxios trahere atq; jugulare liceret. Venationem potius diceret, quippè, ut quis vel carne vel pelle pretiosâ venatori placet, in retia pertrahitur, nec latronum interest, quid quisq; deliquerit; saniora svadet *l. fin. C. de accusat. & inscript.* cujus generalitati cum nec in hoc crimine expressè derogetur, meritò eidem stamus, donec monstretur contrarium, vide *text. in l. si quis 3. C. b. t.* Perez. *in C. b. t. n. 10.*

7.) Inhabilitas, quæ hic admittitur, est I. ratione sexûs, ut mulier.

l. 8. ff. b. t. quæ accusare regulariter prohibetur. l. 1. §. ff. de accusat. can. prohibentur. 2. quæst. 1. Munerum quippe publicorum & iudiciorum non est particeps *l. 2. ff. de R. J.* Excipiuntur cum crimine læsæ Majestatis pauci casus, quibus accusatio ipsis permittitur, quos referunt Farinac. in pr. cr. l. 1. t. 2. quæst. 12. n. 16. Wesenb. in π. de accusat. n. 9. maxime verò tunc admittitur, si suam suorumq; injuriam persequatur. *l. 2. ff. de accusat.*

II. Ratione Ætatis, ut Pupilli, cum & in hoc crimine testificari non prohibeantur, *l. 10. §. 1. ff. de quæstion.* In aliis verò criminibus, paucis adhuc exceptis in *d. l. 2. §. 1. ff. de accusat. c. in fidei favorem. §. de hæretic. in 6.* ab accusatione repelluntur *l. 8. ff. de accus. can. prohibentur. 2. quæst. 1.* Carpz. pr. cr. p. 3. q. 104. n. 25.

III. Ratione Famæ & probrosæ vitæ, ut sunt Infames, text. in *l. famo- si 7. ff. b. t.* Licet enim à Lege notatus neq; jure Civili neq; Canonico accusandi munere fungi possit. *l. 8. ff. de accusat. l. 19. C. qui accus. non poss. can. infames. 6. quæst. 1. can. prohibentur. 2. quæst. 1.* cum ob malam vitam perditosq; mores præsumatur etiam in accusando malus & calumniator arg. *l. 2. ff. de senatorib.* & ut in Sallustii scribit Cicero: *carere debet omni vitio, qui in alterum dicere paratus est,* id ipsum tamen notabiliter fallit in læsæ Majestatis crimine per *d. l. 7. ff. b. Giffan. m. arb. jud. crim. 3. p. 2.*

IV. Ratione Reverentiæ, ut liberi parentes. Novell. 115. t. 3. §. 3. l. pen. C. qui accus. non poss. alumnus educatorem *d. l. pen.* Discipulus Præceptorem arg. *d. l.* Servus dominum *l. 7. §. 2. ff. b.* quibus tamen omnibus libertas accusandi regulariter est adempta. *l. 8. ff. de accusat. l. 17. C. qui accus. non poss. nisi suam suorumq; injuriam vellent prosequi. l. 11. ff. de accusat.* Carpz. *d. l. n. 40.*

Deniq; V. ratione Amoris & Consanguinitatis, ut pater filium, frater fratrem, Decian. tr. cr. p. 3. c. 13. Aliàs pater omnesq; ascenden- tes filium reliquosq; descendentes non accusant solenniter, sed saltem offerunt. *l. 4. C. de patr. potest.* Sic de fratre, qui fratrem ob capitale crimen deferre præsumit, extat rescriptum Impp. in *l. si ma- gnum. 13. C. qui accus. non poss.* quod non solum non audiat, sed exilii quoq; pœnâ plectendus sit. Mascard. de probat. concl. 462. n. 9. Theodor. coll. cr. D. 5. §. 4. lit. n. Carpz. pr. cr. p. 3. quæst. 104. n. 41.

¶ In probatione criminis alicujus ante omnia attendi debet.

qualitas testium; quamvis enim quilibet etiam in criminalibus ad
testificandum admittatur, illud tamen tunc demum obtinere cense-
mus, si à lege expressè prohibitus non reperiatur. *l. 1. §. 1. ff. de testib.*
Proinde in causis criminalibus ii demum testes rejiciuntur, qui certis
ex causis à testimonio repelluntur, quales sunt pupilli, consangvi-
nei. *§. 1. 7. de testam. l. inviti. 19. §. fin. ff. de Testib.* inimici, infamia labo-
rantes. *l. 3. pr. & §. 5. ff. de testib.* publico judicio damnati *d. l. 3. §. 5. ff. eod.*
ob vitæ turpitudinem senatu moti. *l. 2. ff. de senat. aliq;* quos passim,
l. 1. de testibus invenias. At in crimine Majestatis omnes prædicti ad-
mittuntur, Decian. *latè tr. cr. l. 7. c. 45.* solo excepto inimico, qui ab ac-
cusando & testimonio ferendo removetur. Crotus *de Testib. part. 3.*
n. 105. Mascard. *vol. 1. concl. 462. n. 31.* Gomez. *V. Resol. tom 3. c. 12. vers. &*
in tantu. Ayr. *in process. hist. c. 7. obs. 4. n. 2.* Hypp. à Mars. *in l. 1. §. prætere a*
ff. d. quæst. naturale quippè est, ut inimicus inimicum odio habeat & ei
male cupiat, ut ait Arist. *l. 4. pol. c. 11.* Eaq; natura est inimici, ut ad-
versarium quærat offendere, quocunq; modo, & plus quàm fieri pos-
sit. Quod tamen de inimicitia capitali accipiendum; Nam levis neq;
testem à testimonio ferendo neq; accusatorem ab accusando repellit.
Bart. & Dd. *in l. 3. ff. de testib.* Dn. Carpz. *pr. cr. p. 3. quæst. 104. n. 35.*
Et injustum esset, sub prætextu levis alicujus similitudinis aut offensio-
nis atrocissimum hoc longeq; gravissimum delictum manere impu-

nium.
e.) Sunt in jure nostro nonnulli, in quos partim ob ætatem,
partim ob debilitatem corporis, partim ob privilegium & dignita-
tem personæ tortura decerni nequit, vide de singulis Zanger. *11. de*
quæstion. c. 1. n. 33. & seqq. & Dn. Carpz. *pr. cr. p. 3. quæ. 118. per tot.* Sed in
læse Majestatis causâ omnibus his æqua est conditio, nec quisquam
vel militiæ, vel generi, vel dignitatis obtentu veniam mereri debet.
l. 4. C. b. l. 10. §. 4. ff. de quæstion. Impuberem tamen, furiosum, mutum
& surdum, si literas ignoret, in hoc delicto torturæ eximi debere, ra-
tio prohibitionis suadet, quæ semper militat, & locum habet Carpz.
d. l. n. 10. & 21. Gomez. *tom 3. resol. c. 13. n. 3.* Quod autem ait Gomez.
etiam senem excusari, id vix obtinere existimamus, tum ob gravita-
tem delicti, tum, quod in hoc crimine pœna gladii senibus non re-
mittatur in *l. quisquis. §. C. b.* Quamvis non negaverimus, tali tormen-
to uti debere carnificem, quod constitutioni senis conveniat Zanger.

d. l. n. 63. vel distingvimus cum JCro Ulpiano in l. i. §. impuberi autem. 33. ff. ad Sct. Silanian. inter torturam ipsam, & inter territionem; Et si senem forsan decrepitum tormentis lacerari ob infirmitatem non posse concedamus, dubitandum tamen non est, quin terreri possit, adhibitis instrumentis ad constringendos Reorum pollices comparatis vulgò Daum. Stöcke. Bocer. tr. de question. & tort. c. 4. n. 8. Dn. Carpz. par. 3. pr. cr. quest. 118. n. 42.

7.) Publicè enim interest, seditionum concitatores, factionumq; duces statim puniri, ipsisq; jus appellandi denegari. l. constitutiones. 16. ff. de appellat. idq; non pœnæ festinatione, sed præveniendi periculi causâ l. 6. §. 9. ff. de injust. rupt. Restringimus tamen hæc ad crimen perduellionis; Nam in simplici Majestatis crimine, cum nullâ lege reperiatur prohibita appellatio, subscribimus meritò Interpretû placito, qui volunt hujus criminis Reo damnato appellandi justribui. Gigas. h. tr. rubr. de plurib. & variis quest. qvæ. 13. n. 3. Decian. tr. cr. l. 7. c. 47. n. 8.

8.) L. fin. ff. h. t. l. 6. 7. 8. C. h. t. l. 20. ff. de Accusat. vid. pluribus supr. 0. 7. l. 7.

(0.) Veluti, quod lata sententia contra absentē valeat, quæ in aliis criminibus non valeret. Angel. in l. Absentem. C. de accus. Quod incipi possit à torturâ, etiam præcedentibus indiciis in aliis criminibus non sufficientibus. l. si quis 3. C. h. t. Ratione Judicis competentis specialitatem quoq; inducunt Dd. communiter, quos allegat & sequitur Gig. h. tr. rubr. quis de crim. Maj. cognoscere possit. Cogitationem scil. in hoc crimine esse solius Imperatoris; sed pronunciatum hoc erroris esse plenissimum defendit Bocer. tr. de crim. Majest. c. 4. n. 2. & tr. de Regal. c. 2. in fin. motus præprimis autoritate Modestini in l. famosi. 7. §. 3. ibi: hoc tamen crimen à Judicibus & c. ff. & l. 4. C. h. t. in quâ Impp. permittunt Judicibus, ut etiam inconsulto & nescio Imperatore in reum Majestatis fidiculorum tormenta inferant. Quibus suffragatur Henricus VII. Imp. in Tit. 1. Extravag. ibi: sancimus, ut in crimine lesa majestatis possit procedi, prout ei, qui jurisdictioni præest, videbitur expedire. Quam opinionem & nostram facimus, simulq; disputationi huic colophonē imponimus; Equidem plura specialia à jure communi exorbitantia passim apud Dd. in hoc nefandissimo reperire licet delicto, de quibus singulis, si quem incesserit lubentia, consulendi sunt.

sunt Jul. Clarus l. 5. sentent. §. lese Majestat. n. 25. cum multis seqq.
Dambouder. pr. cr. c. 62. Scip. Gentil. tr. de conjurat. Dn. Carpz. pr.
cr. p. 1. que. 41. aliq; Sed eorū pretiosissimas gemmas telæ huic in condi-
tæ ulterius intexere nobis religio est. Quod si nonnulla in hæc quali
quali labore occurrunt, quæ rudi Minervâ conscripta, ad legentis
stomachū non facere videbuntur, ei Socraticum illud in mentē revo-
camus, scilicet: *Difficile esse ita quicquam peragere, ut nihil prorsus erres:*
Quod si etiam sine errore quispiam aliquid peragat, difficile tamen esse
non iniquum reperire judicem.

Nos interim, quibus obsequi gloria relicta, quorumq; animis re-
verens de optimo Principe nostro ejusq; Statu opinio, prompta in-
clinatio & amor sunt impressa, mucronibus insidiantium clypeos no-
stros, immò capita objiciamus, omniumq; votum sit

Salus Principis.

Ad politissimum atq; eruditissimum Dn.

Respondentem Amicum & Convictorem
honorandum.

MAJESTATE nihil Respublica mollius, aut quod
Vel levis attactus LADERE possit, habet.
Pupilla est oculi, quam vel pulvisculus angit,
Quæ sibi, vel fumo prætereunte, cavet.
Hinc MAJESTATIS non ullum CRIMINE læsa
Majus Cesareis noscitur in tabulis.
Hæc tibi materies scribendi publica, GÖTZI,
Dum placet, eximie præmia laudis habes.

PRÆSES.

INter peccantes, quos plectere publica tentant
Judicia, haud certè sævior ullus erit,
Quam Majestatem qui lædit, perq; duellis:
Hunc igitur feriunt principe jura loco.
Hūc privant opibus, privant & nomine honesto,
Corpus & in partes ense vibrante secant.
Id quod primitiis satagis defendere GÖTZI,
Laudo conatus, quos precor esse bonos!
Insta conando, felix ad cœtera perge:
Sicq; bonum nomen, sic bona fama viget.

*Quod politissimo Dno Respondenti Autori
animitus precatur*

Amadeus Eckolt Phil. & J. V. D.

GÖTZI, cui cessit primus feliciter ardor,
Ardenter studium perge locare tuum,
Sic alios illis fortuna benignior addet
Eventusq; dabit DIVA THEMISTA bonos.

B. L. Svendendorffer. U. J. D.

DEscribis Majestatis mala crimina læsæ,
Qvo fugienda modo, non facienda doces;
Hinc

Hinc moniti caveant Mortales Crimina vitæ:
Sic Labor ille tuus commoda multa tulit.

*Per-Eximio Dn. Respondenti Fautori ac Commensali
suo per dilecto cum voto apposuit*

V Volffg. Heinr. Drevver J. U. D.

Virtus Ingenii potens
Nec non congeniti stemmatis Indoles,
Technis nescia suppressi,
Semper suppeditat signa laboribus
Doctis, nec latitans latet.
Præsto est egregium (ne caream fide.)
Virtutis specimen tuæ,
GÖTZL, quod Meritis Evnomiæ litas.
His de primitiis tibi

Devoto penitus pectore gratulor.
Nutri spem patriæ tuæ
Quæ quondam Genitrix almatibi extitit;
Sic te, sic reliquos, labor
Quos hic Pieridum detinet arduus
Claris adjiciet Viris,
Et tandem Gremiò suscipiet suo.

David Schwemler.

F I N I S.

THE LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF CHICAGO

1891

David H. Burton

F I N I S

Wagner, Paul,

<<Diss. ...>> de crimine laesae maiestatis

Lipsia 1658

4 Diss. 321#Beibd.6

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10648132-9

VD17 12:143546K